

**Redakcja
Tomasz Malczyk**

ZARZĄDZANIE WIEDZĄ W REGIONIE

*Znaczenie współpracy międzynarodowej
w procesie dyfuzji wiedzy*

OFICyna WYDAWNICZA PWSZ W NYSIE
NYSa 2010

RECENZENCI

prof. nadzw. dr hab. Mieczysław Dudek
prof. zw. dr hab. Kazimierz Perechuda

REDAKTOR WYDANIA
Tomasz Malczyk

REDAKCJA TECHNICZNA
Wioletta Skubel

KOREKTA I ADJUSTACJA
Ewa Bernat

PROJEKT GRAFICZNY OKŁADKI
Ryszard Szymończyk

SEKRETARZ OFICYNY
Tomasz Drewniak

**Monografia pogładowa nr 3 z serii:
*Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie***

Projekt współfinansowany ze środków
Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

© Copyright by
Oficina Wydawnicza PWSZ w Nysie
Nysa 2010

ISBN 978-83-60081-39-6

OFICyna WYDAWNICZA PWSZ W NYSIE
48-300 Nysa, ul. Armii Krajowej 7
tel.: 77 409 05 67
e-mail: oficina@pwsz.nysa.pl
<http://www.pwsz.nysa.pl/oficina>

Wydanie I

Druk i oprawa:
Wydawnictwo i drukarnia PRINTPAP
tel.: 42 645 0339, fax: 42 645 2346
www.printpap.pl biuro@printpap.pl

Spis treści

Wprowadzenie

Tomasz Malczyk

Globalna sieć współpracy międzynarodowej źródłem tworzenia i rozwoju festiwali nauki	7
Zarządzanie szkolnictwem zawodowym w aspekcie międzynarodowym i regionalnym	17

Część I: Internacjonalizacja PWSZ w Nysie

Anna Opałka

Nyskie Festiwale Nauki z Biurem Współpracy Międzynarodowej	31
Internacjonalizacja „po nysku”	33
Polityka europejska Uczelni	37
Biuro Współpracy Międzynarodowej w PWSZ w Nysie	41

Część II: Realizacja Programu Erasmus w PWSZ w Nysie

Dagmara Bojda

Erasmus otwartymi drzwiami do Europy	49
--	----

Elżbieta Wandycz

Jak i gdzie wyjechać? – Erasmus krok po kroku	57
---	----

Dagmara Bojda

Erasmus – to trzeba przeżyć!	67
------------------------------------	----

Marcin Olszówka

Wspomnienia z wyjazdu na studia do Roskilde Handelsskole w Danii w ramach programu LLP Erasmus' 10	72
--	----

Dagmara Bojda

Skok w przyszłość, czyli praktyki, których nie można przegapić	78
--	----

Bartłomiej Kozak

Student w dobie globalizacji, czyli jak budować międzynarodową ścieżkę kariery	81
--	----

Mariusz Kołosowski

Wyjazd do Sakarya University w Turcji	84
---	----

Mara Zarane

Falling in love with Poland and Nysa – The State Higher Vocational School in Nysa	87
---	----

Część III: Kształcenie językowe

Katarzyna Drabczyk	
Dlaczego warto uczyć się języków obcych?	93
Joanna Szczepańska, Dagmara Bojda	
Nauka trwa przez całe życie	102
Dagmara Bojda	
Kursy językowe – projekt pn. <i>Europa dla aktywnych</i>	104
Ilona Gwóźdź-Szewczenko	
Podręcznik do nauki języka polskiego dla obcokrajowców, czyli nie taki polski straszny...	106
Elżbieta Wandycz	
Europass od podszewki	110

Część IV: Współpraca partnerska i projekty międzynarodowe

Elżbieta Wandycz	
Transgraniczny duch nyskiej uczelni	115
Monika Witt	
Filolog jest ciekawy świata	118
Konrad Dobrowolski	
Polsko-niemiecka specjalność studiów architektonicznych „DD” (<i>Double Diploma</i>) – „Podwójne dyplomy”	121
Anna Opalka	
Centrum Konserwacji Zabytków	126
RESELTAM. Opracowanie programu studiów w zakresie konserwacji zabytków w oparciu o e-learning dla osób z sektora restauracji zabytków w celu ich przeszkolenia zgodnie z europejskimi standardami jakości	127
PWSZ w Nysie dla Studentów i Regionu	131

Wprowadzenie

Tomasz Malczyk

Prorektor ds. ogólnych

w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nysie

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Nyskiego Festiwalu Nauki

Globalna sieć współpracy międzynarodowej źródłem tworzenia i rozwoju festiwali nauki

Nauka nie zna granic

Potrzeba rozwoju nauki wynika ze wzrastających oczekiwań społecznych w stosunku do otaczającej rzeczywistości. Składają się na nią stosunki międzyludzkie, gospodarcze, polityczne, poziom rozwoju społeczeństwa, rozwoju nauki, intensywność rozbudzania potrzeb jednostki, grupy społecznej i narodu. Bez względu na kontynent czy kraj, potrzeby przybierają zblizoną, a nawet taką samą postać. Jedyna różnica polega na tym, że społeczności zamieszkujące i tworzące poszczególne kraje i narodowości zajmują inne poziomy rozwoju. Wynikiem takiego stanu jest konieczność realizacji potrzeb o różnym stopniu skomplikowania i finansowania, których zaspokojenie wymaga większych lub mniejszych przeobrażeń społecznych, gospodarczych, politycznych itd. Wiele zmiennych utrudnia i oddala całkowitą realizację oczekiwań społecznych danej grupy czy określonej jednostki. Istnieje jednak kilka płaszczyzn wspólnych, które zespolone w całość przyspieszają prace nad postępem i rozwojem. Ich właściwe i ponadnarodowe wykorzystanie służy społeczeństwu w wymiarze globalnym, daje szansę wszystkim w dojściu do poziomu uznanego jako podstawowy i zaspokajający więcej, niż tylko potrzeby egzystencjalne. Daje szansę uwolnienia myśli twórczej, globalnej, daje wreszcie możliwość na formułowanie myśli wolnej i otwartej na tworzenie, wyzwala marzenia i rozwija sztukę. Buduje spokój o przyszłość jednostki, a to z kolei pozytywnie wpływa np. na utrzymanie stabilizacji i pokoju na świecie.

Wspólne płaszczyzny tworzą piramidę, u podstawy której stoi człowiek, jako organizm biologiczny wyposażony w twórczy umysł, zdolny do myślenia abstrakcyjnego i tworzenia nowej rzeczywistości. Jednostka ludzka ma takie same potrzeby bez względu na kontynent,

język, system polityczno-gospodarczy, stan zamożności i rozwoju państwa, poziom wiedzy i doświadczenia. Jedynie stopień możliwości realizacji potrzeb i poziom ich uzmysłowienia sprawia, że występują różnice między narodami. Każda jednostka i grupa społeczna w określonych, jednak bardzo zbliżonych, warunkach brzegowych uzyskuje ten sam stan uświadomienia, wywołujący podobne potrzeby i dochodzi do tych samych lub bardzo podobnych wniosków. Osiąga zbliżony pułap wykształcenia i doświadczenia itd. Ten swoisty fenomen zapisany jest w podstawach ludzkiej egzystencji i daje znaczne szanse rozwoju wszystkim, szczególnie, gdy posługujemy się zasadą niesienia wzajemnej pomocy, w której upatruje się metody wyrównywania szans w wymiarze globalnym. Narodowości wyżej umieszczone na drabinie awansu technicznego, naukowego i społeczno-gospodarczego, prędzej realizują potrzeby, do których inne kraje dochodzą z pewnym opóźnieniem czasowym. W ten sposób nie ma straconego czasu na zaspokajanie potrzeb służących tylko określonej grupie. Zrealizowane już potrzeby poparte rozwojem myśli ludzkiej, doświadczeniem, mogą zostać wykorzystane przez innych. Powoduje to znaczne przyspieszenie rozwoju nauki, ponieważ następni nie muszą już tracić czasu na odkrywanie rzeczy odkrytych. Natomiast mogą na podstawie rzeczy stworzonych rozwijać się dalej i już w znacznie krótszym czasie.

Potrzeba dyfuzji wiedzy

Takie wielopoziomowe myślenie i działanie jest możliwe przy spełnieniu kilku podstawowych warunków. Jednym z nich jest wzajemne zrozumienie i chęć przystąpienia do opisanego systemu. Musi występować dobra wola, w tym wola polityczna i gospodarcza. Wymaga to wysokiego poziomu odpowiedzialności nie tylko za siebie, ale za społeczność w wymiarze globalnym itd. Kolejnym warunkiem jest wymiana informacji, poprzez rozwinięty system zarządzania wiedzą i dyfuzją wiedzy. Posiadanie informacji jest kluczowym instrumentem rozwoju i dotyczy każdej dziedziny życia. Obecnie wymiana informacji rozkwita i wydaje się nie mieć wyraźnego końca, może być tylko lepiej, prościej i szybciej. Ułatwia to rozwój myśli naukowej, innowacje, wdrożenia.

Takiemu stanowi rzeczy podlega również edukacja. Musi nadążać za rozwojem potrzeb społecznych i oczekiwań rynku pracy i nauki. Edukacja, podobnie jak inne dziedziny życia, wymaga stałego rozwoju.

Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

Obecnie realizowana jest na różnych poziomach, co jest uzależnione od osiągnięć i rozwoju danego kraju. Jednak z uwagi na to, że istnieje szybki i coraz bardziej dostępny system wymiany danych i informacji (np. Internet), a ich przyswojenie nie jest uzależnione od czynników zewnętrznych, tylko od chęci uczącego się, szanse na wyrównanie poziomu wiedzy w ujęciu globalnym bardzo wzrastają.

Skupienie uwagi na budowaniu systemu rozpowszechniania informacji jest kluczowym i pożądanym działaniem. Zarządzanie wiedzą na poziomie globalnym wydaje się być nieograniczone. Wymaga jednak myślenia spójnego bez podziałów, a także wypracowania instrumentu ujednolicającego poziom wykształcenia społeczeństwa. Nie jest to jednak łatwe, ponieważ może wprowadzić bolesne turbulencje w realizacji zakorzenionych systemów edukacyjnych przyjętych i realizowanych w poszczególnych krajach. Sytuacja wydaje się być bez wyjścia, z jednej strony ten sam biologicznie zbudowany i emocjonalnie wyposażony człowiek, a z drugiej różne poziomy wykształcenia i zróżnicowane tempo rozwoju.

Na bazie tych sprzeczności narodził się pomysł upowszechniania, promowania, popularyzacji nauki, czyli dyfuzji wiedzy. Wychodzi on naprzeciw wspomnianym przeciwnościom i ograniczeniom. Bez względu na poziom rozwoju społecznego i gospodarczego, dopasowuje się do możliwości odbiorcy, dostrzega jednostkę i daje jej takie same szanse rozwoju. Ten specyficzny instrument został rozwinięty i obecnie posługują się nim utworzone w początkach XIX wieku festiwale nauki.

Festiwale nauki

Wraz ze zmieniającymi się oczekiwaniami, rozwojem społeczności, nowymi potrzebami itp., popularyzacja nauki wymagała wypracowania narzędzi do jej realizacji. Narzędzia te muszą się zmieniać i dopasowywać swoją skuteczność do nowych realiów. Istnieją różne sposoby popularyzacji nauki, są to m.in. media prasowe, radiowe, telewizyjne, internetowe, konferencje popularnonaukowe, opracowania książkowe i broszury informacyjne, prasa fachowa, plakaty i billboardy, wykłady i prezentacje, tematyczne wydarzenia popularnonaukowe. Jednym z uznanych narzędzi popularyzujących naukę jest festiwal nauki.

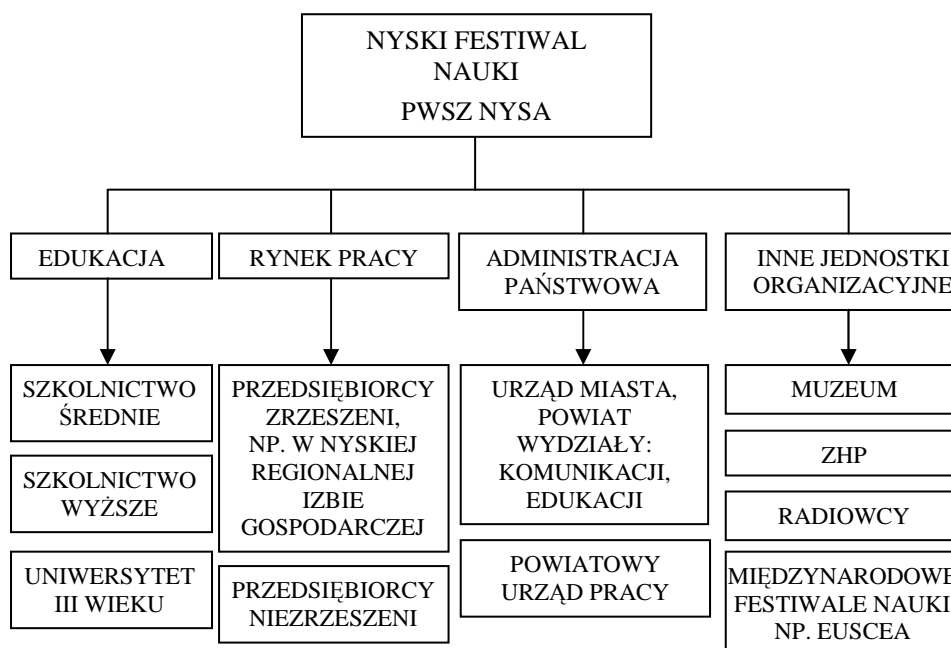
Historia stworzenia festiwalu nauki, z jakim mamy do czynienia obecnie, jest bardzo bogata i sięga dwóch wieków wstecz. 27 września 1831 roku utworzono Brytyjskie Stowarzyszenie Wspierające Naukę (*The British Association for the Advancement of Science*). Pierwszym wnioskodawcą powstania stowarzyszenia był David Brewster, naukowiec i jednocześnie redaktor naczelny pisma „Edinburgh Journal of Science”. Założycielskie spotkanie miało miejsce w mieście York w dniu 26 września 1831 roku. Zaproponowano wówczas zawiązanie stowarzyszenia, które jako cel postawiło sobie stworzenie mocnego impulsu i dalszych systematycznych działań w kierunku zwrócenia uwagi na misję, jaką ma do spełnienia nauka, usunięcie problemów związanych z jej rozwojem oraz promocję tworzenia kontaktów łączących jednostki naukowe z innymi jednostkami, w tym z zagranicy (Malczyk T., 2009).

W dniu 15 stycznia 2009 r. stowarzyszenie zmieniło nazwę na The British Science Association. Stowarzyszenie to zapoczątkowało także rozwój literatury naukowej. Uważano bowiem, że istnieje potrzeba działań dotyczących przeglądu stanu rozwoju nauki, który eksperci z różnych dziedzin będą systematycznie śledzić i opisywać. Uważano również, że należy informować się wzajemnie o osiągnięciach w poszczególnych dziedzinach nauki, a tym samym dostarczać studentom wiedzę, w co inwestować oraz gdzie najlepiej rozpocząć pracę. Jednocześnie stowarzyszenie zachęcało inne brytyjskie miasta do włączenia się do spotkań naukowych, a także inspirowało do powstania podobnych stowarzyszeń wspierających naukę w innych krajach.

Obecnie głównym celem stowarzyszenia jest m.in. rozwój komunikacji pomiędzy specjalistycznymi naukami, naukowcami z różnych dziedzin, technologami oraz osobami w różnym wieku niebędącymi naukowcami, tak aby postęp w nauce był zrozumiały, możliwy do zastosowania komercyjnego i analizowany przez społeczeństwo. Jednocześnie stowarzyszenie promuje otwartość społeczeństwa na naukę, utwierdza w przekonaniu, że nauka jest podstawowym sposobem zachęcenia i bezpośredniego inspirowania starszych i młodszych do zainteresowania się nauką i technologiami (Malczyk T., 2010).

Nyski Festiwal Nauki (NFN)

Idea zorganizowania festiwalu nauki przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Nysie narodziła się na początku 2005 roku. We wrześniu tego roku za sprawą dużego zaangażowania Komitetu Organizacyjnego Nyskiego Festiwalu Nauki doszło do zorganizowania I NFN. Festiwal odbył się w czasie programu pt. *Ogólnopolski Dzień Nauki*, realizowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Zorganizowanie festiwalu w Nysie poprzedziło nawiązanie kontaktów ze środowiskiem administracyjnym i edukacyjnym naszego regionu, przedstawienie założeń programowych i planu festiwalu. Pomysł został przyjęty z dużym zainteresowaniem wszystkich stron, szczególnie władz miejskich oraz powiatowych. Jeszcze nikt wcześniej w naszym regionie nie organizował wydarzenia, które miało trafić nie tylko do uczniów szkół średnich, ale także do lokalnej społeczności. Co roku zapraszani są wszyscy chętni do udziału i współtworzenia festiwalu. Festiwal ma w swojej nazwie wyraz „nyski”, co oznacza: nasz wspólny (rys. 1).

Rys. 1. Powiązanie środowisk uczestniczących w Nyskim Festiwalu Nauki
Źródło: opracowanie własne

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

Z roku na rok w NFN uczestniczy coraz więcej osób i młodzieży, festiwal stał się ważnym wydarzeniem w naszym regionie, buduje jego nową, akademicką tożsamość o dużej wartości merytorycznej i emocjonalnej. W organizację festiwalu angażują się także jednostki nieakademickie, jak np. Muzeum w Nysie, Związek Krótkofalowców, Związek Harcerstwa Polskiego.

Każda edycja festiwalu ma nowe hasło przewodnie, realizowane poprzez programy edukacyjne czy Festiwalowe Konferencje Popularno-Naukowe.

Do tej pory zorganizowano:

- I Nyski Festiwal Nauki, Nysa, 22-23 września 2005 r.
- II Nyski Festiwal Nauki, Nysa, 21-23 września 2006 r.
- III Nyski Festiwal Nauki, Nysa, 20-22 września 2007 r.
- IV Nyski Festiwalu Nauki, Nysa, 17-20 września 2008 r.
- V Jubileuszowy Nyski Festiwal Nauki, Nysa, 15-17 września 2009 r.
- VI Nyski Festiwal Nauki, Nysa, 14-16 września 2010 r.

Idea organizowania konferencji została bardzo dobrze odebrana przez środowisko, czego dowodem jest liczna grupa uczestników, poziom naukowy i empiryczny zaproszonych gości, udział władz wojewódzkich, miejskich i powiatowych.

W cyklu konferencji festiwalowych PWSZ w Nysie zorganizowała (Malczyk T., 2010/Nr 1):

- Konferencję pt. *Nauka a przedsiębiorczość w regionie nyskim*, 17 września 2008 roku,
- Konferencję pt. *Zarządzanie wiedzą w rolnictwie*, (I konferencja z tego tematu), 05 czerwca 2009 roku,
- Konferencję pt. *System edukacji żywieniowej w regionie nyskim*, 15 września 2009 roku,
- Konferencję Międzynarodową pt. *Zarządzanie wiedzą w rolnictwie*, (II konferencja z tego tematu), 08 kwietnia 2010 roku,
- Konferencję Międzynarodową pt. *Rola pielęgniarstwa w nowoczesnym leczeniu ran*, 14 września 2010 roku (Malczyk T., 2010/Nr 2).

Podsumowanie

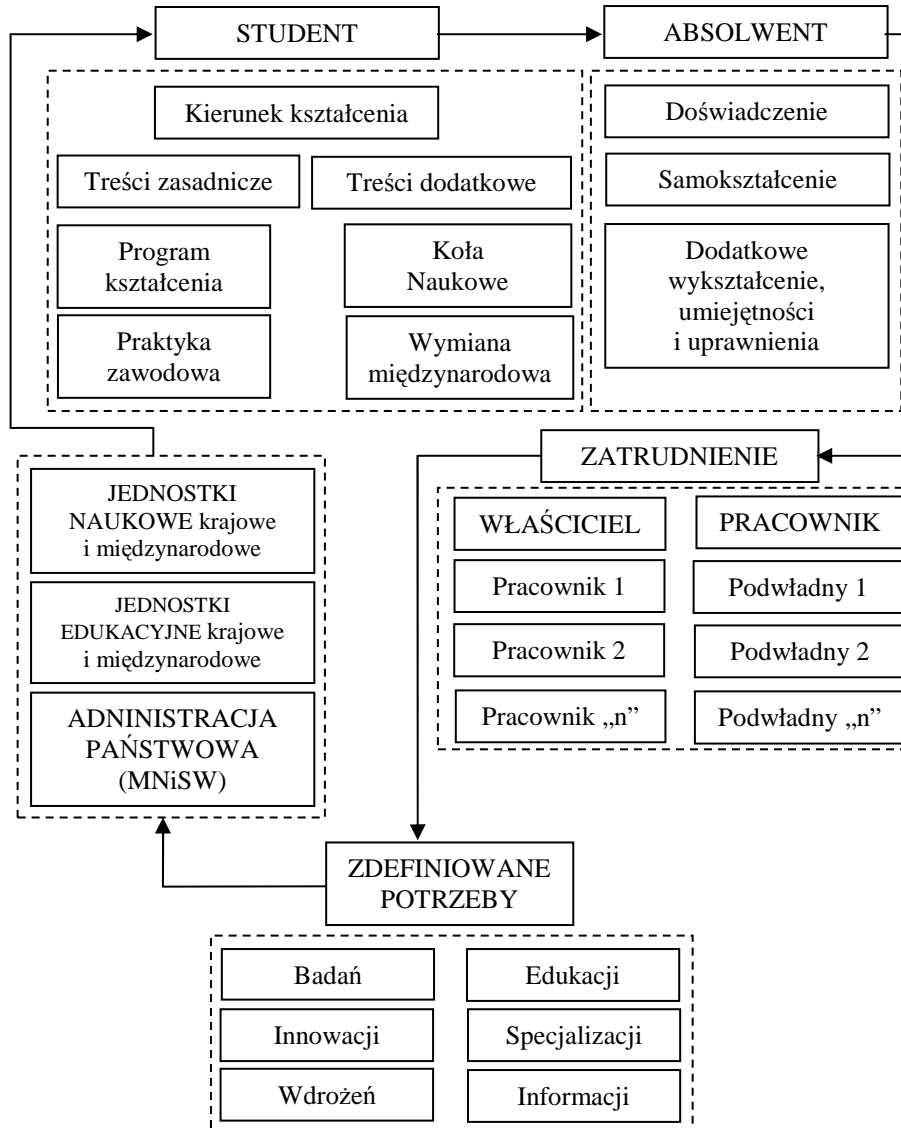
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie od początku swojego istnienia dostrzega potrzebę budowania sieci kontaktów, zarówno krajowych, jak i międzynarodowych. Stworzenie współpracy międzynarodowej traktowane jest szczególnie, ponieważ umożliwia prowadzenie wymiany międzynarodowej ze specjalnym uwzględnieniem krajów Unii Europejskiej. Wymiana międzynarodowa ułatwia budowanie sieci wiedzy, zarządzanie wiedzą i wzbogaca proces dyfuzji wiedzy. Dzięki utworzeniu tej sieci studenci i pracownicy uczelni mogą wzmacniać swój warsztat o nową wiedzę i doświadczenie. Otwierają się na współpracę międzynarodową zarówno w czasie studiowania, jak i po zakończeniu edukacji. Następuje proces dynamicznego przepływu informacji i wiedzy, ujednoczenia nauki, chęci korzystania z rzeczy nowych i wypracowanych w innych krajach (rys. 2).

Nyski Festiwal Nauki wpisuje się w globalną sieć działań promujących naukę i zachęcających do rozwoju młodego pokolenia. Wskazuje na przydatność nauki w codziennym życiu, ukazuje jej najnowsze osiągnięcia, wzmacnia więź między społecznością a ośrodkami naukowymi, stymuluje gospodarkę do działań na rzecz innowacji i nowych technologii. Festiwal nauki zajmuje szczególne miejsce w systemie edukacji, jest nośnikiem informacji skierowanych do każdej grupy odbiorców. Dzięki temu buduje trwałą sieć, bazującą na definicji zarządzania wiedzą i na procesie dyfuzji wiedzy. Ma to także szczególny wymiar z punktu widzenia regionu, który powinien współtworzyć społeczeństwo oparte na wiedzy (Kusz D., 2010).

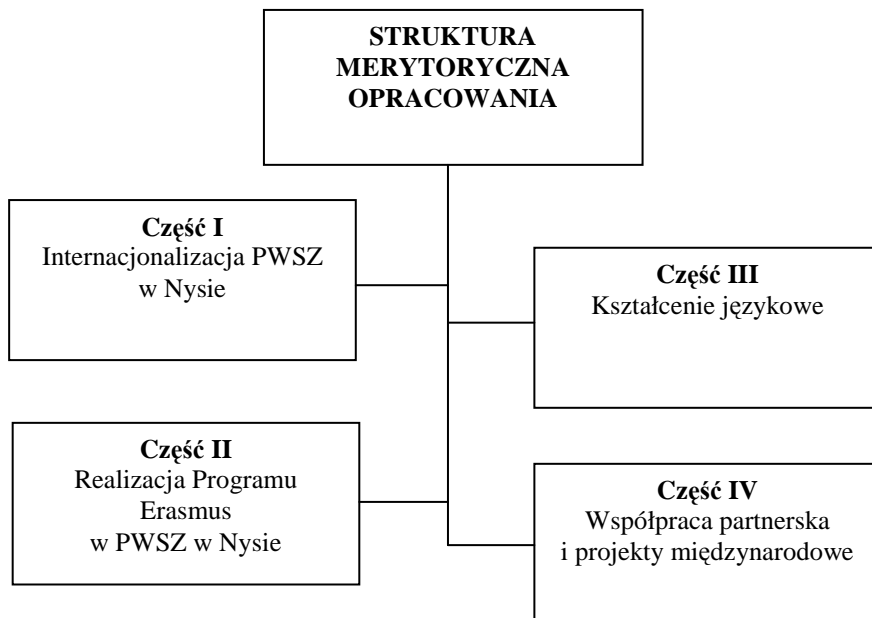
Festiwal nauki to zdecydowanie instrument międzynarodowy, który ma sieć powiązań oplatającą cały świat. Obecna doba informatyzacji znacznie przybliżyła do siebie kontynenty, kraje i narody, co daje niewyobrażalną możliwość bezpośredniej i szybkiej wzajemnej współpracy.

W niniejszym wydaniu przedstawiono doświadczenia z prowadzenia wieloletniej współpracy międzynarodowej nyskiej uczelni. Ukazano zakres tej współpracy i jej szczególną rolę w rozwoju uczelni oraz regionu. Materiał zgrupowano w cztery bloki tematyczne (rys. 3).

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

Rys. 2. Przepływ informacji podstawowych na różnych poziomach posiadanej wiedzy i potrzeb rozwoju
Źródło: opracowanie własne

Rys. 3. Struktura merytoryczna opracowania
Źródło: opracowanie własne

Zaprezentowane teksty prezentują zakres działania współpracy międzynarodowej oraz zdobyte doświadczenie. Zakres ten przeplata się nierozłącznie z oferowanymi na uczelni kierunkami kształcenia, potrzebami rozwoju naukowego pracowników akademickich, stażami zagranicznymi studentów, wizytami studentów i pracowników zagranicznych uczelni, promocją nauki w regionie, a także Nyskim Festiwałem Nauki. Całość tworzy spójny system edukacji i dyfuzji wiedzy w regionie realizowany w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nysie (Marszałek A., 2010).

Poprzez bogate kontakty międzynarodowe, informatykę komunikacyjną, Internet itd., poziom kształcenia stale wzrasta. Studenci i absolwenci mogą swobodnie poruszać się na międzynarodowym rynku. Sprzyja to w oczywisty sposób w zdobyciu ciekawej pracy i zaznaczeniu swojej pozycji na rynku. Dzięki temu nyska uczelnia realizuje swoją podstawową misję, czyli przybliża osiągnięcia nauki lokalnej społeczności. Dotyczy to dzieci i młodzieży, przedsiębiorców i osób starszych.

Literatura:

1. Kusz D., 2010: *Współpraca sfery nauki z przedsiębiorcami*, [w:] *Uczelnia dla gospodarki-gospodarka dla uczelni*, red. M. Ruda, Tom I i II, Wydawnictwo PWSZ w Krośnie.
  2. Malczyk T., 2009: *Nyski Festiwal Nauki – międzynarodowy wymiar popularyzacji nauki*, Oficyna Wydawnicza PWSZ w Nysie.
  3. Malczyk T., 2010/Nr 2: *Konferencje Nyskiego Festiwalu Nauki Festiwal źródłem wiedzy w regionie*, [w:] *Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie* (seria, publikacja nr 2), Oficyna Wydawnicza PWSZ w Nysie.
  4. Malczyk T., 2010/Nr 1: *Uczelnia i jej rola w procesie zarządzania wiedzą w regionie, jako podstawowy instrument budowania społeczeństwa opartego na wiedzy*, [w:] *Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie* (seria, publikacja nr 1), Oficyna Wydawnicza PWSZ w Nysie.
  5. Malczyk T., 2010: *Nysa Science Festival as international instrument of knowledge diffusion in regional economic and non economic network organizations*, Oficyna Wydawnicza PWSZ, Nysa.
  6. Marszałek A., 2010: *Rola uczelni w regionie*, Wydawnictwo Difin S.A., Warszawa.
-

Tomasz Malczyk

Prorektor ds. ogólnych

w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nysie

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Nyskiego Festiwalu Nauki

Zarządzanie szkolnictwem zawodowym w aspekcie międzynarodowym i regionalnym

System edukacji w znaczeniu globalnym

Z założenia system szkolnictwa obejmuje szereg elementów, których ustrukturalizowane poziomy powinny tworzyć spójną całość, dotyczącą zakresu tematycznego, treści kształcenia, celowego powiązania poszczególnych etapów nauki itd. Jednocześnie system musi odpowiadać na oczekiwania zmieniającego się rynku pracy, śledzić osiągnięcia nauki, postęp techniczny, prognozować zmiany na kolejne lata. Wszystkie działania mają wspólny cel główny, którym jest właściwe wychowanie i przygotowanie młodego pokolenia do wejścia w dorosłe zawodowe życie. W procesie edukacji należy także dostrzegać cel nadrzędny. Jest nim zabezpieczenie regionu, państwa, unii państw czy wreszcie całego świata (w rozumieniu ludzkości) w niezbędne umiejętności, będące wypadkową wiedzy i doświadczenia, które przyczynią się do zaspokajania podstawowych i wyższych potrzeb społecznych i gospodarczych. Sprawność systemu edukacyjnego gwarantuje spełnianie wymienionych celów, ale co gwarantuje sprawność tego systemu? W dobie globalizacji, szybkiej wymiany informacji, znacznego przyspieszenia wielu kluczowych badań i osiągnięć, ogromnych oczekiwań społecznych związanych ze stale rosnącymi i coraz bardziej złożonymi potrzebami, międzynarodowym spojrzeniem na sprawy codzienne itd., system edukacji ulega stałym zmianom. Polegać one powinny już nie tylko na szybkim dopasowywaniu się do obecnych oczekiwań rynku, ale przede wszystkim na skutecznym prognozowaniu zmian i wcześniejszym przygotowywaniu się do nich. Zakres tego przygotowania, prawdopodobieństwo trafności przewidywań potrzeb są miarą sprawności działania dzisiejszego systemu edukacji.

Na system edukacji należy spojrzeć jak na układ sieciowy, oplatający wszystkie państwa. Jest to wymóg obecnych i przyszłych czasów.

Skala drgań tej sieci i jej ewolucja oraz zagęszczanie, mogą zapewnić kształcenie na poziomie wystarczającym do spełniania kluczowych potrzeb. Zabezpiecza społeczeństwa na następne lata, daje możliwość porównywania i wyrównywania poziomów w skali globalnej. Buduje tak oczekiwaną równość szans dla wszystkich, a to z kolei procentuje w podnoszeniu poziomu badań, osiągnięć nauki oraz zwiększa innowacyjność i ilość wdrożeń. System edukacji wymaga spojrzenia międzynarodowego, zdefiniowania i zespolenia jak największej ilości nurtów edukacyjnych.

System edukacyjny w Polsce składa się z kilku poziomów, które – występując po sobie – umożliwiają kształcenie spójne i tematyczne. Daje także możliwość zmiany podstawowego kierunku kształcenia na inny lub prowadzenia kilku ścieżek kształcenia jednocześnie (rys. 1).

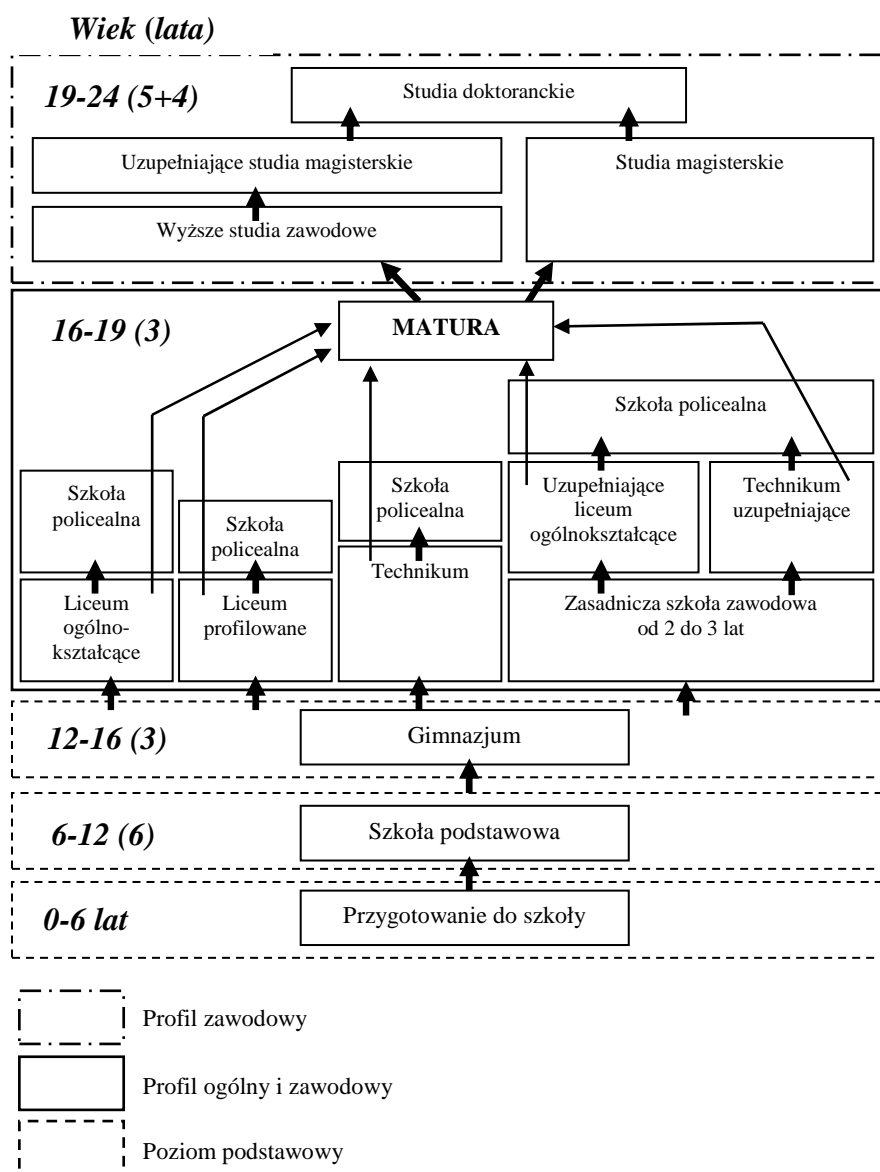
W końcu lat 90. rozbudowano poziom kształcenia podstawowego, średniego i wyższego. Obecnie istnieje wiele wariantów tworzenia własnej ścieżki kształcenia. Zgodnie z Procesem Bolońskim wprowadzono także wyraźny podział w szkolnictwie wyższym (rys. 2).

Występuje kształcenie trójstopniowe i obejmuje także studia doktoranckie. Globalizacja sprawia, że student może złożyć swoje wykształcenie opierając się na poszczególnych stopniach, ale jednocześnie może realizować je na różnych uczelniach w wymiarze międzynarodowym. Szczególną uwagę należy zwrócić na rolę państwowych wyższych szkół zawodowych kształcących na pierwszym poziomie, czyli licencjata oraz inżyniera. Uczelnie te są w pełni kompatybilne z systemem kształcenia na studiach wyższych pięcioletnich (uniwersytetach, politechnikach), zarówno w kraju, jak i w Europie. Dają doskonałe podstawy do studiowania na studiach uzupełniających i dalej – na studiach doktoranckich.

Uczelnie zawodowe zapewniają także bardzo dobry system praktyk zawodowych, jednocześnie precyzyjnie wrastają w strukturę społeczną i gospodarczą regionu. Z uwagi na to, że uczelnie zawodowe zostały stworzone na przedpolu dużych uczelni akademickich, szybko wrosły w region i w coraz szerszym zakresie budowały z nim współpracę. Dzisiaj uczelnie zawodowe najlepiej współpracują z regionem, w którym istnieją. Przejmują odpowiedzialność za poziom edukacji wyższej oraz rozwój naukowy regionu. Zachęcają młodzież z różnych środowisk społecznych, do studiowania, czyli inwestowania w siebie. Takie działanie daje dużą szansę na rozwój regionu, poprzez szerokie kształcenie na poziomie wyższym, ponieważ młodzież z danego miasta czy wsi pozostaje lub wraca do swojego regionu

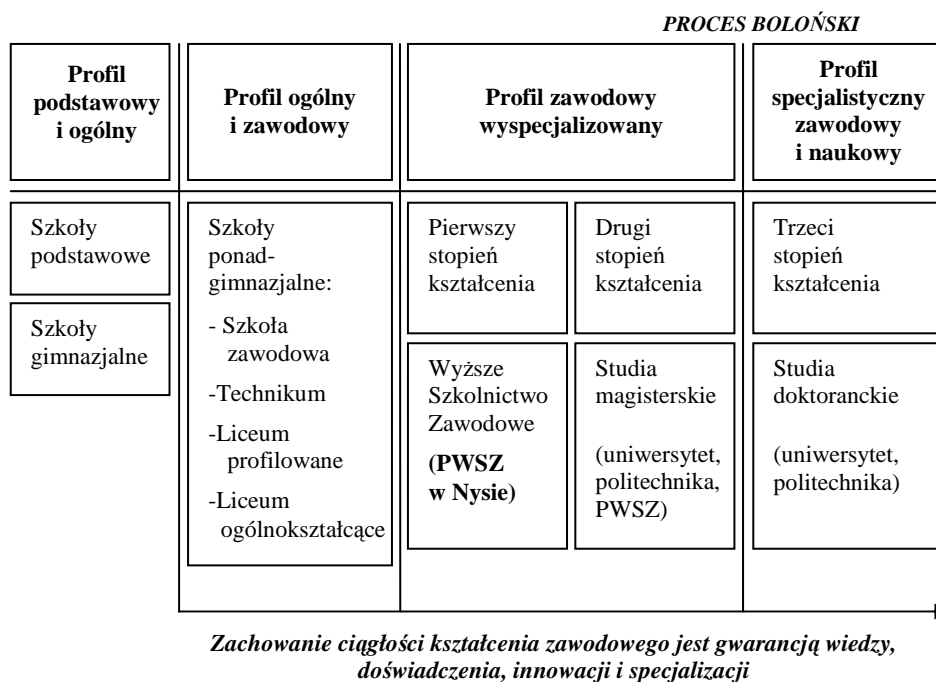
Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

(jeżeli kończy edukację na innej uczelni w kraju lub zagranicą) i inwestuje w nim zdobytą wiedzę i doświadczenie.

Rys. 1. System szkolnictwa w Polsce

Źródło: opracowanie własne na podstawie systemu edukacyjnego

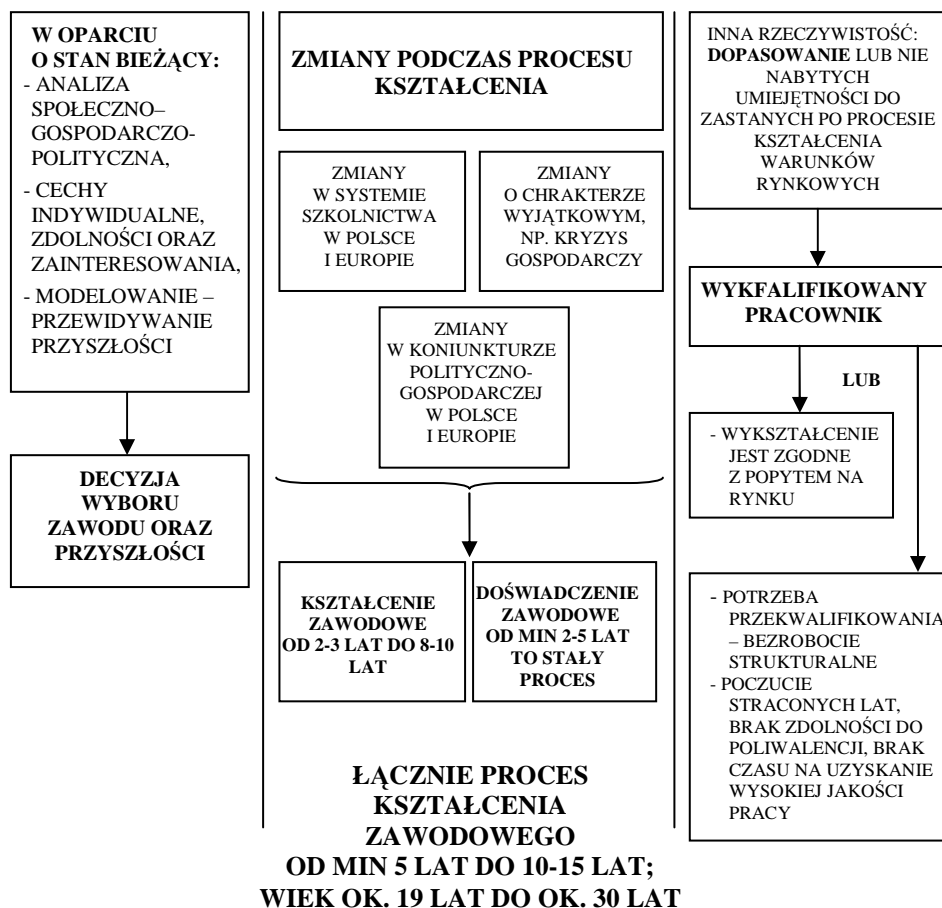

Rys. 2. Schemat kształcenia zawodowego w Polsce
Źródło: opracowanie własne

Czynnik czasu w nauce zawodu

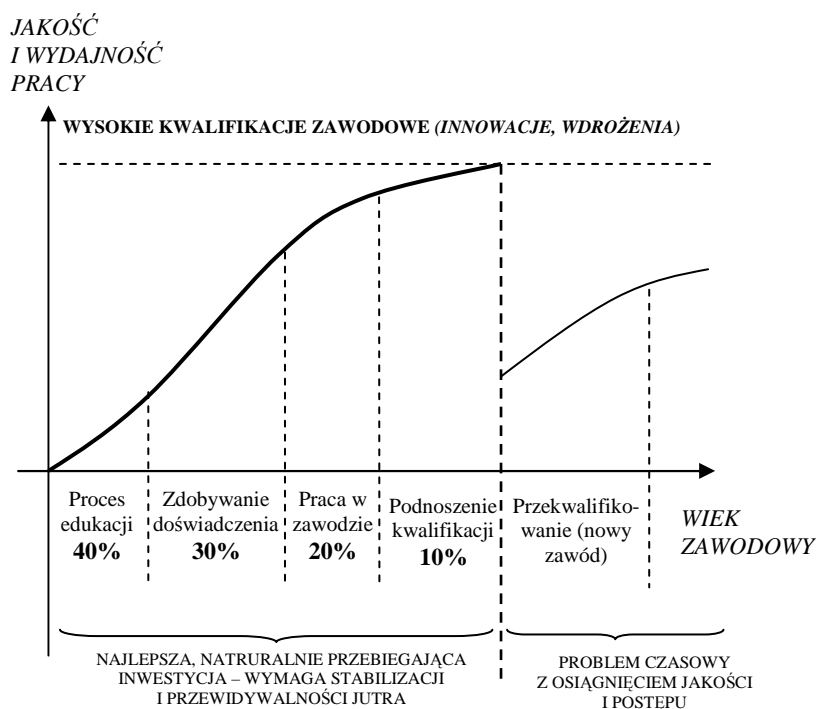
Efekty kształcenia przychodzą z czasem, ponieważ są wypadkową teorii, praktyki i doświadczenia. Z uwagi na znaczną rozpiętość czasową procesu kształcenia, licząc od początku nauki do uzyskania profesjonalizmu, następują zmiany w potrzebach rynku pracy, osiągnięciach nauki, polityce rozwoju kraju i regionu itd. Powoduje to szereg problemów z dopasowaniem osoby kształcącej się do innych, nowych realiów życia społecznego i gospodarczego (rys. 3).

Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

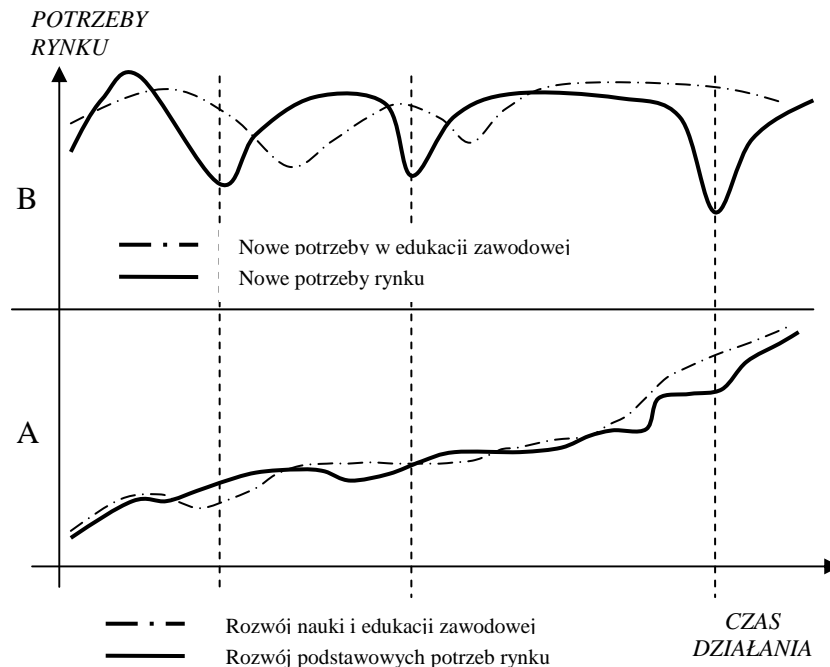
Rys. 3. Trzy nurty modyfikujące przyjętą ścieżkę kształcenia
 Źródło: opracowanie własne

Młody człowiek rozpoczyna edukację w określonych realiach, a kończy w innych. Wynikiem takiego stanu może być utrata zdobytych kwalifikacji w skutek zmiany popytu na określone zawody i umiejętności (Malczyk T., 2009). Czekać taką osobę przekwalifikowanie często prowadzi do osłabienia możliwości uzyskania wysokich kwalifikacji zawodowych, które są podstawą postępu technicznego, innowacji i wdrożeń (rys. 4).

Rys. 4. Przekwalifikowanie a wiek aktywności zawodowej
Źródło: opracowanie własne

Dynamiczny rozwój potrzeb rynku stymuluje coraz większą specjalizację w istniejących zawodach oraz kreuje powstawanie nowych zawodów. Często są to zawody wysokiego ryzyka, ponieważ zapotrzebowanie na nie jest tylko chwilowe. System edukacji stara się odpowiedzieć na nowe potrzeby rynku i edukuje do tych potrzeb. Jednak, aby uzyskać poziom wysokich kwalifikacji u osób kształcących się pod kątem nowych wyzwań, należy uwzględnić czynnik czasu zdobywania wiedzy oraz odpowiedniego doświadczenia. Żywo reagujący na nowe potrzeby rynek szybko zmienia wypadkową potrzeb, w tym na określone zawody, ale takiej możliwości nie ma system edukacji. Występuje wówczas zjawisko „bezwładności edukacyjnej”, specyficzne przesunięcie fazowe (rys. 5).

- A Zawody „stałe”, niezbędne dla rozwoju i utrzymania ciągłości życia społeczno-gospodarczego
B Zawody „giełdowe”, wysokiego ryzyka w aspekcie stałego utrzymania na nie popytu na rynku

Rys. 5. „Bezwładność edukacyjna” a zaspokajanie potrzeb rynku. Rozwój i stabilizacja edukacji zawodowej jest pochodną rozwoju i stabilizacji rynku, na który wymierny wpływ ma polityka społeczno-gospodarcza

Źródło: opracowanie własne

Pokazana na rysunku „bezwładność edukacyjna” jest to stan „wypuszczania” na rynek absolwentów o określonych kwalifikacjach w momencie, gdy spada zainteresowanie rynku określonym wykształceniem (zawodem). Tacy absolwenci pozostają wówczas bez szans na zdobycie dobrej pracy w wyuczonym zawodzie i już na starcie muszą się przekwalifikować. Z uwagi jednak na fakt istnienia zawodów „stałych”, czyli niezbędnych do funkcjonowania społeczeństwa (np. lekarz, nauczyciel, architekt, piekarz itd.), należy je wydzielić i w nie inwestować, dawać czasową możliwość dochodzenia do profesjonalizmu, zaawansowanych badań i odkryć. Daje to z jednej strony szansę na zmniejszenie ryzyka wyboru takiego zawodu przez kandydata, a z drugiej prowadzi to postępu technicznego, innowacji i wdrożeń w tym zawodzie. Natomiast zawody

„giełdowe”, związane z dużym ryzykiem, jeżeli chodzi o utrzymanie długiego (rynkowego) popytu na ten zawód, byłyby od początku tak właśnie określone i identyfikowane. Mowa tu jest szczególnie o potrzebach czasowych na zdobycie określonej wiedzy w stosunku do utrzymującego się popytu, a nie o tworzących się nowych zawodach jako następstwo: rozwoju nauki, łączenia nurtów naukowych, tworzenia makrokierunków itd. Takie zawody są pożądane i jednoznacznie świadczą o rozwoju rynku pracy i nauki (np. biotechnologia, nanotechnologia, cybernetyka itd.) i rozbudowują grupę „stałych” zawodów (Malczyk T., 2009).

Szkolnictwo zawodowe w otoczeniu społeczno-gospodarczym regionu

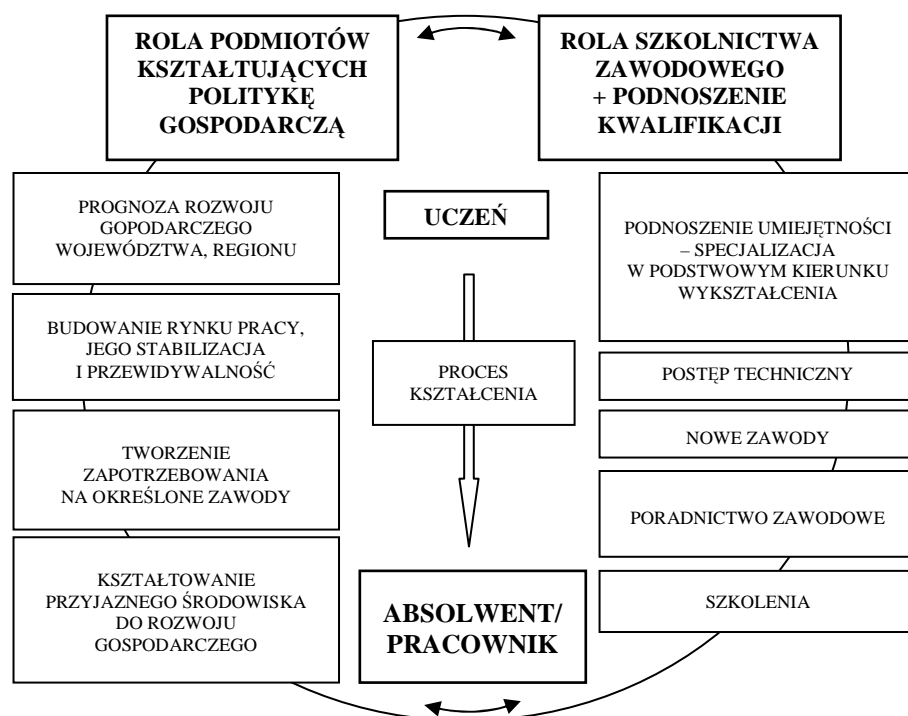
W obecnych czasach należy zwrócić szczególną uwagę na rolę szkolnictwa zawodowego (Malczyk T., 2010). Dotyczy to uczenia zawodu na każdym poziomie kształcenia, zaczynając od szkoły zawodowej, technikum, liceum aż do uczelni wyższej. System szkolenia zawodowego w Polsce na poziomie podstawowym (np. zbrojarz, betoniarz) uległ wyraźnemu zachwianiu. Odnosi się to nie tylko do Polski. Ten niekorzystny trend sprawia, że zanikają fundamenty wiedzy i rzetelności wykonywania wielu zawodów, zanika autorytet zawodowy. Taka sytuacja może niekorzystnie wpływać na jakość kształcenia w określonym zawodzie na wyższych poziomach edukacji. Przykładem jest wybrana i realizowana przez młodego człowieka ścieżka, np. inżynieria budowlana. Uczeń, a potem student, kończy technikum budowlane, potem liceum profilowane, a następnie studia wyższe budowlane na poziomie inżyniera i dalej magistra budownictwa. Absolwent może także kontynuować naukę na studiach doktoranckich na wydziale budownictwa i dalej – może wybrać karierę naukową. Logiczna ciągłość i narastający profesjonalizm takiego absolwenta jest pochodną kontynuowania jednej obranej ścieżki, a to ostatecznie procentuje innowacjami i wdrożeniami.

Przełożenie wiedzy zaawansowanej w określonym zawodzie na wiedzę wykonawczą w tym samym zawodzie jest kluczem do sukcesu istnienia i rozwoju zawodu. Przykładem może być doskonały i technologicznie zaawansowany budowlany projekt inżynierski, za którego szczegółową realizację odpowiadają pracownicy wielu szczebli, w tym właśnie zawodów podstawowych jak zbrojarz, betoniarz itd.

Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

Przeprowadzając analizę stanu edukacji zawodowej, należy zastanowić się czy są, a jeżeli tak to jakie, czynniki wpływające na sytuację w szkolnictwie zawodowym. Czy można te czynniki zespolic i doprowadzić do spójnego działania. Z obserwacji wynika, że podstawowy głos w sprawie powinny zająć dwa podmioty tzn.: szkolnictwo zawodowe i podmioty kształtujące politykę gospodarczą regionu, województwa, kraju, unii państw, a nawet świata. Wymienione podmioty tworzą klimat do rozwoju gospodarki i nauki (rys. 6).

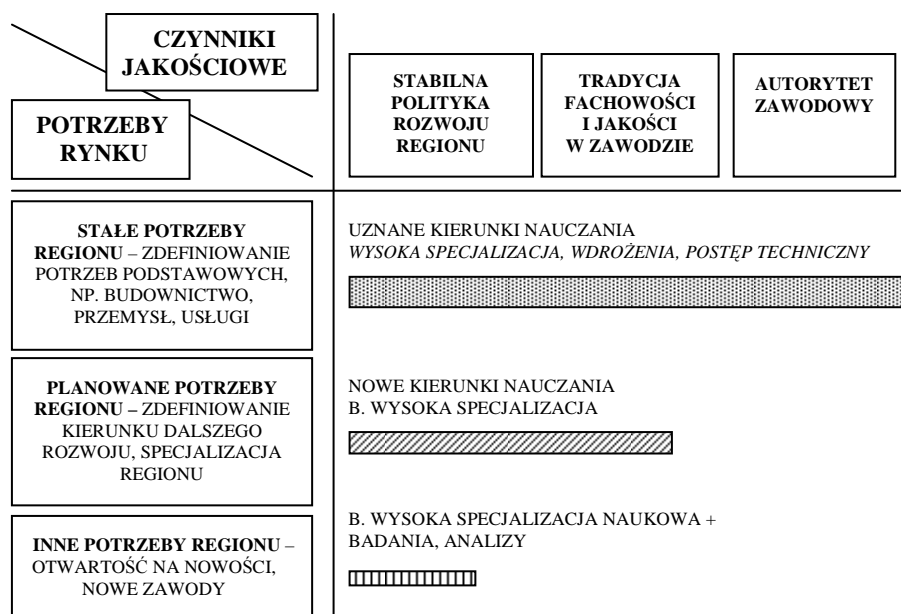
Rys. 6. Współzależność parametrów rozwijających gospodarkę i budujących zaplecze zawodowe
Źródło: opracowanie własne

Wzajemna integracja i sprzężenie zwrotne wskazanych podmiotów są wręcz niezbędne, ponieważ stabilizują politykę rozwoju gospodarczego oraz systemu edukacji.

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

Państwowe Wyższe Szkoły Zawodowe w Polsce to uczelnie ze szczególną misją, na którą wskazuje Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW, 2010). Stwierdza ono, że należy ukierunkować Państwowe Wyższe Szkoły Zawodowe na potrzeby lokalnych rynków pracy, czyli tworzenia regionów wiedzy. Tak właśnie realizuje swoją misję PWSZ w Nysie (Malczyk T., 2008).

Uzyskany stopień specjalizacji w danym zawodzie jest pochodną kompilacji wielu zmiennych (rys. 7). Zarówno czynniki jakościowe, jak i potrzeby rynku, warunkują stopień pożądanego wykształcenia. Wśród czynników jakościowych należy szczególnie wymienić stabilną politykę rozwoju regionu, a także fachowość, tradycję i autorytet zawodowy. Natomiast potrzeby rynku to w szczególności stałe potrzeby regionu na zawody podstawowe, a także planowana specjalizacja danego regionu, np. turystyczna, agroturystyczna, przemysłowa itd.

Rys. 7. Potrzeby rynku, polityka rozwoju i kształcenie zawodowe
Źródło: opracowanie własne

Podsumowanie

Priorytety rozwoju Unii Europejskiej obejmują przede wszystkim następujące elementy:

- strategia rozwoju edukacji zawodowej przewiduje ograniczenie kształcenia ogólnego na rzecz zawodowego, rozszerzenie praktyk zawodowych i kształcenie dualne,
- badania, wdrożenia, postęp,
- autonomia szkolnictwa,
- stałe finansowanie edukacji na poziomie dydaktycznym i zawodowym,
- odnawianie, poszerzanie i pogłębianie kwalifikacji poprzez aktywność edukacyjną trwająca całe życie,
- działania podejmowane w ramach polityki edukacyjnej powinny wynikać z przewidywanych zmian zapotrzebowania na kadry w przyszłości,
- integracja z otoczeniem społeczno-gospodarczym – tworzenie regionów wiedzy.

Kompleksowa koncepcja koordynacji edukacji zawodowej i rynku pracy wymaga współdziałania dwóch systemów: koordynacji bieżącej i koordynacji perspektywicznej.

1. **Koordynację bieżącą** powinny zapewnić:

- monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- trójstronne lub dwustronne umowy szkoleniowe, dwustronne umowy między szkołami a zakładami pracy,
- badanie i monitoring losów absolwentów szkół i kursów dokończenia.

2. **Koordynację perspektywiczną** powinny zapewnić:

- prowadzenie stałych studiów nad perspektywiczną ewolucją zawodów i ich strukturą,
- opracowanie perspektywicznej prognozy zapotrzebowania na kadry w przekrojach regionalnych.

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

Systemy te mają zbliżyć edukację zawodową, strukturę i treści kształcenia do potrzeb szybko zmieniającej się gospodarki, m.in. poprzez:

- zastosowanie zróżnicowanych, komplementarnych metod prognostycznych,
- monitorowanie i weryfikację prognoz długookresowych,
- konstrukcję w trybie krocącym prognoz krótko i średnio-terminowych,
- dostępność dla użytkowników,
- dostosowanie działań edukacyjnych do potrzeb pracy w długich okresach czasu,
- skonstruowanie prognozy popytu na pracę wg zawodów,
- kierunki zamawiane,
- system prognozowania popytu na pracę w Polsce i Unii Europejskiej, będący zintegrowanym systemem informatycznym, służącym wspomaganiu procesu prognozowania zjawisk i zmiennych na krajowym oraz lokalnych rynkach pracy.

Literatura:

1. Malczyk T., 2008: *Działania Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie stymulujące rozwój gospodarczy regionu*, Konferencja pn. *Nauka a przedsiębiorczość w regionie nyskim*, PWSZ w Nysie.
2. Malczyk T., 2009: *Zarządzanie w wyższym szkolnictwie zawodowym*, Konferencja pn. *Wpisani w przestrzeń miasta. Rozwój szkolnictwa zawodowego a przyszłość miasta i regionu Nysa*, ZST Nysa.
3. Malczyk T., 2010: *Uczelnia i jej rola w procesie zarządzania wiedzą w regionie, jako podstawowy instrument budowania społeczeństwa opartego na wiedzy*, [w:] *Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie* (seria wydawnicza – monografia pogładowa nr 1), Oficyna Wydawnicza PWSZ w Nysie.
4. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, 2010: *Nowoczesną Polskę budujemy na wiedzy*, MNiSW, Warszawa.

Część I

Internacjonalizacja PWSZ w Nysie

Anna Opałka

*Biuro Współpracy Międzynarodowej
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Nysie*

Nyskie Festiwale Nauki z Biurem Współpracy Międzynarodowej

W założeniach Nyskiego Festiwalu Nauki leży szeroko rozumiana popularyzacja osiągnięć nauki oraz jej aplikacja do życia codziennego, ale też promocja postaw otwartości na zrozumienie dziejącego się niejako „na naszych oczach” postępu cywilizacyjnego.

Nyski Festiwal Nauki od samego początku swojego istnienia nie tylko wpisuje się w ideę Dnia Nauki ogłaszanego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, ale jako jedna z sześciu uczelni z Polski (obok Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Politechniki Wrocławskiej, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu oraz Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach) jest również członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Festiwali Nauki EUSCEA (*European Science Events Association*). Świadczy to o niebywalej trosce władz Uczelni oraz organizatorów festiwalu o umożliwienie młodym ludziom szerszego spojrzenia na prezentowaną tematykę, również w kontekście między-narodowym.

Obecnie ruch festiwalowy skupia 89 instytucji i organizacji naukowych z 36 krajów, co stanowi o jego sile i ogromnych możliwościach współpracy i wymiany doświadczeń. Dzięki naszemu członkostwu w EUSCEA możemy promować nasz region i naszą Uczelnię w Brukseli oraz skorzystać z dobrych praktyk związanych z ideą festiwali nauki.

Do działań związanych z tematyką międzynarodowości, organizowanych podczas Nyskiego Festiwalu Nauki, zaliczyć możemy między innymi:

- ❖ olimpiady i konkursy językowe,
- ❖ wykłady otwarte o tematyce międzynarodowej (*Edukacja Wyższa w USA, Europa dla początkujących, Pułapki Językowe*),
- ❖ warsztaty i szkolenia z komunikacji, adaptacji i zrozumienia między-kulturowego,

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

- ❖ warsztaty i szkolenia dotyczące umiejętności interpersonalnych (np.: Autoprezentacja. Sztuka przygotowania i poprowadzenia prezentacji, Prezentacja możliwości rozwoju zawodowego),
- ❖ konkursy fotograficzne i plastyczne oraz wystawy pokonkursowe o tematyce międzynarodowej (np.: *Erasmus w studenckim obiektywie* czy konkurs na plakat: *Nysa do Europy, Europa do Nysy*).

Konkursy językowe organizowane w trakcie Nyskiego Festiwalu Nauki mają na celu zwiększenie motywacji do uczenia się języków obcych, rozwijanie różnych sprawności i kompetencji językowych oraz wyłonienie uczniów uzdolnionych językowo i wspieranie ich w nauce. W ramach NFN organizowane są naprzemiennie konkursy języka angielskiego i niemieckiego, a skierowane są również w tej sekwencji raz do uczniów szkół gimnazjalnych, a następnie ponadgimnazjalnych. Konkursy przeprowadza wykwalifikowana kadra Studium Języków Obcych PWSZ w Nysie przy współpracy i obecności gości zewnętrznych, takich jak na przykład przedstawiciele kuratorium czy ambasad.

Wykłady otwarte to unikalna możliwość skorzystania z fascynującej wiedzy ludzi świata Nauki i Kultury. Oferowana tematyka wykracza często poza ramy edukacji szkolnej i akademickiej, a zapraszani goście w ciekawy i przystępny sposób prezentują słuchaczom swoją wiedzę i doświadczenie. Oferta, jak sama nazwa wskazuje, skierowana jest do wszystkich mieszkańców Nysy, stąd cieszy się popularnością zarówno wśród młodzieży jak i osób starszych, w tym aktywnych zawodowo, którzy w tej formie pragną pogłębić swoją wiedzę z interesującej ich tematyki.

Warsztaty i szkolenia zakładają wprowadzenie młodzieży w tematykę komunikacji interkulturowej z uwzględnieniem roli różnic kulturowych jako kluczowego czynnika skutecznego i efektywnego porozumiewania się. Uczestnicy mają ponadto możliwość poznania podstawowych elementów obcych kultur oraz zapoznania się z podobieństwami i różnicami występującymi w komunikacji międzynarodowej. Zajęcia prowadzone są innowacyjnie w formie interaktywnych warsztatów, w których bardzo ważna jest praca i zaangażowanie uczestników. Oprócz formy prezentacji i quizów wykorzystywane są nowoczesne metody nauczania, takie jak: nagrania, testy, gry, symulacje, analiza studium przypadku, ćwiczenia indywidualne i grupowe, dyskusje moderowane i plenerowe.

Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

Warsztaty i szkolenia dotyczące umiejętności interpersonalnych to oferta przygotowywana przez Biuro Karier PWSZ w Nysie. Cieszy się ogromną popularnością wśród młodzieży, gdyż porusza sprawy dla nich bardzo ważne, takie jak: wybór kierunku studiów, kariera zawodowa, kompetencje osobiste, umiejętność wejścia na rynek pracy czy wykorzystanie technik komputerowych w codziennej pracy i nauce.

Konkursy fotograficzne i plastyczne mają na celu zwrócić uwagę i zainteresować młodzież tematem międzynarodowości, jak również dać im możliwość artystycznego wypowiedzenia się na ten temat. Są świadectwem bogactwa doświadczeń będących udziałem tych, którzy wzięli udział w wymianie międzynarodowej i niewątpliwą promocją i zachętą dla pozostałych. Prace studentów i uczniów są każdorazowo nagradzane i wykorzystywane do działań promocyjno-informacyjnych w zakresie współpracy międzynarodowej.

Rolą wszelkich działań, realizowanych w ramach Nyskiego Festiwalu Nauki za pośrednictwem Biura Współpracy Międzynarodowej oraz Biura Karier PWSZ w Nysie, jest promocja wiedzy o innych kulturach, zwrócenie uwagi na zagadnienia zrozumienia i komunikacji interkulturowej oraz zachęcenie do nauki języków obcych i podnoszenia swoich wszelkich kompetencji, zarówno zawodowych, jak i osobistych, co na międzynarodowym otwartym i konkurencyjnym rynku pracy jest obecnie wartością bezwzględną i oczekiwaną.

Internacjonalizacja „po nysku”

Zgodnie z definicją słownikową internacjonalizacja szkolnictwa wyższego jest procesem integrowania wymiaru międzynarodowego, międzykulturowego i globalnego w cel, funkcje i sposób działania instytucji szkolnictwa wyższego. W praktyce proces ten bezwzględnie wymaga zaangażowania i działania na poziomie państwa, władz samorządowych i poszczególnych instytucji szkolnictwa wyższego, a także w samych jego strukturach.

Uczelnie na całym świecie zdają sobie sprawę z nieuchronności procesów globalizacji i realizują proces umiędzynarodawiania poprzez

takie działania jak np. aktywna polityka pozyskiwania studentów zagranicznych, zagraniczny marketing uczelni, tworzenie międzynarodowych ścieżek studiów, integrowanie treści globalnych i międzykulturowych w programy nauczania, dostosowywanie infrastruktury uczelni do potrzeb działania, tworzenia i wdrażania programów wspierających mobilność studencką etc.

Odnosząc się do polityki międzynarodowej polskiego szkolnictwa wyższego, nie można nie zauważyć faktu, że internacjonalizacja ma swoje oczywiste zalety, ale niesie za sobą również pewne zagrożenia.

Do niewątpliwych plusów zaliczyć możemy na przykład:

- ❖ zwiększenie możliwości studiowania za granicą,
- ❖ wymianę doświadczeń i kompetencji,
- ❖ zwiększenie elastyczności studiów,
- ❖ wprowadzenie nowej polityki językowej,
- ❖ wprowadzenie standardów międzynarodowych,
- ❖ przewyciężanie kompleksów.

Z zagrożeń internacjonalizacji wymienić natomiast należy:

- ❖ możliwy drenaż mózgów,
- ❖ praktyki nieuczciwej konkurencji,
- ❖ walkę o studenta „za wszelką cenę”,
- ❖ wykorzystywanie „kompleksu Wschodu”.

W Polsce proces internacjonalizacji szkolnictwa wyższego jednak wciąż przebiega nie tak szybko jak to wynika z potrzeb i priorytetów strategicznych, a jego zaawansowanie staje się bolączką władz uczelni, zwłaszcza w kontekście celów Procesu Bolońskiego, który zakłada utworzenie Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego i zapewnienie jego wyższej atrakcyjności nad innymi systemami edukacyjnymi, jak również zapobieganie tzw. „umykaniu talentów” z Europy. Budowanie otwartego społeczeństwa obywatelskiego opartego na wiedzy i wartościach jest możliwe tylko w oparciu o aktywną internacjonalizację działań związanych z funkcjonowaniem uczelni wyższych. Dlatego też w raporcie OECD na temat Polski znalazła się ona na pierwszym miejscu, nawet przed jakością badań naukowych i kulturą życia akademickiego.

PWSZ w Nysie swoją szansę znalazła właśnie w szczególnej dbałości o stały wzrost mobilności swoich studentów i pracowników w ramach programów i projektów międzynarodowych, co po kilku latach żmudnej pracy zaowocowało jednym z najlepszych wyników wśród szkół o podobnym charakterze w Polsce. Pomijając nagrody i prestiżowe miejsca w rankingach, wygraną dla uczelni jest z pewnością zapewnienie swoim najlepszym studentom możliwości zdobycia wykształcenia poszerzonego o kontekst międzynarodowy, dzięki dostępowi do stypendiów i praktyk zagranicznych, możliwości skorzystania z wykładów prowadzonych przez partnerów zagranicznych odwiedzających uczelnię oraz realizację programu Erasmus dla studentów zagranicznych przyjeżdżających na stypendia naukowe do nyskiej Alma Mater.

Dlaczego to robią? Jak to się stało, że na liście partnerskiej mamy aż 40 uczelni zagranicznych, mimo iż prowadzimy nauczanie tylko w pierwszym cyklu kształcenia, tj. na poziomie licencjackim? To właśnie świadoma i celowa polityka Władz Uczelni pozwalająca na prężny rozwój i otwarcie się na współpracę międzynarodową oraz ciężka praca u podstaw wykładowców i administracji, którzy wspólnie podjęli trud prowadzenia zajęć w języku obcym dla obcokrajowców daje takie efekty. Internacjonalizacja uczelni nigdy nie zakończy się sukcesem bez wsparcia „z góry”, a najtrudniejsze decyzje to jak zwykle te finansowe, choć nieraz efekty widać dopiero po jakimś czasie.

Internacjonalizacja stanowi podstawę nowoczesnej instytucji szkolnictwa wyższego. Międzynarodowa wymiana myśli, napływ studentów zagranicznych oraz realizacja projektów i programów partnerskich ma swoje odzwierciedlenie w elastycznym podejściu do interdyscyplinarnego modelu kształcenia. Ponadto, absolwenci muszą znaleźć swoją drogę kariery i zaprezentować się na globalnym rynku pracy. Dlatego współpraca z partnerami zagranicznymi zajmuje dziś bardzo ważne miejsce w działalności uczelni wyższych.

Bezpośredni i największy wpływ na wzrost internacjonalizacji PWSZ w Nysie miało stopniowe wprowadzenie nauczania w języku angielskim. W pierwszej kolejności było to możliwe na kierunkach *Zarządzanie i inżynieria produkcji*, *Informatyka* oraz *Finanse i bankowość*. Po pierwsze dlatego, iż kadra wyżej wymienionych kierunków zadeklarowała gotowość prowadzenia zajęć w języku obcym dla

studentów zagranicznych, a po wtóre to właśnie takie połączenie daje możliwość fakultatywnego wyboru przedmiotów w obrębie interdyscyplinarnego modułu studiów. Z roku na rok wzrasta zainteresowanie oferowanymi przedmiotami wśród studentów zagranicznych, co w dłuższym okresie mogłoby wpłynąć na decyzję władz uczelni o otwarciu stałego modułu obcojęzycznego dostępnego również dla studentów polskich. Z pewnością przyczyniłoby się to do dynamicznego wzrostu liczby obcokrajowców studiujących w nyskiej Alma Mater nie tylko w ramach Programu Erasmus, ale również w ramach studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych.

Takie rozwiązanie rozwinęłoby ponadto w uczelni koncepcję tzw. „internacjonalizacji w domu” (ang. *Internationalisation at home*), który obejmuje wszystkie formy umiędzynaradawiania szkolnictwa wyższego, z wyjątkiem tych związanych z mobilnością. Celem internacjonalizacji w domu jest stworzenie studentom możliwości zdobycia podobnych kompetencji na rodzimej uczelni, jakie zdobyliby podczas studiowania za granicą, jak m.in.: komunikacji międzykulturowej, płynnej znajomości języków obcych, pracy w międzynarodowych zespołach etc. Umiejętności te są konieczne z punktu widzenia wymagań międzynarodowego rynku pracy.

Zgodnie z Deklaracją Polityki Europejskiej PWSZ w Nysie współpraca międzynarodowa jest jednym z priorytetów rozwoju uczelni. Włączając proces internacjonalizacji we wszystkie dziedziny działalności, nyska Alma Mater zapewnia swoim studentom możliwość lepszego startu zawodowego. Ale to dopiero początek, ponieważ na bazie zawartych umów i dobrych kontaktów międzynarodowych można zbudować dużo więcej. To, co sprawia, że małe uczelnie w niewielkich miastach mogą przetrwać w dobrej kondycji trudne czasy niżu demograficznego i wzajemnej konkurencji walki o studentów, to – poza różnorodną i ciekawą ofertą dydaktyczną – możliwość nabycia unikatowych, co najmniej w skali regionu, umiejętności praktycznych i sprawdzenia się w kontekście europejskiej konkurencji.

Polityka europejska Uczelni

W okresie ostatnich czterech lat zapoczątkowane bądź przyspieszone zostały liczne ważne zmiany wewnątrz Uczelni. Wszystkie te działania reformatorskie wynikają z jednego lub kilku następujących czynników:

- ❖ wewnętrznej potrzeby rozszerzenia oferty edukacyjnej oraz lepszego, pełniejszego wykorzystania posiadanego potencjału ludzkiego i zasobów materialnych Uczelni,
- ❖ konieczności dostosowania się Uczelni do nowych warunków na rynku pracy w okresie transformacji i wielorakich reform ekonomicznych i organizacyjnych w Polsce,
- ❖ wymagań zewnętrznych stawianych Uczelniom przez ogólnokrajowy proces akredytacyjny,
- ❖ dążenia do jak najlepszego wykorzystania doświadczeń płynących z szerokiej i zróżnicowanej współpracy zagranicznej dla doskonalenia procesu dydaktycznego i rozwijania działalności badawczej w PWSZ w Nysie oraz dla umacniania integracji Uczelni z międzynarodowym środowiskiem akademickim.

1. Realizowana współpraca zagraniczna - kontekst krajowy, europejski i międzynarodowy

Wsparcie finansowe ze strony Programu LLP/Erasmus umożliwiło PWSZ w Nysie przygotowanie i wydanie wartościowych materiałów informacyjnych o uczelni, programie nauczania oraz systemie ECTS, a także zakup materiałów ułatwiających naukę języka polskiego przyjeżdżającym studentom oraz naukę języków obcych studentom wyjeżdżającym. Ponadto fundusze ERASMUSA wykorzystywane są również do organizowania przedsięwzięć informacyjno-integracyjnych dla studentów zagranicznych.

W PWSZ w Nysie, sprawna współpraca z zagranicą uznawana jest za istotny instrument w realizacji wielu przedsięwzięć w bieżącej działalności i rozwoju Uczelni, jako element ubogacający i rozwijający program nauczania w PWSZ w Nysie oraz za warunek *sine qua non* rozwoju naukowego Uczelni i jej pracowników.

Proces internacjonalizacji Uczelni postępuje dzięki włączaniu w przedsięwzięcia o charakterze międzynarodowym nie tylko nauczycieli akademickich lecz również studentów i wybranych przedstawicieli kadry administracyjnej. Zaangażowanie nauczycieli polega głównie na konsultowaniu programu studiów i prowadzeniu zajęć w języku angielskim dla studentów Erasmusa z zagranicy. Studenci aktywnie pomagają Działowi Współpracy z Zagranicą i Koordynatorowi Uczelnianemu w organizowaniu i obsłudze imprez o charakterze międzynarodowym – zjazdów, konferencji, sympozjów, a także służą jako przewodnicy i opiekunowie studentów przyjeżdżających z zagranicy.

2. Priorytety PWSZ w Nysie na lata 2007-2013

- ❖ utrzymanie stabilności ekonomicznej i warunków do dalszego rozwoju,
- ❖ stopniowa implementacja systemu punktów kredytowych (ECTS) do wewnętrznej oceny postępów akademickich studentów,
- ❖ pomyślne wdrożenie anglojęzycznych modułów programowych dla obcokrajowców,
- ❖ wdrożenie programu „Podwójnych Dyplomów” z FH Lausitz w Niemczech,
- ❖ pełne wdrożenie systemu oceny jakości kształcenia w celu zapewnienia jakości w edukacji jak i wdrażania do procesu kształcenia nowych technologii i rozwiązań metodycznych – co wykazuje pełną zgodność z aktualnymi trendami i priorytetami Programu LLP/Erasmus,
- ❖ kontynuacja i rozwijanie współpracy z uczelniami partnerskimi w Programie LLP/Erasmus, poprzez realizację programu wymiany studentów i nauczycieli akademickich, a także poprzez projekty współpracy wielostronnej,
- ❖ współpraca z władzami lokalnymi i regionalnymi oraz kręgami biznesowymi na rzecz integrowania zaawansowanej wiedzy akademickiej w dziedzinach reprezentowanych w Uczelni z wiedzą i doświadczeniem w dziedzinie ekonomii i biznesu. Celem tych działań jest stworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, transferu wiedzy i technologii oraz praktycznego wykorzystania osiągnięć naukowych w przemyśle i biznesie,

- ❖ Deklaracja Polityki Europejskiej została opracowana w oparciu o główne tezy strategii rozwoju Uczelni przygotowanej przez Kolegium Rektorskie. Deklarację opracował Zespół z udziałem: Rektora PWSZ w Nysie, Prorektora ds. Ogólnych, Koordynatora Uczelnianego Programu LLP/Erasmus i Współpracy z Zagranicą. Założenia deklaracji polityki europejskiej będą realizowane w Uczelni na bieżąco, z uwzględnieniem możliwości finansowych i organizacyjnych. Większość opisanych celów i priorytetów jest już w fazie realizacji, co gwarantuje rzeczywistą ich implementację.

3. PWSZ w Nysie w ramach Programu LLP/Erasmus

Realizacja wyjazdów stypendialnych studentów PWSZ w Nysie oraz wyjazdów dydaktycznych nauczycieli akademickich przebiega bez zakłóceń ze strony PWSZ w Nysie. Ze względu na utrzymujące się zainteresowanie możliwością odbycia części studiów za granicą i nadwyżkę kandydatów na wyjazd w porównaniu z liczbą dostępnych miejsc, uważamy, iż pula środków przypadających na stypendia dla studentów powinna być zwiększona tak, aby niski grant Erasmusa nie zamykał możliwości skorzystania z udziału w Programie studentom z rodzin mniej zamożnych.

Od początku udziału PWSZ w Nysie w Programie Erasmus, tj. od roku 2004, na wyjazdy stypendialne do uczelni partnerskich kwalifikowani są wyłącznie najlepsi studenci spośród chętnych kandydatów. W procesie selekcji stosujemy następujące kryteria: wyniki w nauce, znajomość języków obcych, aktywność w kołach naukowych PWSZ w Nysie, aktywność społeczna w różnego rodzaju organizacjach społecznych (studenckich i innych, z wyjątkiem organizacji politycznych), otwartość, komunikatywność, pozytywne rokowanie, co do występowania w roli ambasadora uczelni, miasta, regionu i kraju.

Ze względu na wysoką trafność wyborów dokonywanych przez komisje selekcyjne w poprzednich latach, nie planujemy istotnych zmian w sposobie i kryteriach selekcji.

Do skorzystania z wyjazdów dydaktycznych za granicę zapraszani są nauczyciele znani ze swoich wysokich kompetencji zawodowych, doświadczenia dydaktycznego, przyjaznego nastawienia do studentów oraz bardzo dobrej znajomości języka kraju przeznaczenia lub języka angielskiego. Takie podejście do selekcji nauczycieli na wyjazdy typu TS

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

w ramach Erasmusu zostanie utrzymane, co zagwarantuje wysoką jakość wymiany kadry akademickiej, podobnie jak to miało miejsce dotychczas.

Pełne uznawanie udokumentowanych osiągnięć studentów podczas studiów za granicą jest zagwarantowane dzięki współpracy z Instytutowymi Koordynatorami Współpracy Międzynarodowej, którzy w oparciu o konsultacje z władzami Instytutu opracowują program studiów możliwy do zrealizowania i zaakceptowania zarówno przez uczelnię partnerską, jak również przez uczelnię macierzystą. Wszelkie kwestie związane z uznawalnością określa regulamin studiów i rozporządzenia JM Rektora PWSZ w Nysie.

Nauczyciele akademicy zachęceni są do udziału w wyjazdach Erasmusu głównie możliwością nawiązania interesujących kontaktów owocujących współpracą w dziedzinie dydaktyki lub badań naukowych w ich własnej dziedzinie. Dotychczas PWSZ w Nysie nie realizowała projektów wielostronnych oraz sieci tematycznych w ramach Programu LLP/Erasmus, w najbliższych latach mamy jednak zamiar poszerzyć swoje uczestnictwo właśnie o takie działania.

PWSZ w Nysie może poszczycić się równością szans dla kobiet oraz mężczyzn. W społeczności akademickiej PWSZ w Nysie przeważają kobiety, szczególnie wśród studentów oraz w gronie pracowników administracyjnych. Wśród studentów wyjeżdżających na stypendia Erasmusu z reguły utrzymane są proporcje równości odnośnie ilości wysyłanych mężczyzn i kobiet.

Podsumowanie

Otwartość i szeroka współpraca międzynarodowa są fundamentalnymi przesłankami strategii rozwoju PWSZ w Nysie. Ważne jest też budowanie partnerskich stosunków między kadrą nauczającą a studentami oraz uważne wsłuchiwanie się w ich opinie. Modernizacja procesu kształcenia w PWSZ w Nysie w oparciu o doświadczenia europejskie oraz dążenie do poddania się ocenie przez gremia międzynarodowe, a także inne nakreślone w deklaracji polityki europejskiej cele, będą osiągnięte przez Uczelnię w miarę możliwości finansowych i organizacyjnych.

Gwarantem poważnego podejścia do kwestii realizacji założeń deklaracji są władze PWSZ w Nysie, zdecydowanie zmierzające do

nasilenia procesu rozwoju i internacjonalizacji Uczelni. Postęp w tej dziedzinie będzie monitorowany i poddawany ocenie podczas regularnych spotkań roboczych władz rektorskich z grupą osób bezpośrednio zaangażowanych w opisane działania.

Biuro Współpracy Międzynarodowej w PWSZ w Nysie

Biuro Współpracy Międzynarodowej odpowiada za koordynację współpracy Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie z partnerami zagranicznymi w zakresie realizowanych przez Uczelnię programów i projektów międzynarodowych. Jego zadaniem jest inicjowanie i wzmacnianie międzynarodowej aktywności i mobilności Studentów oraz Pracowników PWSZ w Nysie, poprzez szereg działań informacyjno-promocyjnych, jak również pomoc w realizacji projektów i konferencji międzynarodowych. Bardzo ważną częścią działalności biura jest również promowanie pozytywnego wizerunku PWSZ w Nysie poza granicami kraju.

Podstawowy zakres działalności Biura Współpracy Międzynarodowej:

- ❖ obsługa wniosków Uczelni dotyczących udziału w programach międzynarodowych,
- ❖ koordynacja Programu LLP Erasmus,
- ❖ prowadzenie dokumentacji dotyczącej współpracy Uczelni z zagranicą,
- ❖ składanie sprawozdań finansowych i merytorycznych w instytucjach UE oraz w przedstawicielstwach tych programów na terenie Polski,
- ❖ inicjowanie oraz realizacja umów o współpracy,
- ❖ organizacja wyjazdów studentów i pracowników w ramach programów europejskich,
- ❖ organizacja przyjazdów pracowników, studentów i doktorantów uczelni partnerskich,
- ❖ organizacja konferencji i warsztatów międzynarodowych,

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

- ❖ prowadzenie doradztwa dla studentów PWSZ w Nysie w zakresie możliwości kształcenia na uczelniach za granicą,
- ❖ przygotowywanie materiałów dotyczących PWSZ w Nysie na forum międzynarodowym,
- ❖ zbieranie informacji na temat międzynarodowych programów wymiany,
- ❖ promocja PWSZ w Nysie na arenie międzynarodowej oraz poszukiwanie potencjalnych partnerów zagranicznych,
- ❖ współpraca z dyrektorami uczelnianych Instytutów oraz instytucyjnymi koordynatorami Programu LLP Erasmus,
- ❖ organizacja kursów językowych w kraju i za granicą.

W ramach realizowanych programów studenci PWSZ w Nysie mogą odbyć część studiów w jednej z 36 uczelni partnerskich z następujących krajów: Belgia, Bułgaria, Czechy, Dania, Finlandia, Hiszpania, Irlandia, Litwa, Łotwa, Niemcy, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Turcja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy. Ponadto mogą skorzystać z wakacyjnych praktyk w firmach i przedsiębiorstwach w jednym z krajów Unii Europejskiej, EOG i Turcji czy uzyskać stypendia na inne wyjazdy, w tym kursy językowe za granicą (DAAD, BUWIWM). Odbyte studia i praktyki zagraniczne w efekcie są podstawą do otrzymania przez studenta certyfikatu Europass, który stanowi doskonale dopełnienie CV.

PWSZ w Nysie jest jedną z najprężniej działających na polu współpracy międzynarodowej uczelni zawodowych w Polsce, o czym świadczą chociażby dane statystyczne czy rankingi.

Dlatego warto podczas studiów zainteresować się bogatą ofertą skierowaną do studentów, gdyż jest ona znakomitym uzupełnieniem zdobytego w PWSZ w Nysie wykształcenia i z pewnością będzie gwarancją uzyskania lepszej pozycji na rynku pracy w przyszłości.

Więcej informacji na stronie: www.bwm.pwsz.nysa.pl

Biuro Współpracy Międzynarodowej, wtedy jako Dział Współpracy Międzynarodowej, rozpoczęło swoją działalność w 2004 roku. Była to wówczas jednoosobowa jednostka dokładająca wszelkich starań w kierunku międzynarodowego rozwoju uczelni. W kolejnych latach w dziale swoje praktyki zawodowe zrealizowali między innymi absolwenci PWSZ w Nysie, a także studenci zagraniczni z uczelni partnerskich. W dniu dzisiejszym Biuro Współpracy Międzynarodowej jest częścią Działu

Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

Kontaktów Zewnętrznych, obok Biura Karier, Biura Promocji i CBEKZ. Daje to możliwość interdyscyplinarnego podejścia do wielu realizowanych działań i wydarzeń. Biorąc pod uwagę, iż w roku 2004 uczelnia miała podpisaną tylko 1 umowę partnerską na kwotę 4 570 EUR, rok 2010/11 z przyznaną kwotą 156 620 EUR wydaje się być milowym krokiem naprzód ku lepszej jakości oferty dydaktycznej, skierowanej do studentów w połączeniu z międzynarodowym doświadczeniem możliwym do zdobycia dzięki programom europejskim, w tym dzięki programowi LLP/ERASMUS.

Działania BWM

I. W ramach Programu LLP/Erasmus:

1. Do roku akademickiego 2010 włącznie nawiązano kontakt i podpisano umowy bilateralne z blisko 40 uczelniami zagranicznymi.
2. Opracowany został internetowy katalog ECTS w języku polskim i angielskim.
3. Studentom zagranicznym przyjeżdżającym do PWSZ w Nysie, uczelnia zapewnia uczestnictwo w podstawowym kursie języka polskiego.
4. Od pierwszego roku uczestnictwa w programie LLP/ERASMUS (w latach 2004-2010) PWSZ w Nysie otrzymała dotacje na działania zdecentralizowane na łączną kwotę: 612 860 EUR.
5. Do października 2010 roku w ramach programu zrealizowano już 400 wyjazdów studentów i pracowników PWSZ w Nysie (szczegółowe statystyki w rozdziale pt.: *Erasmus – otwartymi drzwiami do Europy*).

II. W ramach programu Leonardo da Vinci-Wymiany i Staże:

1. W latach 2005-2007 PWSZ w Nysie zrealizowała projekt zakładający realizację 10 zagranicznych zawodowych praktyk studenckich pt.: *Kształtowanie umiejętności zawodowych studentów Zarządzania i Finansów zgodnie z europejskimi wymogami rynku pracy – EUROMANAGER*.

Kwota dofinansowania: 24 670 EUR

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

Partnerzy projektu:

- Instituto de Ensino Secundario, LUIS SEOANE, Pontevedra (Hiszpania)
- GOLDWYNS- Chartered Accountants, Londyn (Wielka Brytania)
- RAB Rohrleitungs-U Aparatebau, Bitterfeld (Niemcy)
- Academia Cordoba (Hiszpania)
- Elnosa, Electrqtmica del noreste S.A (Hiszpania)
- Allianz; Compañia de Seguros y Reaseguros, S.A. (Hiszpania)
- Agente Colaborador del Banco Santander (Hiszpania)
- Invier Api Comprarcasa (Hiszpania)

2. W latach 2007-2008 PWSZ w Nysie zrealizowała projekt zakładający realizację 15 zagranicznych zawodowych praktyk studenckich pt.: *Powiązanie teoretycznej wiedzy architektonicznej z praktyką zawodową studentów PWSZ w Nysie ARCHIBRIDGE.*

Kwota dofinansowania: 41 348 EUR

Partnerzy projektu:

- VMX ARCHITECTS (Holandia)
- ARRIOLA&FIOL ARQUITECTES (Hiszpania)
- Nickl&Partner Architekten (Niemcy)
- VITALIS GMBH (Niemcy)
- ESMOVIA (Hiszpania)
- AS Architecture Studio (Hiszpania)

III. W ramach Programu SOCRATES (Obecnie LLP)/COMENIUS:

Wspólnie z Uniwersytetem we Freiburgu (University of Education), Instytut Filologii Germańskiej PWSZ w Nysie zrealizował projekt w ramach Programu Socrates/Comenius Akcja 2.1 pn. *Europejskie projekty współpracy w zakresie szkolenia kadry.* Czas trwania projektu: 2004-2007. Partnerzy projektu: Pädagogische Hochschule Freiburg (Niemcy), Radboud Universiteit, Nijmegen (Holandia), CVU – Storkøbenhavn, Skovlunde (Dania), Pädagogische Hochschule Pater Damian (Belgia), Pädagogisches Institut Bozen (Włochy); Staatliche Fortbildungsinstitut für Bildungswesen (OPEKO) (Finlandia); Pädagogische Hochschule Aarau (Szwajcaria) – partner stowarzyszony.

Kwota dofinansowania: 11 002 EUR

IV. W ramach Programu Leonardo da Vinci-PROJEKTY PILOTAŻOWE:

1. Wspólnie z Haute Ecole Namuroise Catholique HENAC w Belgii, jako koordynatorem, Instytut Pielęgniarstwa PWSZ w Nysie zrealizował projekt pilotażowy w ramach Programu Leonardo da Vinci pt.: *Establishment of a European Referential Skills in Nursing Care – Opracowanie Europejskich Standardów Zawodowych w dziedzinie Pielęgniarstwa.*

Kwota dofinansowania: 13 051,03 EUR

2. Wspólnie z PERA Fne Arts Education Centre w Istambule (Turcja), jako koordynatorem, Centrum Badawczo-Edukacyjne Konserwacji Zabytków PWSZ w Nysie zrealizowało projekt pilotażowy w ramach Programu Leonardo da Vinci pt: *Development of web-based education module for uneducated individuals working in the restoration sector to receive a vocational training according to European Quality standardisation* (akronim RESELTAM) – *Opracowanie Programu studiów w zakresie konserwacji zabytków w oparciu o e-learning dla osób z sektora restauracji zabytków w celu ich przeszkolenia zgodnie z europejskimi standardami jakości.*

Kwota dofinansowania: 44 608 EUR

3. Wspólnie z PERA Fne Arts Education Centre w Istambule (Turcja), jako koordynatorem, Centrum Badawczo-Edukacyjne Konserwacji Zabytków PWSZ w Nysie w latach 2010-2012 zrealizuje projekt pilotażowy w ramach Programu Leonardo da Vinci pt.: *Sharing Knowledge and good practises between the Craftsmen in Restoration Sector* (akronim RESELTAM II) – *Wymiana wiedzy oraz dobrych praktyk pomiędzy osobami pracującymi w sektorze restauracji zabytków.*

Kwota dofinansowania: 25 000 EUR

V. Inne działania BWM

1. W ramach Partnerstwa Regionów – Ingelheim ze Starostwem Powiatowym w Mainz-Bingen
  - Praktyki tłumaczeniowe w ramach kontaktów partnerskich Powiatu Mainz-Bingen i Powiatu Nyskiego w instytucji Kreisverwaltung Mainz Bingen (Niemcy).

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

- Praktyki archeologiczne w ramach kontaktów partnerskich z Kaiserpfalz w Ingelheim (Niemcy) – praktyki na wykopaliskach archeologicznych.
  - jesienne kursy językowe w uniwersytecie w Mainz w ramach kontaktów partnerskich Powiatu Mainz-Bingen i Powiatu Nyskiego w Kreisverwaltung Mainz Bingen (Niemcy).
2. W ramach Programu PHARE CBC
Instytut Filologii Germańskiej PWSZ w Nysie opracował projekt w ramach Programu Współpracy Przygranicznej PHARE pt.: *Multiplikatorzy w edukacji regionalnej*. Partnerem Projektu był Uniwersytet Śląski w Opawie. Celem projektu było przede wszystkim poszerzenie wiedzy na temat kultury i regionu.
3. Współpraca z DAAD i innymi organizacjami stypendialnymi
- PWSZ w Nysie w ramach współpracy z DAAD – Niemiecką Centralą Wymiany Akademickiej zrealizowała już 2 projekty, tzw.: „*Podróże studyjne*” śladami znanych pisarzy i poetów niemieckich.
  - Instytut Filologii Germańskiej współpracował z fundacją szwajcarską: PRO HELVETIA.
4. Projekt pn. *Znaki tradycji w architekturze*
Projekt zrealizowany w roku akademickim 2007/08 roku, który miał na celu zorganizowanie międzynarodowej konferencji naukowej pt. *Znaki tradycji w architekturze* oraz wydanie pokonferencyjnej publikacji o tym samym tytule w dwóch wersjach językowych – polskiej i angielskiej. Projekt współfinansowany był ze środków Funduszu Wyszehradzkiego.
Kwota dofinansowania: 6 500 EUR
5. Projekt pn. *Europa dla aktywnych*
Projekt realizowany w roku akademickim 2010 /11 roku, który ma na celu organizację kursów językowych dla studentów PWSZ w Nysie i zagranicznych studentów, organizację warsztatów dla studentów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz wydanie podręcznika do nauki języka polskiego. Projekt współfinansowany jest ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego.
Kwota dofinansowania: 18 620 PLN

Część II

Realizacja Programu Erasmus
w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej
w Nysie

Dagmara Bojda

*Biuro Współpracy Międzynarodowej
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Nysie*

Erasmus otwartymi drzwiami do Europy

Istniejący już od ponad 20 lat program Erasmus przerósł oczekiwania jego twórców. Dał i daje możliwość nie tylko zdobycia lepszego wykształcenia, podniesienia zdolności językowych czy kwalifikacji zawodowych, ale również poznania innego kraju, jego kultury, języka. Jest programem, który otwiera drzwi do Europy i pomaga ukształtować otwartych, tolerancyjnych i pełnych nowych pomysłów ludzi – obywateli Europy.

Program Erasmus powstał dzięki działaniom Komisji Europejskiej w 1987 roku. Początkowo stanowił odrębny *Europejski program działań na rzecz mobilności studentów*¹ (1987-1995) i poza możliwością wymiany studentów umożliwiał wymianę kadry dydaktycznej, która miała podnieść jakość kształcenia i poszerzyć współpracę pomiędzy uczelniami na terenie krajów UE. Ponadto dawał uczelniom możliwość tworzenia wspólnych programów studiów, organizacji kursów intensywnych oraz wprowadzania Europejskiego Systemu Transferu Punktów (ECTS)². Stworzył więc duży wachlarz możliwości dla studentów i kadry dydaktycznej uczelni znajdujących się w granicach ówczesnej Unii Europejskiej³ i od początku lat 90. krajów EFTA⁴/EOG⁵.

---

¹ Ewa Kolanowska, *10 lat Erasmusa w Polsce 1998-2008*, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2008, str. 10.

² System ułatwiający zaliczanie okresu studiów odbytych przez studenta w uczelni zagranicznej przez jego uczelnię macierzystą. System ECTS został opracowany w drugiej połowie lat 80. w ramach ówczesnego Programu Erasmus. Od tego czasu system ECTS jest wdrażany przez coraz większą liczbę uczelni europejskich, a najszersze zastosowanie systemu obserwuje się w uczelniach uczestniczących w wymianie studentów programu Erasmus (www.erasmus.org.pl).

³ Przed formalnym wejściem w życie traktatu z Maastricht (1 listopada 1993) powołującego do życia UE 12 krajów EWG – Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (późniejsza nazwa Wspólnota Europejska).

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

Po zakończeniu *Europejskiego programu działań na rzecz mobilności studentów*, ze względu na wciąż wzrastającą skalę mobilności została podjęta decyzja o kontynuacji programu (lata 1995-2006) w ramach szerszego programu współpracy UE – Sokrates I (1995-1999) i Sokrates II (1999-2006). Podobnie jak w latach poprzednich, program wspierał mobilność studentów i nauczycieli akademickich, kładąc jednak szczególny nacisk na tą drugą grupę. Kontynuowane były również działania związane z organizacją kursów intensywnych, ECTS i programami studiów. Ponadto możliwość uczestnictwa w programie otworzyła się dla większej ilości krajów – 12 krajów kandydujących do UE, w tym również Polski (1998).

W roku 2007 powstał program *Uczenie się przez całe życie* (*Lifelong Learning Programme – LLP*), a Erasmus stał się jego integralną częścią, która skupia obecnie 27 krajów członkowskich UE, 3 kraje EOG (Islandia, Lichtenstein, Norwegia) i dwa kraje kandydujące: Turcję oraz Chorwację. W tym kształcie ma funkcjonować aż do 2013 roku. Jako główne założenie Erasmusa w ramach LLP Komisja Europejska wskazała budowę Europejskiego Szkolnictwa Wyższego oraz przyczynianie się do zwiększenia innowacyjności, rozwoju gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy w UE⁶. Zadania te mają być realizowane poprzez wykonywanie działań scentralizowanych nadzorowanych przez Komisję Europejską (tab. 1) i zdecentralizowanych nadzorowanych przez Narodowe Agencje Programu Erasmus (rys. 1).

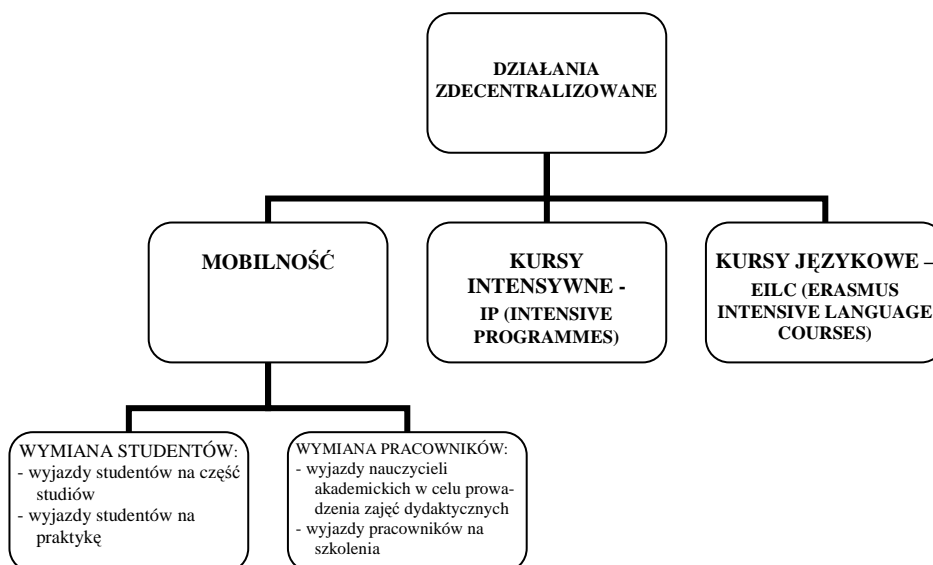
⁴Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu (ang. *European Free Trade Association, EFTA*) – międzynarodowa organizacja gospodarcza powstała 3 maja 1960 r., na mocy konwencji sztokholmskiej (podpisanej 4 stycznia 1960), mająca na celu utworzenie strefy wolnego handlu między państwami członkowskimi.

⁵Europejski Obszar Gospodarczy, EOG (ang. *European Economic Area, EEA*) – strefa wolnego handlu i Wspólny Rynek, obejmujące kraje Unii Europejskiej i Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA).

⁶Ewa Kolanowska, *10 lat Erasmusa w Polsce 1998-2008*, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2008, str. 13.

Tabela 1. Podział działań scentralizowanych w ramach programu LLP/Erasmus

DZIAŁANIA SCENTRALIZOWANE		
Projekty wielostronne	Sieci	Działania towarzyszące
<ul style="list-style-type: none"> - opracowywanie programów nauczania - modernizacja szkolnictwa wyższego - rozwój współpracy uczelni z przedsiębiorstwem - tworzenie „wirtualnych kampusów” 	<ul style="list-style-type: none"> - akademickie - strukturalne 	-

Rys. 1. Podział działań zdecentralizowanych w ramach programu LLP/Erasmus

Największą popularnością cieszą się jednak działania typu „mobilność”, które najczęściej kojarzone są z programem Erasmus. A samo poszerzenie możliwości wyjazdów dla studentów o wyjazdy na praktykę oraz dla pracowników o wyjazdy na szkolenia wpłynęło na znaczny wzrost mobilności na arenie międzynarodowej, dzięki czemu europejska wspólnota szkolnictwa wyższego może się integrować, wspierając równo-

czeńście projekty współpracy z udziałem uczelni i innych instytucji związanych ze szkolnictwem wyższym⁷.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie dołączyła do programu w 2004 roku, otrzymując tym samym Kartę Uczelni Erasmusa (*Erasmus University Charter*). Ten krok zaledwie po trzech latach działalności Uczelni był ważnym elementem, który w znaczny sposób podniósł jakość i efekty kształcenia i poszerzył współpracę międzynarodową Uczelni. Tym samym Erasmus od samego początku realizacji w PWSZ w Nysie wpływa nie tylko na rozwój studentów czy pracowników, ale i samej Uczelni, poszerzając równocześnie grono „wyznawców Erasmusa”.

Studenci każdego roku mają możliwość wyjazdu na studia na semestr lub rok akademicki do jednej z prawie 40 uczelni partnerskich znajdujących się na terenie UE i Turcji. Oferta ta z roku na rok jest coraz szersza i wychodzi naprzeciw oczekiwaniom studentów, tak aby w jeszcze lepszy sposób zapewnić im możliwości rozwoju. Spotyka się to z aprobatą żaków, którzy coraz chętniej korzystają z szansy, jaką daje im program Erasmus. W efekcie od początku realizacji programu w PWSZ w Nysie, na studia wyjechało 223 studentów⁸, a wśród najchętniej odwiedzanych krajów znajdują się nasi sąsiedzi: Niemcy i Czechy, jak również kraje bardziej oddalone od Polski, jak Turcja i Dania (rys. 2).

Dużą popularnością cieszą się także 3-miesięczne praktyki zawodowe. Są one ściśle związane z kierunkiem kształcenia studenta i poza cennym doświadczeniem oraz możliwością pracy w firmach/instytucjach na terenie krajów UE, EOG i Turcji dają także szansę na zaliczenie obowiązkowych praktyk zawodowych. Od roku akademickiego 2007/08, czyli od początku trwania programu LLP/Erasmus, na praktykę z PWSZ w Nysie wyjechało już 52 studentów⁹. I podobnie jak w przypadku studiów, studenci najchętniej wybierają Niemcy, a dopiero później Hiszpanię, Malte czy Czechy (rys. 3).

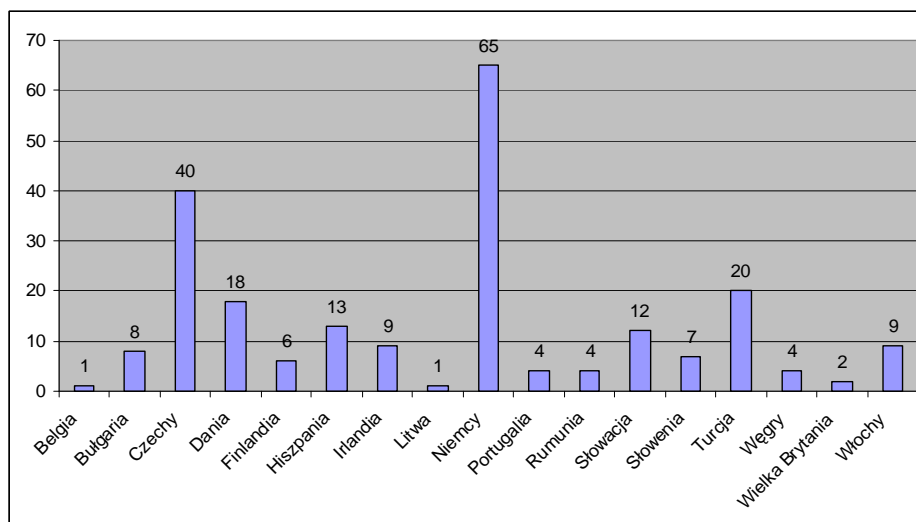
---

⁷ Ewa Kolanowska, *10 lat Erasmusa w Polsce 1998-2008*, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2008, str. 9.

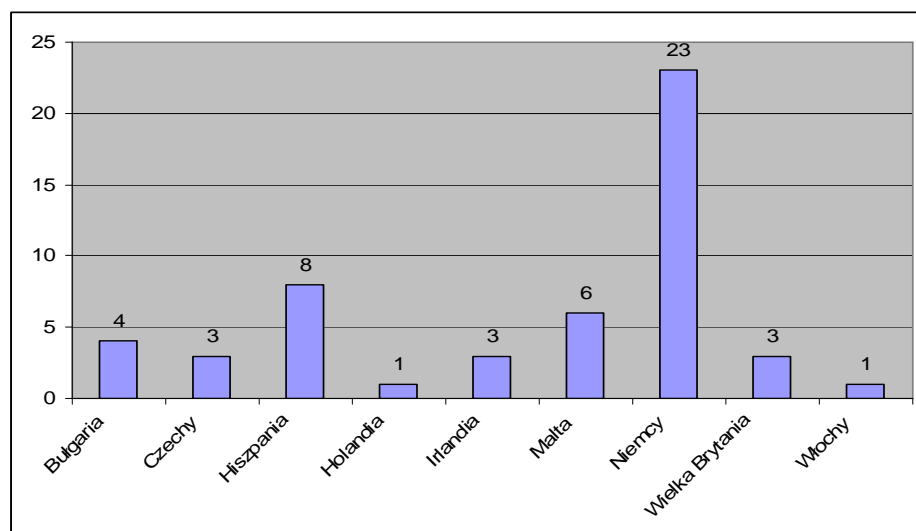
⁸ Stan na dzień 01.10.2010 r.

⁹ Stan na dzień 01.10.2010 r.

Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

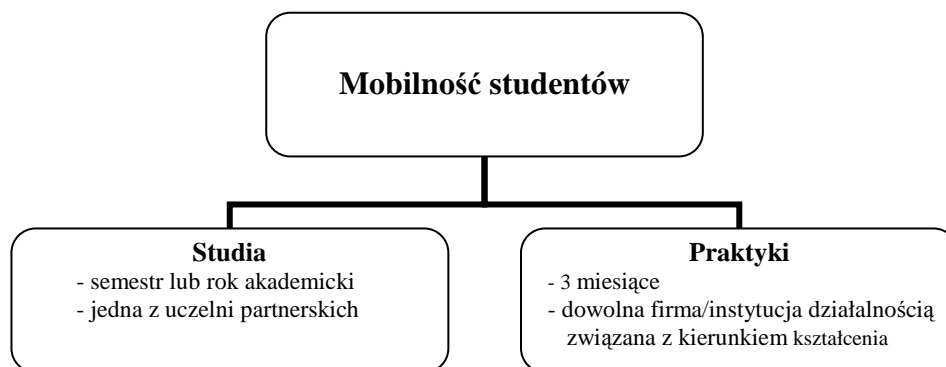

Rys. 2. Mobilność studentów PWSZ w Nysie – wyjazdy na studia w podziale na kraje

Rys. 3. Mobilność studentów PWSZ w Nysie – wyjazdy na praktykę w podziale na kraje

Podsumowując, każdy student podczas edukacji w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nysie ma szansę wyjechać w ramach programu Erasmus raz na studia i raz na praktykę (rys. 4).

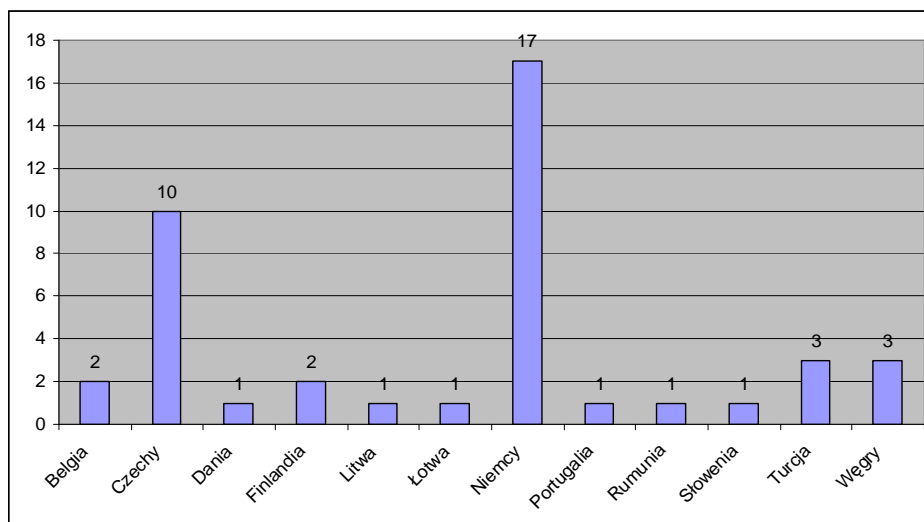

Rys. 4. Podział mobilności studentów w ramach programu LLP/Erasmus

Działania zdecentralizowane typu „mobilność”, jak już zostało wspomniane dają szansę wyjazdów także pracownikom dydaktycznym Uczelni. Wyjazdy te są możliwe w PWSZ w Nysie od roku akademickiego 2004/05. Od tego czasu w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych wyjechało już 43 nauczycieli akademickich¹⁰. Wiodącym celem tej mobilności jest podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracownika, poprzez prowadzenie zajęć dydaktycznych dla studentów uczelni partnerskiej. Natomiast jako cel pośredni można wskazać poszerzenie współpracy pomiędzy uczelniami, poprzez np. realizację wspólnych projektów, konferencji popularno-naukowych czy wymianę doświadczeń. Pośrednio wpływa ona także na wzrost mobilności studentów, którzy chętniej wyjeżdżają do zaprzyjaźnionych i sprawdzonych wcześniej uczelni partnerskich, co znajduje swoje potwierdzenie w wybieranych zarówno przez studentów, jak i nauczycieli akademickich uczelniach na terenie Niemiec i Czech (największa mobilność pracowników dydaktycznych do tych właśnie krajów) – rysunek 5.

¹⁰ Stan na dzień 31.08.2010 r.

Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

Rys. 5. Mobilność pracowników PWSZ w Nysie – wyjazdy w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych w podziale na kraje

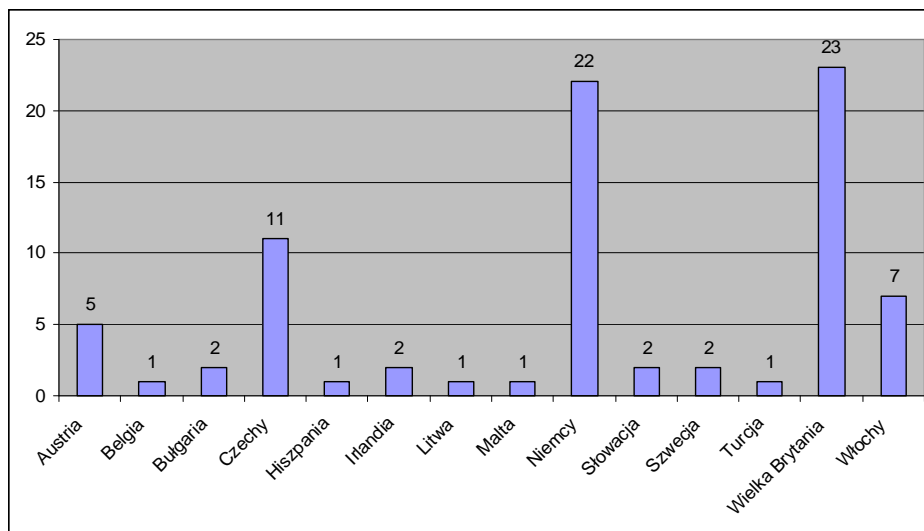
Coraz większą popularnością, także w PWSZ w Nysie cieszą się wyjazdy szkoleniowe pracowników uczelni, które są możliwe dopiero od roku akademickiego 2007/08, czyli od początku realizacji programu pn. *Uczenie się przez całe życie*. Zaledwie przez te trzy lata na szkolenia odbywające się w uczelniach partnerskich i innych instytucjach na terenie UE i Turcji wyjechało aż 81 pracowników Uczelni¹¹. Po pierwszym roku realizacji wyjazdów szkoleniowych w ramach programu Erasmus (rok akademicki 2007/08) Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie znalazła się na czwartym miejscu w Polsce wśród uczelni biorących udział w programie¹². Celem tych wyjazdów jest udział w szkoleniu, które podnosi kwalifikacje kluczowe dla procesu internacjonalizacji kształcenia, a które bezpośrednio związane jest z charakterem pracy wykonywanej w PWSZ w Nysie. Dzięki temu jakość kształcenia studentów jest na jeszcze wyższym poziomie. A świadczy o tym nie tylko fakt ilości zrealizowanych wyjazdów, ale i kraju docelowego – Wielkiej Brytanii, do której pracownicy Uczelni najczęściej wyjeżdżają. Mogą tam

¹¹ Stan na dzień 31.08.2010 r.

¹² Tuż za Uniwersytetem Warszawskim, Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza i Politechniką Gdańską – *Erasmus w Polsce w roku akademickim 2007/08*, red. M. Członkowska-Naumiuk, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2009.

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

bowiem rozwijać i podnosić swoje zdolności językowe, które są tak potrzebne przy realizacji programu Erasmus – przy wyjazdach w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych czy przy realizacji mobilności studentów przyjeżdżających na studia do PWSZ w Nysie (rys. 6).

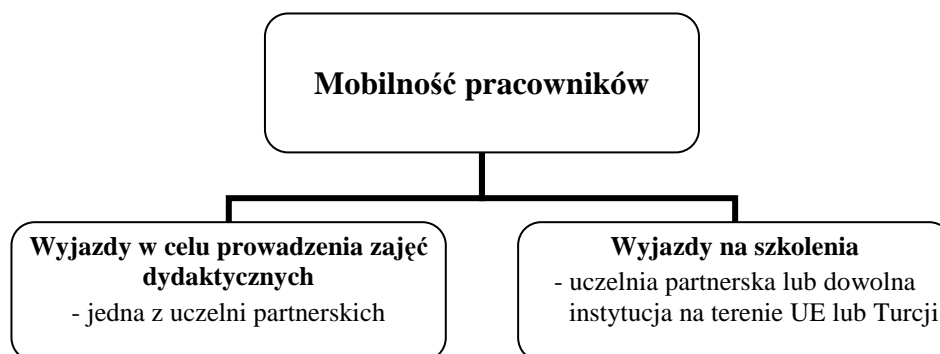

Rys. 6. Mobilność pracowników PWSZ w Nysie – wyjazdy szkoleniowe w podziale na kraje

Program daje zatem możliwość wyjazdów pracownikom uczelni zarówno w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych i jak i w celach szkoleniowych do krajów tzw. „Erasmuslandu”¹³ (rys. 7).

¹³ Kraje uczestniczące w programie LLP Erasmus. Ewa Kolanowska, *10 lat Erasmusa w Polsce 1998-2008*, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2008, str. 17.

Rys. 7. Podział mobilności pracowników uczelni w ramach programu LLP/Erasmus

Program LLP/Erasmus jest największym programem wspierającym mobilność studentów i pracowników uczelni wyższych, jaki do tej pory powstał w Europie. Wpływa na poprawę współpracy, zarówno pod względem jakościowym, jak i ilościowym, pomiędzy uczelniami wyższymi. Podnosi kwalifikacje zawodowe studentów i pracowników, zwiększając równocześnie stopień przejrzystości i zgodności nabytych kwalifikacji. Pozwala na poznanie systemu kształcenia i metod nauczania w innym kraju, poszerzenie kompetencji językowych, poprawienie umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, ale również pozwala patrzeć na świat z innej strony – „nowymi oczami”.

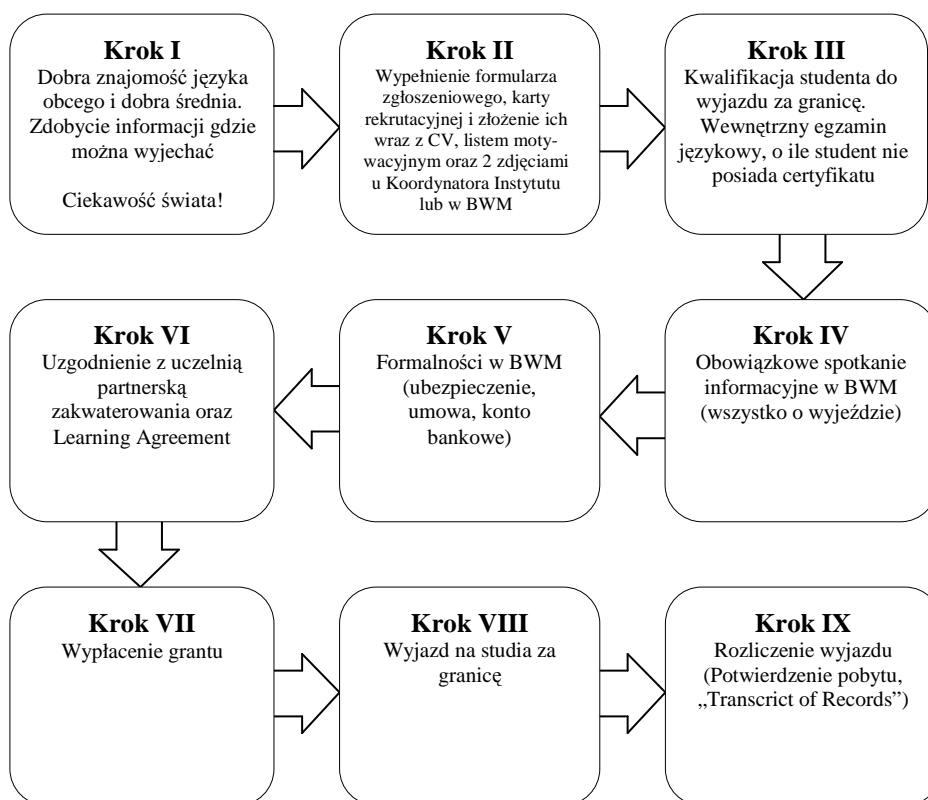
Elżbieta Wandycz
Biuro Współpracy Międzynarodowej
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Nysie

Jak i gdzie wyjechać? – Erasmus krok po kroku

Program Erasmus należy do jednego z najprężniej działających przedsięwzięć europejskich, które jest na wyciągnięcie ręki dla każdego

studenta i pracownika wyższej uczelni. Tak naprawdę niewiele potrzeba, aby móc zrealizować wyjazd i czerpać korzyści z udziału w programie. Warto wspomnieć, że PWSZ w Nysie prężnie rozwijając współpracę międzynarodową, ma na swoim koncie już 36 podpisanych umów bilateralnych z uczelniami na terenie Unii Europejskiej i Turcji, dając studentom szeroki wybór uczelni przyjmującej.

Jak zatem wyjechać na Erasmusa w PWSZ w Nysie, by móc poszerzyć swoją kulturową otwartość na świat i przeżyć niezapomnianą przygodę życia? Poniżej, krok po kroku zostanie przedstawiony proces rekrutacji każdego beneficjenta programu (rys. 1). Ponadto, znajdują się tutaj również najważniejsze kwestie, z którymi przyszły stypendysta powinien się zapoznać.

Rys. 1. Procedura wyjazdów studentów na studia w ramach programu LLP/Erasmus

Kto może wziąć udział w programie i wyjechać na Erasmusa w naszej uczelni?

- ❖ Osoba posiadająca status studenta PWSZ w Nysie,
- ❖ Studenci, którzy ukończyli co najmniej pierwszy rok studiów,
- ❖ Przed wyjazdem trzeba mieć zaliczone wszystkie przedmioty (zdany semestr),
- ❖ Trzeba znać dobrze przynajmniej jeden język obcy,
- ❖ Chęć przeżycia przygody swojego życia.

Kiedy należy zgłosić na uczelni chęć wyjazdu?

Uczelnia prowadzi rekrutację na wyjazdy w roku akademickim poprzedzającym rok, w którym mają one nastąpić, stąd już na pierwszym roku studiów trzeba przemyśleć sprawę i złożyć dokumenty aplikacyjne w ogłoszonych przez BWM terminach. Rekrutacja (w tym wewnętrzne egzaminy językowe) w PWSZ w Nysie odbywa się tylko 2 razy w roku.

Umowa z uczelnią dotycząca wyjazdu i wypłaty stypendium

Poza Porozumieniem należy podpisać z PWSZ w Nysie umowę, która szczegółowo określa warunki wyjazdu oraz wypłaty i rozliczenia stypendium (między innymi: czas trwania pobytu w uczelni goszczącej, wysokość stypendium, sposób jego wypłaty, termin, w którym trzeba rozliczyć się z uczelnią macierzystą itp.).

Ubezpieczenie

Każdy stypendysta Erasmusa jest zobowiązany ubezpieczyć się przed wyjazdem od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz uzyskać odpowiednie ubezpieczenie zdrowotne. Podstawowe ubezpieczenie zdrowotne gwarantuje Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego wydana przez Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ).

Karta obowiązuje w krajach Unii Europejskiej i obejmuje tylko część świadczeń związanych z leczeniem. Szczegółowe informacje na stronach NFZ. Przy wyjeździe np. do Turcji należy wykupić polisę w firmie ubezpieczeniowej.

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

Wiele uczelni zagranicznych wymaga od stypendystów Erasmusa wykupienia obowiązkowego ubezpieczenia na miejscu. Aby uniknąć podwójnych wydatków, należy dowiedzieć się przed wyjazdem, jakich formalności trzeba będzie dopełnić w uczelni goszczącej.

Warto również zaopatrzyć się w Kartę EURO26, która upoważnia do wielu zniżek oraz ubezpieczyć bagaż.

Porozumienie o programie zajęć (*Learning Agreement*)

To umowa między studentem, uczelnią przyjmującą i PWSZ określająca program zajęć, w których student ma uczestniczyć w uczelni przyjmującej oraz liczbę punktów ECTS za każdy przedmiot. Porozumienie zawiera wykaz przedmiotów, jakie należy zaliczyć w uczelni zagranicznej, aby macierzysta uczelnia mogła uznać i zaliczyć okres studiów.

Porozumienie muszą podpisać wszystkie trzy strony przed wyjazdem studenta. Należy zabrać ze sobą kopię. Do porozumienia można wprowadzić zmiany pod warunkiem, że wszystkie strony je zaakceptują i że będą wprowadzone w formie pisemnej. Pełne zrealizowanie uzgodnionego programu studiów powinno gwarantować automatyczne zaliczenie studiów/zajęć przez naszą uczelnię.

Czy za studia za granicą trzeba płacić?

Nie. Zgodnie z zasadami programu Erasmus, uczelnia przyjmująca nie może pobierać opłaty za studia (czesnego) od studenta przyjeżdżającego na studia w ramach Erasmusa. Uczelnia może pobierać tylko pewne opłaty standardowo pobierane od wszystkich studiujących, np. za wydanie legitymacji, za obowiązkowe ubezpieczenie studenckie itp.

Jaka jest wysokość Grantu?

Grant Erasmusa ustalany jest corocznie przez Narodową Agencję programu oraz Rektora Uczelni. Jest on z założenia jedynie dofinansowaniem pobytu za granicą, a jego wysokość zależy od kraju docelowego. Ma on pozwolić na zredukowanie do minimum różnicy w kosztach utrzymania między krajem macierzystym, a tym, do którego się

wyjeżdża. Jeżeli student otrzymuje stypendium krajowe (np. socjalne czy naukowe), będzie je otrzymywać również w czasie studiów za granicą.

Przykładowe wysokości grantu w roku akademickim 2006/07: do Irlandii, Danii – 400 EUR/m-c, do Niemiec – 300 EUR/m-c, Słowenii – 280 EUR/m-c, Bułgarii – 220 EUR/m-c, do Republiki Czeskiej – 180 EUR/m-c. W większości przypadków uczelnia partnerska oferuje studentom miejsca w akademikach lub innych współpracujących z nią miejscach kwaterunkowych ostatecznie student jednak decyduje sam czy skorzysta z przedstawionej mu propozycji czy też chce szukać sobie lokum „na własną rękę”.

Czy okres studiów za granicą zostanie zaliczony przez macierzystą uczelnię?

Tak. Jest to podstawowy wymóg programu Erasmus. Okres studiów odbytych za granicą w ramach Erasmusa uznawany jest za integralną część studiów w PWSZ w Nysie. Dlatego studia w uczelni przyjmującej muszą dotyczyć tej samej dziedziny, którą studiujesz w kraju. Gwarancją uznania okresu studiów za granicą powinno być podpisanie *Porozumienia o programie zajęć (Learning Agreement)*. Wszystkie przedmioty uzgodnione w *Porozumieniu o programie zajęć* powinny być zaliczone, a oceny uzyskane na egzaminach w uczelni zagranicznej powinny być przepisane w skali ocen obowiązującej w uczelni macierzystej. Jeżeli nie wiadomo, jakie będą zasady przepisania ocen, należy skontaktować się koordynatorem wydziałowym lub uczelnianym. O zaliczeniu decyduje ostatecznie instytut macierzysty, po przeanalizowaniu wykazu zaliczeń wystawionego przez uczelnię zagraniczną.

Czy trzeba zdawać egzaminy w uczelni przyjmującej (partnerskiej)?

Tak. Zdanie egzaminu lub zaliczenie przedmiotu w formie obowiązującej w uczelni zagranicznej jest niezbędne do zaliczenia przedmiotów i uzyskania punktów ECTS.

Co to jest „Wykaz zaliczeń” (*Transcript of Records*)?

To wykaz wszystkich przedmiotów/zajęć, w których student uczestniczył w uczelni zagranicznej wraz z uzyskanymi punktami ECTS oraz ocenami przyznanymi zgodnie ze skalą stosowaną w danej uczelni, a także ze skalą ECTS. Wykaz jest konieczny do zaliczenia studiów odbytych w uczelni goszczącej.

Przedłużenie pobytu

Pobyt w ramach Programu Erasmus musi się rozpocząć i zakończyć w obrębie tego samego roku akademickiego. Możliwe jest zatem przedłużenie pobytu z semestru zimowego na letni, natomiast niemożliwe z semestru letniego na zimowy. Osoby chcące przedłużyć pobyt na stypendium muszą się liczyć z koniecznością całkowitego finansowania dalszego pobytu. Ponieważ grant w PWSZ zostaje całkowicie rozdzielony na podstawie kwalifikacji, to w momencie zgłoszenia chęci przedłużenia pobytu uczelnia może nie mieć środków na wypłatę stypendium na dodatkowe miesiące.

Gdzie można wyjechać na Erasmusa?

PWSZ w Nysie prężnie rozwija sieć współpracy międzynarodowej, czego dowodem jest duża ilość podpisanych umów bilateralnych z uczelniami znajdującymi się na terenie Unii Europejskiej i Turcji. Poniżej, w tabeli nr 1 znajduje się lista uczelni partnerskich PWSZ w Nysie.

Tab. 1. Lista uczelni partnerskich PWSZ w Nysie (stan na dzień 31.08.2010r.)

KRAJ	NAZWA UCZELNI	KIERUNEK STUDIÓW	STRONA INTERNETOWA
Belgia	HENaC Haute Ecole Namuroise Catholique	Pielęgniarstwo	www.henam.be
	Autonomie Hochschule in der Deutschsprachigen Gemeinschaft Eupen	Filologia niemiecka	www.ahs-dg.be
Bułgaria	Medical University Plovdiv	Ratownictwo medyczne	www.meduniversity-plovdiv.bg

Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

Czechy	Masaryk University, Brno	Pielęgniarstwo, Filologia czeska	www.muni.cz
	Univerzita Palackého v Olomouci	Filologia czeska, Pielęgniarstwo	www.upol.cz
	Silesian University in Opava	Filologia angielska, Filologia czeska, Historia	www.slu.cz
	Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem	Filologia czeska	www.ujeb.cz
	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíne	Bezpieczeństwo wewnętrzne	web.utb.cz
Dania	Roskilde Business College	Informatyka, Finanse, Język biznesu	www.rhs.dk
Finlandia	South Karelia University of Applied Sciences	Ratownictwo medyczne, Pielęgniarstwo	www.scp.fi
Hiszpania	Universidad Miguel Hernandez de Elche	Zarządzanie, Finanse	www.umh.es
	Universidad de A Coruña	Filologia angielska, Język biznesu	www.udc.es
Irlandia	Athlone Institute of Technology	Zarządzanie, Finanse, Informatyka	www.ait.ie
Litwa	Klaipeda State College	Pielęgniarstwo, Kosmetologia, Dietetyka, Finanse	www.klvtk.lt
	Kauno Kolegija	Kosmetologia, Pielęgniarstwo	www.kauko.lt
Łotwa	Ventspils University College	Filologia niemiecka, Filologia angielska	www.venta.lv
	Daugvapils Medical College	Pielęgniarstwo	www.medkol.lv
Niemcy	Otto-Friedrich-Universität Bamberg	Filologia niemiecka	www.uni-bamberg.de
	Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg		www.uni-heidelberg.de
	Fachhochschule Bingen	Informatyka, Zarządzanie	www.fh-bingen.de

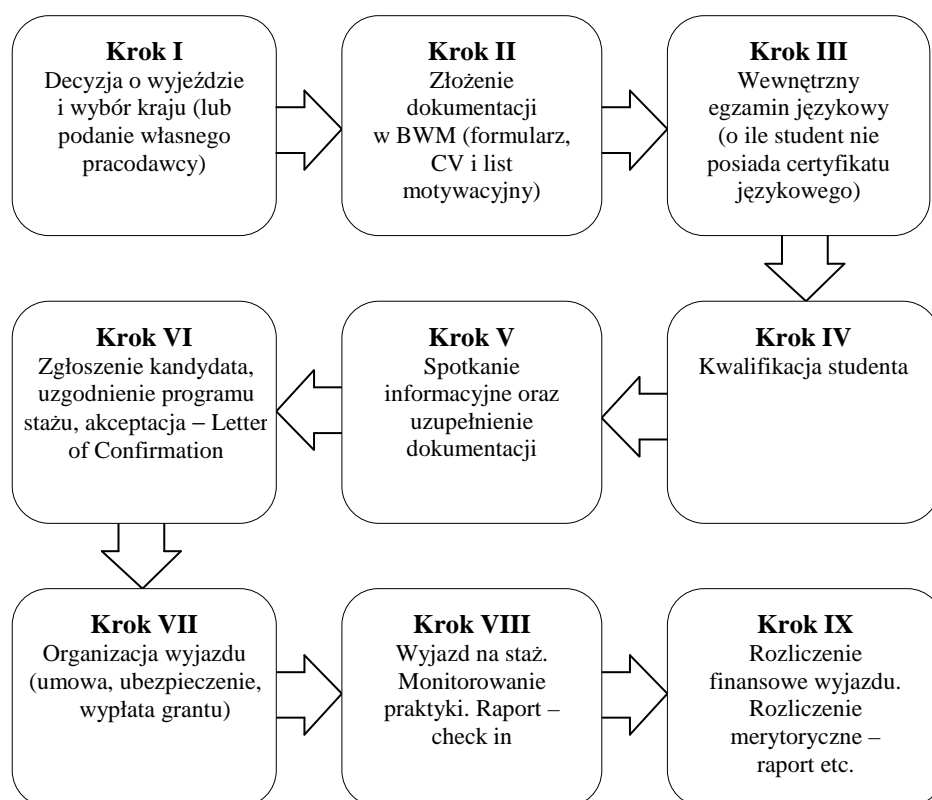
Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

	HAWK Fachhochschule Hildesheim	Zarządzanie, Architektura, Konserwacja zabytków	www.hawk-hhg.de
	Fachhochschule Lausitz	Architektura, Jazz i Muzyka Estradowa	www.fh-lausitz.de/
	Hochschule Ostwestfalen - Lippe	Architektura, Informatyka, Zarządzanie	www.hs-owl.de
	Universität Kassel	Filologia niemiecka	www.uni-kassel.de
	Internationales Hochschulinstitut Zittau		www.ihl-zittau.de
Portugalia	Universidade do Algarve	Pielęgniarstwo	www.ualg.pt
	Escola Superior de Enfermagem de Coimbra	Pielęgniarstwo	www.esenfc.pt
Rumunia	Universitatea Babeş - Boyai	Filologia niemiecka	www.ubbcluj.ro
Słowacja	Slovak University of Technology	Architektura	www.stuba.sk
Słowenia	University of Ljubljana	Filologia niemiecka Pielęgniarstwo	www.uni-lj.si
Turcja	Mehmet Akif Ersoy University	Pielęgniarstwo, Ratownictwo medyczne, Filologia angielska, Język biznesu, Finanse	www.mehmetakif.edu.tr
	Nigde University	Pielęgniarstwo, Finanse	www.nigde.edu.tr
	Sakarya University	Zarządzanie, Informatyka	www.sakarya.edu.tr
Węgry	University of Debrecen	Pielęgniarstwo, Ratownictwo medyczne	www.unideb.hu
Włochy	Accademia di Belle Arti Carrara	Konserwacja zabytków	www.accademiacarrara.it
	University of Calabria	Architektura	www.unical.it

Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

Działania programu LLP Erasmus obejmują również wyjazdy studentów na praktykę zawodową (rys. 2). Każdy student, który chciałby wziąć udział w praktykach jest zobligowany do złożenia kompletu dokumentów, tak samo jak w przypadku wyjazdu na studia. Praktyki zagraniczne można realizować w zagranicznych firmach, uczelniach partnerskich lub u wskazanego przez siebie pracodawcy w jednym z krajów UE i Turcji.

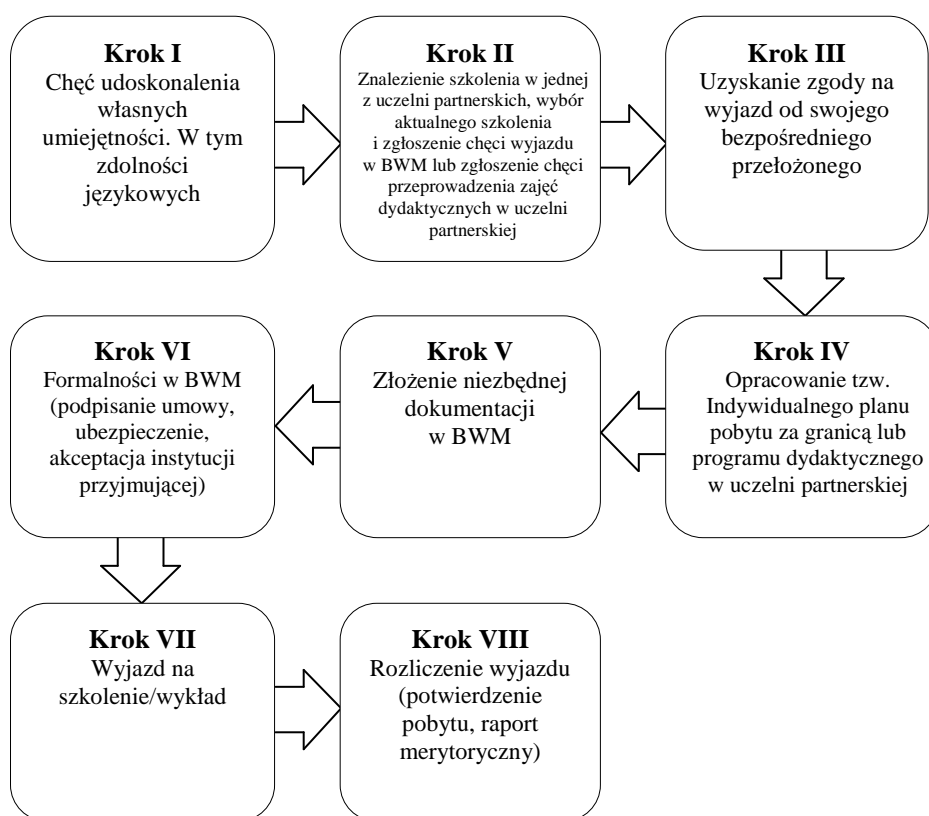
Rys. 2. Procedura wyjazdów studentów na praktyki w ramach programu LLP/Erasmus

Mobilność nauczycieli akademickich i wymiana pracowników uczelni

Program Erasmus umożliwia korzystanie z wyjazdów nauczycielom akademickim na podstawie zawartych umów o wymianie kadry naukowo-dydaktycznej w celu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych dla tamtejszej

szych studentów (wykładów, seminariów, warsztatów). Pobyt w uczelni zagranicznej może trwać od kilku dni do 6 tygodni. Jeśli pobyt trwa 1 tydzień lub krócej, nauczyciel jest zobowiązany przeprowadzić co najmniej 5 godzin zajęć dydaktycznych. Przed wyjazdem nauczyciel akademicki jest zobowiązany ustalić planowany program dydaktyczny w zagranicznej uczelni (*Teaching programme*), który musi zatwierdzić uczelnia macierzysta i goszcząca.

Ponadto każdy pracownik administracyjny wyższej szkoły, która przynależy do programu LLP Erasmus, ma możliwość ubiegania się o wyjazd w celach szkoleniowych. Podstawą ubiegania się o wyjazd tego typu jest indywidualny plan pracy (*Work plan*). Rysunek 3. przedstawia, jak wygląda procedura wyjazdu pracownika dydaktycznego lub administracyjnego w ramach Erasmus w PWSZ w Nysie.

Rys. 3. Procedura wyjazdów pracowników w ramach programu LLP Erasmus

Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

Podsumowując, stypendia, wyjazdy szkoleniowe i dydaktyczne oraz praktyki zawodowe w ramach programu LLP Erasmus, należy wspomnieć o wielu korzyściach wynikających z mobilności i otwartości na świat coraz większej grupy osób zamieszkujących terytorium Unii Europejskiej, Turcji oraz kraje Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Każdy wyjazd bowiem uczy kulturowej otwartości, tolerancji oraz zmienia poglądy na otaczający świat. Podróże kształcą, to może potwierdzić każdy uczestnik programu, a dodatkowo podnoszą umiejętności, pozwalają podwyższyć kwalifikacje oraz zwiększyć atrakcyjność danego beneficjenta na rynku pracy. Zapraszam do korzystania z wyjazdów w ramach programu LLP Erasmus, ponieważ zawsze stwarzają one dalsze możliwości rozwoju, o czym warto pamiętać.

Dagmara Bojda

*Biuro Współpracy Międzynarodowej
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Nysie*

Erasmus - to trzeba przeżyć!

Erasmus to jeszcze dla wielu studentów program, w którym boją się wziąć udział i który rodzi obawy przed nieznanym. Ale równocześnie jest to program, który jest na wyciągnięcie ręki i jest dostępny dla każdego studenta. A dla coraz większej grupy studentów PWSZ w Nysie jest spełnieniem marzeń, niezapomnianą przygodą, najlepszym czasem w życiu.

Studenci często wyjeżdżają na studia w ramach programu pełni obaw przed nieznanym, boją się zderzenia z inną kulturą, językiem, egzaminami i tych miesięcy spędzonych z dala od bliskich osób. Wtedy są to pierwsze spotkania z „Erasmusową społecznością”, studentami z całego świata, pierwsze słowa w języku danego kraju, pierwsze zajęcia w uczelni przyjmującej. A czas, mimo wszystko nadal zdaje się płynąć powoli... Studenci, aby go zapełnić, zapisują się więc na dodatkowe zajęcia z języka, na fitness, basen, siłownię, korzystają z każdych form

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

spotkań integracyjnych proponowanych przez Biuro Współpracy Międzynarodowej w uczelni przyjmującej. Co odważniejsi sami organizują sobie weekendy i zwiedzają nieznane im dotąd okolice i zakątki krajów, do których wyjechali (fot. 1).

Fot. 1. Studenci PWSZ w Nysie w czasie studiów w ramach programu LLP Erasmus w Turcji

I nagle, niepostrzeżenie czas zaczyna płynąć w nieubłaganym tempie, a przecież jeszcze tyle mieli zobaczyć. Zaczynają się przygotowania do sesji, długie godziny nauki przeplatane tęsknotą za tym, co niebawem ma się skończyć i mailami do BWM w PWSZ w Nysie z prośbami o możliwość pozostania dłużej. Starają się brać każdy dzień całymi garściami, tak aby nie umknęła im ani jedna chwila, która pozostała im na stypendium. Uświadamiają sobie, że wyjazd na studia w ramach programu Erasmus to było najlepsze pół roku w ich życiu i coś, co po prostu trzeba było przeżyć! I wracają do Nysy z uśmiechem na ustach, wykazem zaliczeń w rękę, ze wspaniałymi wspomnieniami, nowym, tak cennym doświadczeniem, dużo lepszą znajomością języka angielskiego lub niemieckiego i dodatkową znajomością języka kraju, w którym studiowali, z niekończącą się listą maili, telefonów i adresów osób, które tam poznali i obietnicą, że kiedyś tam powrócą.

Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

Marta, Kamila, Marcin, Kacper, Ania, Martyna i Robert także, bo dla nich Erasmus to również przygoda życia.

Zapoznajmy się z ich wspomnieniami. Może to właśnie one pomogą niektórym podjąć decyzję o wyjeździe i także zostaną częścią tej wyjątkowej grupy studentów, częścią wspaniałej historii.

„Wyjazd „erasmusowy” jest doskonałym doświadczeniem na całe życie. Nie tylko pozwala na spędzenie czasu i studiowanie w innym kraju, ale również dzięki niemu student może poznać inną kulturę, zwiedzić najpiękniejsze zakątki i spróbować różnorodnych kuchni. Ponadto student poznaje ciekawych ludzi oraz zawiera znakomite przyjaźnie, być może i na całe życie. Również ciekawym doświadczeniem jest poznanie innego systemu nauczania. A co więcej, student staje się bardziej tolerancyjny i poszerza swój światopogląd. Tak naprawdę to nie da się w kilku zdaniach określić tego jakie korzyści wynikają z uczestnictwa w programie Erasmus, to trzeba przeżyć!

Marta Nowakowska, Erasmus w Turcji

Wiele się nauczyłam dzięki tej wymianie, usamo-dzieliłam się, na wiele rzeczy i spraw zaczęłam patrzeć z zupełnie innej perspektywy. Dodatkowo miałam okazję poznać system nauczania w innym kraju, miałam zajęcia z niesamowitymi wykładowcami, nawiązałam wiele przyjaźni z ludźmi z całego świata, poznałam zupełnie inną kulturę, zobaczyłam wiele niesamowitych miejsc oraz przeżyłam mnóstwo cudownych chwil, których nigdy nie zapomnę. I nie ma znaczenia samo miejsce, do którego można pojechać dzięki Erasmusowi, bo doświadczenia i umiejętności zdobyte podczas takiego wyjazdu przydadzą się w dalszym życiu, wzbogacając nie tylko wiedzę, ale i kształtując osobowość.

Kamila Górecka, Erasmus w Hiszpanii

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

Erasmus własnymi słowami? To przygoda, która bardzo szybko się kończy. Należy brać z niej całymi garściami, a dzięki temu wspomnienia i przyjaciele zostaną na całe życie! Ilości nowych doświadczeń zdobytych na Erasmusie w Plovdiv nie da się opisać w kilku zdaniach, to po prostu trzeba przeżyć! Poznałem wspaniałych ludzi, zwiedziłem mnóstwo pięknych miejsc. Tam po prostu nie dało się nudzić! Bułgaria to fascynujący kraj, kultura i ludzie!

Marcin Spurtacz, Erasmus w Bułgarii

Korzyści wynikające ze studiów za granicą są ogromne... Naturalnie moja znajomość języka powiększyła się o mnóstwo słów. Ogólna znajomość języka, komunikatywność, kultura, życie w obcym kraju – to wszystko poznałam. Poznałam ludzi z całego świata, z Azji, Ameryki, Afryki itd. A co z tym się wiąże, mogłam poznać nowe, do tej pory nieznanne mi kultury, zwyczaje, języki i nie tylko... A co zostało po przyjeździe do Polski? Z pewnością wspaniałe wspomnienia, niezapomniane chwile, zdjęcia i przyjaciele, z którymi z pewnością będę utrzymywać kontakt.

Anna Kaliciak, Erasmus w Niemczech

Do Lappeenranta wybierałem się z lekkimi obawami. Był to mój ostatni semestr, więc jeśli coś poszłoby nie tak musiałbym opóźnić termin obrony dyplomu, czego bardzo nie chciałem. Jednak teraz, kiedy jestem już w Polsce, a wszystko dzięki zarówno organizatorom z naszej strony, jak i fińskiej uczelni zostało załatwione przerastając moje oczekiwania jestem już pewny, że lepszej decyzji nie mogłem podjąć. Dlatego wyjazd do Finlandii w ramach programu Erasmus chciałbym polecić wszystkim osobom, które lubią zwiedzać, poznawać inne kultury, a przede wszystkim chcą nauczyć się czegoś nowego. Na pewno nie pożałujecie decyzji o wyjeździe!

Kacper Sumera, Erasmus w Finlandii

Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

Wyjazd do uczelni zagranicznej daje studentowi wiele korzyści. Jedną z nich jest poznanie kultury innego kraju, poszerzenie kręgu przyjaciół i znajomych, a także nauczenie się języka kraju, w którym się przebywa. PWSZ w Nysie, jako jedna z nielicznych szkół wyższych, oferuje lektorat z języka czeskiego. Z tego też powodu mój wyjazd przyniósł mi dodatkową korzyść „podszkolenia” języka czeskiego. Zachęcam wszystkich studentów, którzy jeszcze nie wyjechali na semestr do uczelni zagranicznej. Każdy taki wyjazd z pewnością pozostanie długo w pamięci i w miłych wspomnieniach.

Robert Rupik, Erasmus w Czechach

Zdecydowałam się pojechać do Rumunii, gdyż była to unikalna szansa, aby poznać ten kraj, język i kulturę. Studiując germanistykę na uniwersytecie Babeş-Bolyai, jednym z największych w Rumunii, miałam możliwość wybrania wielu przedmiotów w języku niemieckim, ale również uczęszczałam na kurs języka rumuńskiego. W Cluj-Napoca nigdy się nie nudziłam, bo miasto to oferuje wiele miejsc i form spędzania wolnego czasu. Nie żałuję swojego wyboru i wszystkim studentom polecamy wyjazd zagraniczny dzięki programowi ERASMUS.

Anna Jarosławska, Erasmus w Rumunii

Poznałam cudownych ludzi, Erasmus to jedna wielka rodzina, która zawsze wspiera. Oczywiście korzyści językowe są ogromne. Zdecydowanie poprawiła się płynność mojej wypowiedzi, zasób słownictwa. Ważne jest dla mnie również nauczenie się samodzielności, stałam się niezależna, bardziej pewna siebie. To było najlepsze pół roku mojego życia.

Martyna Rogowska, Erasmus w Danii

Marcin Olszówka
student informatyki
w PWSZ w Nysie

Wspomnienia z wyjazdu na studia do Roskilde Handelsskole w Danii w ramach programu LLP Erasmus'10

Roskilde – to niewielka miejscowość położona w południowej części Jutlandii – dawna siedziba królów duńskich oraz jedna z pierwszych stolic Danii. To właśnie miasto było miejscem docelowym mojej, jakże niezwyklej i niezapomnianej, aczkolwiek – teraz spoglądając na wszystko z perspektywy czasu oraz wrażeń – stanowczo zbyt krótkiej przygody w ramach programu LLP Erasmus. Ale powoli... zacznę od początku.

Ostateczną decyzję odnośnie skorzystania z możliwości wyjazdu na studia do uczelni zagranicznej podjąłem niemalże z dnia na dzień. Co prawda dużo wcześniej zrodziła się chęć wyjazdu, ale z semestru na semestr brakowało mi zdecydowania. Na szczęście nastął dzień, w którym zadałem sobie pytanie: „dlaczego miałbym nie skorzystać, jak nie teraz to kiedy?” Wreszcie zapadła decyzja – chcę wyjechać na semestr letni do Danii. Od tego momentu czekało mnie wiele spraw, które musiałem załatwić na drodze do osiągnięcia założonego celu. Niezbędnym było przedłożenie w BWM dokumentów, zaliczenie pozytywnie egzaminu z języka obcego, załatwienie karty EKUiZ, kilku spraw urzędowych oraz oczywiście zdanie sesji egzaminacyjnej. Za sprawą uprzejmych i zawsze służących pomocą pań z BWM moje dokumenty zostały zaakceptowane oraz po wcześniejszym zaliczeniu egzaminu pisemnego i ustnego z języka angielskiego wysłane do uczelni docelowej. Teraz, prócz formalności związanych z kontem bankowym, ubezpieczeniem oraz paszportem, została kwestia zdania sesji egzaminacyjnej. Ta nieoczekiwanie okazała się nie tak straszna, jak początkowo przypuszczałem.

Pamiętam jak dziś moment, kiedy oczekiwałem na ocenę z ostatniego kursu i ewentualny wpis do indeksu. Po jego otrzymaniu odczułem niezwykłą radość – otóż dotarło do mojej świadomości, że to co kiedyś

było moim marzeniem staje się rzeczywistością. Jadę do Danii na semestr! – chciałem krzyknąć z całych sił. Następnego dnia kupiłem bilet i pozostało już tylko odliczanie kolejnych dni do wyjazdu.

Wraz z kolegą z kierunku, który także zdecydował się na Danię, jako środek transportu wybraliśmy autokar, gdyż mieliśmy pewne problemy z zarezerwowaniem lotu. Wyruszyliśmy z Opola w kierunku Wrocławia, gdzie mieliśmy przesiadkę do następnego autokaru, w którym znajdowała się już nasza koleżanka – studentka *Języka Biznesu*, która także została „Erasmusem”. Czas spędzony w autokarze minął w niezwykle przyjemnej atmosferze. Szczerze powiedziawszy nawet nie odczułem, że cała podróż zajęła około 17 godzin. Podczas jazdy rozmów oraz pytań, które nas nurtowały, nie było końca. Byliśmy niesamowicie podekscytowani faktem, że się nam udało, a zarazem ciekawi tego, co nas czeka po przyjeździe do Roskilde.

Ostatnim przystankiem, na którym zatrzymał się autokar była stolica Danii – Kopenhaga. Stamtąd dotarliśmy na główną stację, gdzie czekała na nas koleżanka z Łotwy – również uczestniczka programu Erasmus, która zdecydowała się przedłużyć swój pobyt na studiach w Danii na kolejny semestr. Po dokonaniu zakupu biletów do Roskilde, które jest oddalone od Kopenhagi nieco ponad 35 km, wsiedliśmy do pociągu. Mieliśmy tam możliwość skorzystania z Internetu bezpłatnie i do woli, a przedziały są tak czyste, że bez obaw można usiąść nawet w białej koszuli, nie martwiąc się o jej pobrudzenie. Około 30 minut później docieramy do naszego ukochanego Roskilde. Bierzymy taksówkę i podjeżdżamy pod Gimle – najbardziej znany klub muzyczny w okolicy, obok którego mieścił się budynek, w którym przyszło nam mieszkać. Ledwo przyjechaliśmy i już miłe zaskoczenie. Otóż zostaliśmy niezwykle przyjaźnie przywitani przez kolegę z Turcji, który pomógł nam z bagażami, zaprowadził nas do naszego apartamentu i opowiedział co nieco na temat realiów studiowania w RHS. Tyle wrażeń jak na jeden dzień, a to dopiero początek, ponieważ dzień nie zamierzał się kończyć – trzeba było poznać załogę ERASMUSA 2010 – a więc wieczorek zapoznawczy. Nie spałem grubo ponad 24 godziny, ale było warto.

Pierwsze spotkanie w nowej uczelni miało na celu dopełnienie wszelkich formalności związanych z naszym przyjazdem oraz uzyskanie informacji od tutejszego koordynatora – pana Michaela Claudiusa, którego z tego miejsca serdecznie pozdrawiam.

Do rozpoczęcia semestru pozostało mi kilka dni, które przeznaczyłem na poznanie miasta, jego ciekawych zakątków, mieszkańców oraz zorientowanie się w cenach produktów w sklepach. Te okazały się być mniej więcej trzykrotnie wyższe aniżeli w Polsce.

Pierwszego lutego zaczął się semestr, a więc pierwszy dzień w nowej klasie. Idąc na uczelnię, byłem bardzo ciekaw z kim przyjdzie mi studiować, kto będzie nas uczył, jak to wszystko będzie wyglądało od strony egzaminacyjnej, jakie będą wymagania itd. Jak się później okazało, zajęcia na moim kierunku były prowadzone przez dwóch nauczycieli, z którymi relacje interpersonalne były na stopie przyjacielskiej – nauczyciele nie mają żadnych obiekcji jeśli się do nich zwraca po imieniu – a nawet wręcz przeciwnie – preferują taki sposób odnoszenia się do nich. Osobiście byłem tym faktem trochę zaskoczony, co więcej, przez pierwsze dni nauki, ciężko było mi przestawić się ze sposobu odnoszenia się do nauczycieli akademickich znanego mi z Polski do tego Duńskiego, ale z biegiem czasu przyzwyczaiałem się i nawet mi się to spodobało. Nauczyciel jest dla ciebie jak dobry przyjaciel – zawsze stara ci się pomóc najlepiej jak tylko potrafi. Jeżeli chodzi o książki, to nie ma powodów do obaw, że przyjdzie je kupić lub chodzić po bibliotekach i szukać. Niewiarygodne, ale nauczyciele dosłownie przynoszą do ręki pokserowane sylabusy, z których przyjdzie się nam uczyć. O dziwo na uczelni nie było sal wykładowych – zajęcia są prowadzone w mniejszych salach, mieszczących ok. 30 osób. Są one bardzo dobrze wyposażone pod względem technicznym oraz ergonomicznym. W każdej klasie znajduje się sejf, w którym trzymane są laptopy dla studentów. Zaraz po wejściu nauczyciela do sali sejf jest otwierany i każdy ma możliwość pracowania na swoim laptopie z zainstalowanym niezbędnym oprogramowaniem. Zajęcia były prowadzone od poniedziałku do piątku w godzinach między 9:00 a 14:00 – nie dłużej, a na dodatek bez „okienek”. W ciągu zajęć przysługuje jedna przerwa 30 minutowa, a więc można podejść do pobliskiej kantyny i posilić się. Semestr, który przyszło mi studiować w RHS był trzecim semestrem, a przedmioty, jakich się uczyłem to: *Computer Networks and Distributed Systems*, *Software Architecture and Distributed Programs*, *Systems Development Methodology*. Pierwszy kurs prowadził nauczyciel, specjalista od sieci komputerowych, natomiast dwa pozostałe specjalista z dziedziny programowania w Javie – niezwykle sympatyczny i preferujący luźny sposób

podejścia do nauczania wykładowca. Nie było zajęć z Andersem – bo tak miał na imię – na których by nie sprawił, że cała sala się śmiała. W Danii nie ma podziału na laboratoria, ćwiczenia, wykłady itd.

W danym dniu brany jest jeden, góra dwa kursy i wygląda to następująco. Na wstępie nauczyciel krótko wprowadza w tematykę zajęć, omawiając poszczególne zagadnienia, często odnosząc się do przykładów z życia wziętych, po czym przechodzi do praktyki. W trakcie zajęć wykonuje się szereg zadań praktycznych i w razie jakichkolwiek problemów można zasięgnąć porady nauczyciela, który z pewnością nie odmówi pomocy i nakieruje na sposób rozwiązania danego problemu. Klasa, w której się uczyłem była klasą *international*, a więc spotkałem ludzi reprezentujących przeróżne zakątki świata. Między innymi miałem możliwość poznać: Duńczyków, Chińczyków, Pakistańczyka, Peruwiankę, Rosjanina, przedstawicieli Nepalu. Poza tym pozostali „Erasmusowicze” pochodzili z Turcji, Grecji, Litwy, Łotwy, Bułgarii, Rosji, Seszeli oraz krajów Afryki. Było to niezwykle doświadczenie – możliwość obcowania z tymi ludźmi, poznanie ich kultury oraz praktykowanie języka angielskiego. W trakcie semestru nie są przewidziane kolokwia czy sprawdziany kontrolne – całą zdobytą wiedzę musimy potwierdzić na ustnym egzaminie końcowym. W moim przypadku egzamin wyglądał następująco – wchodziłem do klasy, gdzie zasiadała komisja egzaminacyjna, złożona z dwóch nauczycieli uczących mnie oraz jednego z zewnętrznej uczelni, i losowałem pytania: jeden arkusz pytań z sieci komputerowych oraz drugi z programowania w Javie. Potem przechodziłem do innej sali (*preparation room*), gdzie pod nadzorem osoby pilnującej miałem 80 minut na przygotowanie się do odpowiedzi na wszystkie pytania z sieci oraz programowania, jak również napisanie programu w Javie w środowisku NetBeans. Po upływie 80 minut przyszedł po mnie nauczyciel z zaproszeniem do examination room, gdzie musiałem się już wykazać swoją wiedzą. Na udzielenie odpowiedzi miałem 40 minut wraz z omówieniem programu.

Nie tylko samą nauką człowiek żyje. Dania jest krajem bardzo sprzyjającym wszelkim formom rozrywki. W wolnym czasie można pójść na imprezę, basen, pospacerować po pobliskich parkach, spotkać się ze znajomymi czy pojeździć na rowerze, który w tym państwie jest nieodzownym rekwizytem większości jego mieszkańców. Po prostu rowery towarzyszą nam na każdym kroku. W okresie letnim Dania

przeistacza się w – jak to nazwałem – „rowerolandię”. A co ciekawe, pojęcie złodziejstwa nie jest w tym kraju chyba znane. Duńczycy zostawiają swoje rowery na ulicy niezabezpieczone – i nikt nie kwapi się do kradzieży. Ludzie preferują zdrowy tryb życia, uprawiając sporty, odżywiając się zdrowo itd., a niezwykle świeże powietrze sprawia, że niedzielne spacerunki, np. do pobliskiego portu w Roskilde, to czysta przyjemność i wspaniała forma zrelaksowania się. Dania jest krajem bardzo tolerancyjnym i bezpiecznym, jej mieszkańcy na każdym kroku są życzliwi, mili i pomocni. Nie spotkałem się z jakimikolwiek przejawami agresji. Roskilde jest wspaniałym miastem z wieloma zabytkami i zakątkami wartymi zobaczenia. Dumą miasta jest zapewne zapierający dech w piersiach port – miejsce, gdzie można w spokoju odpocząć, podziwiając piękne widoki, wschody i zachody słońca, pomyśleć o rodzinie, którą się zostawiło na czas pobytu w Danii. Nie będziemy mieli jakichkolwiek nieprzyjemności, jeśli rozpalimy ognisko na terenie portu czy zorganizujemy tu grilla. Dość często zdarzało się, że brałem udział w ognisku, a ludzie przechodzący obok z uśmiechem na twarzy wyrażali swoją aprobatę. Jak już wcześniej wspomniałem, miasto położone jest nieopodal stolicy, która jest według mnie jednym z piękniejszych miast na świecie. Nowoczesna architektura, niezliczone ilości zabytków, wspaniałe porty oraz jedna z najdłuższych ulic w Europie, z butikami oraz sklepikami z pamiątkami i nie tylko, sprawiają, że miasto jest fascynujące. W Kopenhadze warte zobaczenia są: znana na całym świecie mała syrenka kopenhaska, malowniczy port Nyhavn, planetarium, Christianshavn, ratusz, Amalienborg, gmach nowej Opery Królewskiej na Holmen, szereg ciekawych muzeów, słynny park rozrywki i ogrody Tivoli, zamek Rosenborg oraz Frederiksberg, biblioteka królewska z ogrodem i nowym budynkiem Czarnym Diamentem, stojąca na kopenhaskim nabrzeżu, której księgozbiór szacuje się na 21 milionów wolumenów, najstarszym zachowanym obserwatorium astronomicznym w Europie – Rundetårn. To tylko załączek tego, co można zwiedzać w Kopenhadze. Polecam podziwianie miasta wieczorem, kiedy światła oraz neony sprawiają, że miasto wygląda niesamowicie.

Będąc w Danii, nie mogłem nie odwiedzić miasta Helsingborg po szwedzkiej stronie. Aby tam dotrzeć, po przyjeździe z Roskilde do Kopenhagi musimy się przesiąść na pociąg relacji Kopenhaga Helsingor –

ostatnia stacja w północno-zachodniej części wyspy. Następnie udajemy się do portu i docieramy do celu.

Najlepszą opcją jest kupno karty kopenhaskiej 24 godzinnej lub 72 godzinnej. Ja osobiście kupiłem tą drugą w cenie ok. 459 DKK. Dzięki tej karcie, jest możliwość bezpłatnego lub ze znaczącą zniżką wstępu do ponad 60 muzeów na terenie Zelandii, bezpłatnego korzystania z autobusów, metra i kolei miejskiej oraz uzyskania zniżki przy wynajmowaniu samochodów i kupowaniu biletów na wodne rejsy. Zniżkę można otrzymać nawet na miejskie riksze. Uważam, że kupno karty kopenhaskiej na 72 godziny jest najlepszą opcją, gdyż przez 3 dni możemy bezpłatnie jeździć do stolicy i zwiedzać jej bogactwo, tym bardziej, że pieniądze, które wydaliśmy na kartę zostają zwrócone przez koordynatora w 100%.

Podsumowując, śmiem twierdzić, że pobyt na studiach w ramach programu LLP Erasmus w Roskilde – jak do tej pory – był najlepszym epizodem w moim życiu, a decyzja odnośnie wyjazdu najtrafniejsza ze wszystkich, jakie podejmowałem. To, co pozostało i pozostanie na długie lata w mojej pamięci, jest nie do opisanania. Trzeba tam być i przeżyć to osobiście. Naprawdę warto wybrać jako kraj docelowy Danię, pomimo tego, że jest krajem drogim i pieniądze otrzymane z grantu nie pokrywają w 100% wszystkich wydatków, bo doświadczenie, które się stamtąd przywozi jest bezcenne. Znajomości nawiązane z ludźmi, których się tam poznało, zapewne okażą się przydatne w przyszłości.

Dania wywarła na mnie tak pozytywne wrażenie, że nie potrafię przestać myśleć o tym kraju. Mam nadzieję, że nie był to jedyny mój kontakt z tym krajem, i że w niedalekiej przyszłości będzie mi dane raz jeszcze przekroczyć jej granicę, czego zarówno sobie, jak i przyszłym Erasmusowiczom życzę z całego serca. Odwaga jest kluczem do wszystkiego, także nie bójcie się wyjazdu, bo gwarantuję, że będzie to wasz najlepszy moment w życiu, a chwile spędzone razem z pozostałymi uczestnikami sprawią, że nie będziecie chcieli opuszczać tego jakże wspaniałego kraju.

Dagmara Bojda
Biuro Współpracy Międzynarodowej
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Nysie

Skok w przyszłość, czyli praktyki, których nie można przegapić

Przyszłość to dla wielu studentów jedna wielka niewiadoma. Myśląc o niej niejednokrotnie mają dreszcze i obawy przed wejściem w tzw. „dorosłość”. Jak sami mówią, ciężko rozpocząć dorosłe życie, gdy o dobrą pracę tak trudno, a jeśli już nawet taka oferta pojawi się to trzeba mieć udokumentowane doświadczenie zawodowe. A to kolejny nie lada problem, bo przecież nie mają kiedy go zdobyć – teoretycznie.

Komisja Europejska po raz kolejny wyciągnęła pomocną dłoń do studentów, umożliwiając im wyjazdy na praktykę w ramach programu Erasmus i przeznaczając na to miliony Euro każdego roku. Tym samym, tysiące uczelni z krajów Unii Europejskiej i Turcji posiadających Kartę Uczelni Erasmusa ma możliwość „wysyłania” studentów na minimum 3-miesięczne praktyki do zagranicznych firm/instytucji, gdzie mogą zrealizować staże zgodne z kierunkiem kształcenia i programem praktyk obowiązującym w uczelni macierzystej.

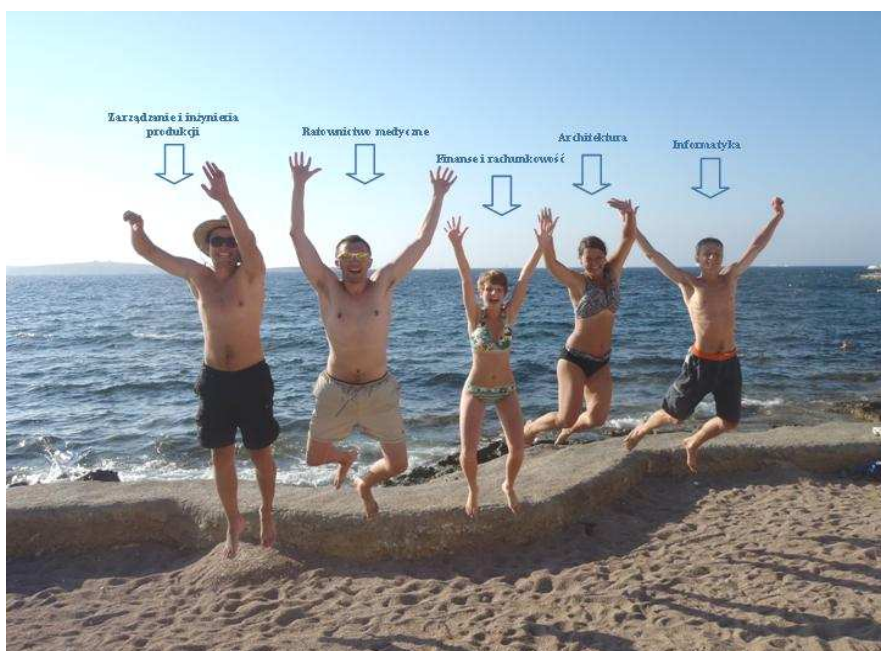
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie znajduje się także w gronie uczelni, które dają tak duże możliwości studentom, a ich wachlarz z roku na rok jest co raz większy. Praktyki na Malcie, w Hiszpanii, Finlandii, Bułgarii, Niemczech, Wielkiej Brytanii czy Czechach to kilka propozycji państw, gdzie studenci mogą wyjechać i „skoczyć” w przyszłość, finalizując tym samym inwestycję swojego życia, która notabene zaowocuje szybciej niż mogą przypuszczać. Możliwość pracy w jednym z najlepszych biur architektonicznych, informatycznych, finansowych, tłumaczeń, salonach kosmetycznych czy np. szpitalach, możliwości cennej wymiany doświadczeń, zastosowania swojej wiedzy w praktyce i w końcu podniesienie kompetencji językowych to tylko niektóre profity, które student zyskuje, realizując praktyki w ramach programu Erasmus. Otrzymane referencje i możliwość wzbogacenia swojego CV są bowiem wartością bezcenną. Oczywiście są

Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

także dodatkowe korzyści: możliwość odwiedzenia kraju o odmiennej kulturze, zwyczajach czy języku lub umiejętność radzenia sobie w różnych życiowych sytuacjach z dala od domu, rodziny i przyjaciół. W efekcie więc pozornie zwykła praktyka przeradza się w przygodę życia i coś, czego nie można przegapić.

Później studenci zbierają już tylko owoce podjętej wcześniej decyzji. Mają doświadczenie zawodowe, czyli coś, co sprawia, że są konkurencyjni na rynku pracy. I ta znajomość języka, o której niejeden student by marzył, a bez której teraz ani rusz. Wyjazd na zagraniczną praktykę jest więc niczym wygrana w totka, choć z jedną małą różnicą. Wygrana w loterii to szansa jedna na milion, a szczęśliwiec tylko jeden. Natomiast „erasmusowe” praktyki to szansa, która owszem zdarza się raz w życiu, ale szczęśliwców jest wielu, każdy student bowiem ma zaświecone zielone światło...

A jak to wygląda w praktyce? Niech Ci, którzy „skoczyli na Malcie” (fot. 1) sami się wypowiedzą, ja powiem tylko, że naprawdę warto!

Fot. 1. Studenci PWSZ w Nysie w czasie praktyk w ramach programu LLP Erasmus na Malcie

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

Pierwszy dzień. Był to dzień zapoznawczy z ludźmi, z otoczeniem, z warunkami pracy oraz z obowiązkami, jakie zostały mi powierzone. To między innymi zapoznanie się i napisanie raportu na temat maszyn, jakie tu posiadają, które służą do produkowania „kostek” makulatury, folii itp. Przypomnę, że moje praktyki odbywają się w przedsiębiorstwie zajmującym się recyklingiem odpadów wtórnych typu: kartony, makulatura, tworzywa sztuczne itp. Od poniedziałku do piątku poświęcam swój czas na naukę. Korzystam również z możliwości podróżowania razem z kierowcami po Malcie, co ma podłoże poznawcze w funkcjonowaniu logistyki, jak i zapoznania się z samym krajem. Należycie łączę swój pobyt tutaj z przyjemnością i pożytecznością.

Mateusz Kokoszka, Zarządzanie i inżynieria produkcji

Wyjeżdżając na praktykę na Malcie kompletnie nie wiedziałam czego się spodziewać, jak będzie one wyglądała, na czym będzie polegała moja praca. Przychodząc w pierwszy dzień do biura, miałam spore obawy. Czy sobie poradzę? Czy moje umiejętności i wiedza są wystarczające? Czy będę w stanie się dogadać? Czy będę się tam dobrze czuła? Teraz mogę z całą pewnością powiedzieć, że moje obawy były bezpodstawne. Obecnie pracuję nad tymi samymi projektami, co inni architekci w biurze. Jeżeli mam jakieś pytania czy wątpliwości to nie ma problemu, zawsze jest osoba, która mi pomoże. Nie było żadnych problemów z zaaklimatyzowaniem się tutaj. Pracownicy tutaj są bardzo otwarci i sympatyczni, przyjęli mnie do swego grona bez problemu, przez co czuje się tutaj jak „u siebie”. Co daje mi ten wyjazd? Na pewno większą pewność siebie. Nie codziennie pracuje się w jednym z największych biur projektowych, na dodatek w obcym kraju. Myślę, że poprawiły się moje umiejętności zarówno te wykorzystywane do projektowania, jak i również komunikacyjne.

Kamila Czuczvara, Architektura i urbanistyka

Zaaklimatyzowałem się tutaj, dobrze się tutaj czuję i cieszę się, że po dwunastu godzinach spędzonych poza domem, mogę popływać w krystalicznie czystym morzu, czego z pewnością będzie mi brakowało po powrocie z Malty. Firma, w której odbywam praktykę to idealne miejsce dla osoby, która chciałaby zdobyć doświadczenie zawodowe, jestem traktowany niemal jak pracownik, więc odpoczynek, na który liczyłem lecąc na Malte, pozostaje w strefie marzeń. Każdego dnia wykonuję czynności, które utrwalają moją wiedzę i umiejętności informatyczne, często też dostaję nowe zadania, dzięki czemu uczę się wciąż czegoś innego.

Daniel Dąbrowski, *Informatyka*

Bartłomiej Kozak

Biuro Karier

*Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Nysie*

Student w dobie globalizacji, czyli jak budować międzynarodową ścieżkę kariery

Zwolennicy i przeciwnicy procesu globalizacji prześcigają się w wygłaszaniu opinii, popartych konkretnymi przykładami, dotyczącymi globalizacji i jej – jakże zgubnego lub też zbawiennego – wpływu na nasze życie. Jednakże z globalizacją jest jak z komputeryzacją, rozszerza się ona coraz bardziej i wkracza w kolejne etapy naszego życia, przenikając je coraz bardziej. Stosunkowo niedawno, bo niecałe 20 lat temu, wysłano pierwszą wiadomość e-mail w Polsce. Wtedy to wiele osób patrzyło na tę nowinkę techniczną z pewnym sceptycyzmem i nie za bardzo wierzyło w konieczność funkcjonowania tego typu usług, skoro np. można wysłać faks czy telegram bądź wykonać połączenie telefo-

niczne. Dzisiaj nie wyobrażamy sobie funkcjonowania bez poczty elektronicznej. Wchodzi ona coraz bardziej w nasze życie, służąc nie tylko do rozrywki, ale również do kontaktów biznesowych, przesyłania rozliczeń podatkowych czy też faktur w formie elektronicznej.

Podobnie przedstawia się sytuacja globalizacji, czyli wzajemnego przenikania się gospodarek różnych krajów. Kiedy przyjrzymy się chociażby wyposażeniu naszego biura, stwierdzimy, że nie byłibyśmy w stanie funkcjonować bez współpracy z innymi krajami, gdyż duża część przedmiotów została wyprodukowana w innym kraju. Mamy zatem świadomość, że wymiana towarów jest nieunikniona, gdyż dzięki temu procesowi możemy korzystać z różnych produktów, a co za tym idzie z technologii opracowanej w innym kraju. W taki sam sposób należy patrzeć na proces rozwoju kapitału ludzkiego i mobilności zawodowej pracowników. Tak jak importujemy towary będące efektem wiedzy posiadanej przez ich twórców, również w ten sam sposób powinniśmy importować wiedzę i doświadczenie, które posiadają osoby z innych krajów.

Proces importu wiedzy jest procesem trudniejszym i bardziej rozciągniętym w czasie, niż proces importu gotowego towaru, jednakże daje on dużo większe korzyści. Jak mówi przysłowie, jedyną rzeczą, której nie można nam zabrać jest wiedza, jaką zdobyliśmy.

Idealnym momentem do budowy swojej ścieżki kariery i importu wiedzy jest okres studiów. Jest to wspaniały okres w życiu młodego człowieka, kiedy z 12 miesięcy w roku na naukę należy poświęcić 9, zaś w czasie pozostałych 3 można jeszcze mocniej skupić się na budowaniu własnej ścieżki kariery zawodowej, a co za tym idzie powiększaniu swojego doświadczenia zawodowego. Dlatego też Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie przychodzi swoim studentom z pomocą, pomagając w nabywaniu doświadczenia zawodowego w trakcie wakacji.

Głównymi sposobami pomocy w zdobywaniu doświadczenia na międzynarodowym rynku pracy jest:

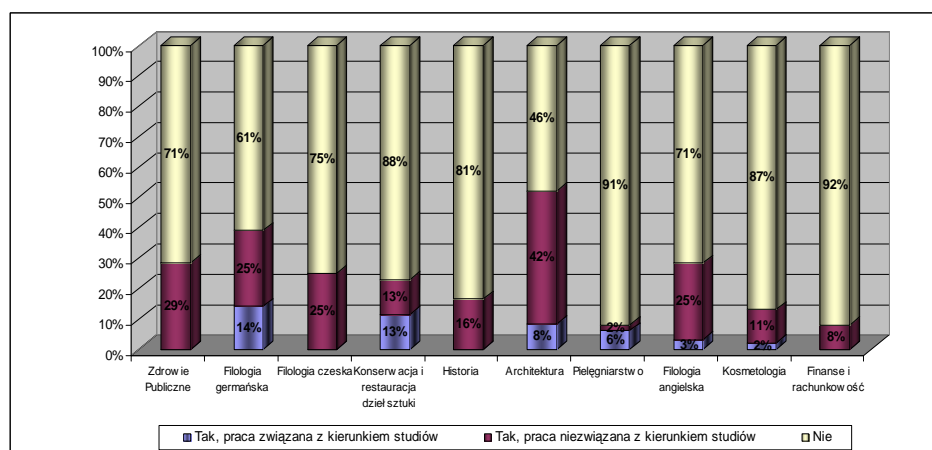
- ❖ organizacja praktyk zawodowych,
- ❖ organizacja staży zawodowych,
- ❖ udostępnianie wakacyjnych ofert pracy,
- ❖ przekazywanie informacji dotyczących międzynarodowych konkursów w różnych dziedzinach wiedzy.

Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

Korzystanie z wymienionych możliwości budowy własnej ścieżki kariery na globalnym rynku pracy pozwala jego przyszłemu uczestnikowi na:

- ❖ zdobywanie wiedzy i doświadczenia zawodowego – tak bardzo niezbędnego do podjęcia pracy po studiach,
- ❖ nabywanie doświadczenia w pracy w międzynarodowym zespole,
- ❖ poznanie sposobu i kultury pracy w innych krajach,
- ❖ zbycie wiedzy na temat kultury innego kraju i panujących w nim zwyczajów,
- ❖ podniesienie znajomości języka obcego i umiejętności wykorzystania go w praktyce,
- ❖ ewolucję poglądów i obalenie stereotypów zarówno o Polakach w innych krajach, jak i o osobach innej narodowości w Polsce,
- ❖ nawiązanie nowych międzynarodowych znajomości, zarówno prywatnych, jak i biznesowych.

Z przeprowadzonych przez Biuro Karier PWSZ w Nysie badań ankietowych, dokonanych na grupie abiturientów opuszczających uczelnię w roku 2009, wynika, iż najbardziej mobilną grupą, dążącą do podnoszenia swoich kwalifikacji i zdobywania doświadczenia w trakcie wakacji są studenci kierunków *architektura* oraz *filologia germańska* (rys. 1).

Rys. 1. Podejmowanie przez studentów pracy zagranicznej w okresie studiów (badania własne na absolwentach rocznika 2009)

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

Ponad połowa absolwentów *architektury* w trakcie studiów podejmowała zagraniczną pracę zarobkową, zaś 8% z nich pracowała w tym czasie w swoim zawodzie. Kolejne miejsce w przeprowadzonym rankingu zajmuje *filologia germańska*, gdzie 39% studentów podczas studiów pracowało za granicą, a 14% pracowało w swoim zawodzie – jest to najwyższy wskaźnik wśród studentów podejmujących pracę w zdobywanym zawodzie. Również na szczególną uwagę zasługuje kierunek *konserwacja i restauracja dzieł sztuki* – tu podczas studiów za granicą pracowało 26% studentów, z czego aż połowa pracowała w swoim zawodzie.

Jak wynika z powyższych badań, istnieje duże zróżnicowanie mobilności zawodowej wśród studentów różnych kierunków studiów. Ma na to wpływ zarówno zapotrzebowanie na europejskim rynku pracy na specjalistów z danej dziedziny, jak i łatwość podejmowania pracy na krótki okres w określonych gałęziach przemysłu.

Podsumowując badanie w aspekcie całej badanej grupy, można stwierdzić, iż poziom mobilności zarobkowej studentów PWSZ w Nysie jest stosunkowo wysoki. Zgodnie z wyliczeniami Komisji Europejskiej poziom mobilności i podejmowania zatrudnienia w innych krajach wśród obywateli tzw. Starej Unii wynosi 10%, zaś wśród studentów PWSZ w Nysie podejmowanie zatrudnienia za granicą w trakcie studiów deklaruje blisko 20% studentów.

Mariusz Kołosowski
*Instytut Zarządzania
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Nysie*

Wyjazd do Sakarya University w Turcji

W dniach 7-11 kwietnia 2008 roku, w ramach programu LLP (*The Lifelong Learning Programme*), miałem okazję przebywać w Sakarya University w Turcji. Celem wyjazdu było wygłoszenie wykładów dla studentów kierunku *Inżynieria produkcji*, których tematyka dotyczyła

przedmiotu *Rachunek kosztów dla inżynierów*. Wyjazd, oprócz zajęć dydaktycznych, związany był z uczestnictwem w pierwszej *Międzynarodowej Konferencji Programu Erasmus* oraz *Targach Edukacyjnych*, które miały miejsce w dniach 8-10 kwietnia 2008 roku w Sakarya University. Sakarya University jest partnerem Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie w ramach programu LLP/Erasmus. Począwszy od roku akademickiego 2006/2007 z Sakarya University przyjeżdżają do nas studenci tureccy, w celu odbycia części studiów w ramach wspomnianego programu. Nyską uczelnię podczas wspomnianej konferencji i targów, oprócz mnie, reprezentował Tomasz Fałdziński, pracownik Działu Współpracy Międzynarodowej i Promocji. Biuro Karier.

Na lotnisku w Stambule przywitało nas dwoje studentów, którzy w semestrze letnim 2007/2008, w ramach programu Erasmus, odbyli semestr studiów na kierunku *Zarządzanie i inżynieria produkcji* w PWSZ w Nysie. Kolejną metra udaliśmy się na główny stację autobusową, skąd autobusem wyruszyliśmy do oddalonego o niespełna 150 km miasta Adapazari, znanego również jako Sakarya. Niestety, z racji znacznych ograniczeń czasowych, nie mieliśmy czasu na zwiedzanie Stambułu. Dawna stolica Turcji jest jednym z największych miast świata, którego populacja, według oficjalnych danych, wynosi około 12 milionów ludzi. Podczas rozmów z uczestnikami Konferencji dowiedzieliśmy się, że nieoficjalne szacunki mówią nawet o 17 milionach mieszkańców. Przejeżdżając przez Stambuł, nietrudno było w to uwierzyć. Miasto jest zatłoczone, charakteryzuje się bardzo zwartą zabudową. Dużą niedogodnością życia w tak dużym mieście są również gigantyczne korki na drogach, szczególnie uciążliwe dla kierowców, którzy przeprawiają się przez cieśninę Bosfor, dzielącą europejską i azjatycką część miasta.

Od chwili przylotu do Stambułu na każdym kroku mogliśmy przekonać się o uprzejmości oraz przyjaznym nastawieniu Turków w stosunku do obcokrajowców. Pewnym problemem czasami może okazać się stosunkowo nieduża liczba osób znających język angielski, jednak z naszych rozmów z uczestnikami Konferencji wynika, że sytuacja w tym względzie z roku na rok się poprawia.

Wbrew powszechnym stereotypom, Turcja jest krajem nowoczesnym, szczególnie, jeśli chodzi o duże miasta. Ulice Stambułu przypominają ulice zachodnioeuropejskich miast. Turcy są bardzo otwarci na świat, chętni do podróżowania. Znaczna liczba imigrantów tureckich w krajach Europy Zachodniej też z pewnością przyczyniła się do budowy

silnych związków kulturowych z Zachodem. Ponadto Turcja od wielu lat jest krajem stowarzyszonym z Unią Europejską, aspirującym do pełnego w niej członkostwa.

Główny kampus Sakarya University nie znajduje się w centrum Adapazari. Miasto leży po jednej stronie jeziora Sapanca, natomiast kampus po drugiej jego stronie. Z komunikacją nie ma większych problemów, ponieważ regularnie w obie strony kursują autobusy oraz busy.

Sakarya University jest dużą uczelnią – studiuje tam ponad 40 tysięcy studentów. Zajęcia odbywają się na terenie kampusu, gdzie mieszczą się nowoczesne aule konferencyjne, dobrze wyposażone sale wykładowe, ćwiczeniowe i laboratoryjne. Ponadto uczelnia dysponuje nowoczesnym, niedawno utworzonym centrum komputerowym. Na terenie kampusu znajdują się liczne obiekty sportowe oraz czteropoziomowa stołówka z klubem studenckim, której powierzchnia użytkowa wielokrotnie przewyższa powierzchnię budynku głównego PWSZ w Nysie.

Studenci tureccy, nie tylko z Sakarya University, bardzo chętnie korzystają z możliwości wyjazdów zagranicznych, jakie daje program LLP Erasmus. Podczas Konferencji, w trakcie której omawiano szereg kwestii dotyczących mobilności w ramach wspomnianego programu, dowiedzieliśmy się, że Polska jest jednym z najpopularniejszych kierunków wyjazdów studentów z Turcji. Tylko naukę w Niemczech wybiera większa liczba studentów. Widać to doskonale po współpracy naszej Uczelni z Sakarya University. Szczególną popularnością wśród studentów z Sakarya University cieszą się kierunki *Zarządzanie i inżynieria produkcji* oraz *Informatyka*.

Niestety, z mojej perspektywy, martwi brak zainteresowania studentów *Zarządzania i inżynierii produkcji* PWSZ w Nysie wyjazdami zagranicznymi, nie tylko do Turcji. W dzisiejszych czasach możliwości takich wyjazdów są naprawdę ogromne. Student wyjeżdżający na semestr do uczelni zagranicznej otrzymuje grant pieniężny, który w wielu przypadkach pokrywa 100% kosztów pobytu i studiowania. Wykorzystując pojawiające się możliwości można studiować poza granicami Polski, zwiedzać interesujące miejsca, nawiązywać nowe znajomości – to wszystko dzięki pieniądзом, które studenci otrzymują z programu LLP Erasmus! W trakcie pobytu w Sakari wielokrotnie musieliśmy odpowiadać na pytanie, dlaczego studenci z Nysy nie przyjeżdżają studiować do Turcji. Szczególnie gorąco zachęcali do tego przedstawiciele władz Sakarya University.

Sądzę, że studenci nie powinni obawiać się problemów związanych z porozumiewaniem się w języku angielskim. Mając na myśli wyjazdy do Turcji należy zaznaczyć, że komunikowanie się z wykorzystaniem języka angielskiego jest znacznie prostsze niż w przypadku osób, dla których angielski jest językiem ojczystym.

Nie należy się też obawiać powstania różnic programowych, które trzeba będzie po powrocie nadrobić. Wystarczy wraz z instytutowym koordynatorem współpracy międzynarodowej oraz koordynatorem ECTS ustalić program do zrealizowania, który będzie uwzględniał standardy nauczania obowiązujące w Polsce. Dzięki temu różnice programowe nie wystąpią bądź też zostaną ograniczone do minimum. Poza tym sporządzane jest porozumienie dotyczące programu studiów (tzw. *learning agreement*), które jasno precyzuje, do zaliczenia jakich zajęć student jest zobligowany. Wypełnienie postanowień zawartych w porozumieniu jest gwarancją do zaliczenia semestru bez żadnych problemów.

Gorąco zachęcam do skorzystania z oferty wyjazdów zagranicznych. Przyznam szczerze, że jestem mocno zdziwiony, że studenci nie wykorzystują w pełni możliwości, jakie stwarza im Uczelnia poprzez uczestnictwo w programach międzynarodowych. Oprócz nabytego doświadczenia oraz możliwości zwiedzania Europy, taki wyjazd jest niewątpliwie dużym atutem zwiększającym szanse otrzymania atrakcyjnej pracy.

Mara Zarane, Latvia
studentka filologii angielskiej
w PWSZ w Nysie

Falling in love with Poland and Nysa - The State Higher Vocational School in Nysa

It can happen either from the first sight, or gradually, but at one point you realize that Poland has conquered you. I have spent here five beautiful months, and each of them was special, full of surprises made both by me and Poland.

Wrzesień — The month of Polish Language Course

My fears of the “czyrzyrszcz” language was swept away immediately. The teacher Magda was more like a helpful friend who happens to stand in front of you with a piece of chalk in her hands. And she was always ready to help us also behind the classroom doors.

Poland surprised me: it is the state with the highest density of potentially helpful people. And it doesn't matter if you don't speak the language — you can still be proposed on the bridge! ☺

I surprised myself: it is easier to make friends if you're not at home (*Hi* to Tina, Gala, Estefania, Ayşe, Dilek, Kübra, Halit, Ibrahim, and Mücahit!)

Październik — Building F becomes my second home here

As soon as I found my route to the school I understood that it can only help if you use one more path quite often — the way to the copying place. By the way, this is a great place where to practise numbers in Polish!

Poland surprised me: the guys from the Year II are professional friend-makers (*Hi* to everyone!). It is impossible to say *No* to Agnieszka and Dorota. Oh, one more thing — Paweł is the best host!

I surprised myself: now I can count till 10 also in Turkish, and play Pişti ☺

Listopad — Zakopane is a must-see

The trip to Zakopane was everything you could dream about. And a lot more (thanks, Bartek!). The mountains (especially if you come from a country where the highest hill is 312 m high — it's not a mistake), town itself, parties, company... Now I know how a Polish party looks like!

Poland surprised me: it's even better than a good cake — you can't get full of it!

I surprised myself: a three-day party is a piece of cake!

Grudzień — School is the reason...

...to study hard and party even more harder (*Hi to Marta and Marlena!*)! It's quite unusual for me, but I really enjoy the recommended reading list! And the best way how to relax after a day spent together with Christian travelling to Celestial City is to join the others and go to *Fabryka*.

Poland surprised me: Nysa is the perfect place if you want to see 30 swans in a river in winter!

I surprised myself: I feel like home.

Styczeń — As you sow so shall you reap

Just before the exam session we went to Prague, and I have a really strong feeling that this is one of the best things that happened during these months (Marcin, you and Katarina are great!). And then the time for the exams came (Sara and Natalia — thanks for the trees we planted ☺). Well, there's nothing much to tell about that — if you're a student, you know what's that. If you're not a student, you definitely have heard about exam session.

Poland surprised me: it has still a lot of things to surprise me with.

I surprised myself: I feel as if I've been living here for 5 years...

Now I know — I'm in love with Poland and Nysa, and I'm sure I will use every opportunity to visit it again (it's a prophylactic medicine for the out-of-sight-out-of-mind sickness). I know that I didn't mention a lot of people who made these five months very special for me — Coordinators from the Cooperation Office, Mateusz, Kamil, Stanisław, and many more...

But now I have to go back to Latvia to make sure that it is ready to welcome you!

Część III

Kształcenie językowe

Katarzyna Drabczyk
Studium Języków Obcych
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Nysie

Dlaczego warto uczyć się języków obcych?

Nauka języka obcego dla jednych jest przyjemnością i hobby, dla innych sposobem na rozwijanie umiejętności i kariery zawodowej. Są też tacy, dla których nauka języka obcego jest niemiłym obowiązkiem. Jedno jest pewne – znajomość języków obcych stała się znakiem czasów, w jakich żyjemy i jest niezbędnym elementem funkcjonowania w obecnym społeczeństwie, bez względu na to czy znajomość ta okaże się przydatna w życiu prywatnym, czy zawodowym.

Rynek nauczania języków obcych oferuje wiele atrakcyjnych kursów wychodzących naprzeciw potrzebom słuchaczy i zmieniającej się rzeczywistości. Można uczyć się w grupach lub uczęszczać na zajęcia indywidualne.

Dostosowanie tempa i godzin nauki też nie stanowi problemu. Oferowane są kursy mniej lub bardziej intensywne w godzinach porannych, popołudniowych, wieczornych, a nawet sesje weekendowe.

Wydawnictwa prześcigają się w publikowaniu licznych książek oraz materiałów multimedialnych, by uatrakcyjnić i ułatwić naukę języków obcych.

Nauka języka obcego jest procesem złożonym, wymagającym konsekwencji. Metody i sposoby nauczania są różne. Najpopularniejszą metodą ostatnich lat jest metoda komunikacyjna, pozwalająca w sposób aktywny i użyteczny korzystać ze znajomości języka. Nie należy się jednak ludziom, iż unikniemy żmudnych, mniej atrakcyjnych dla uczących się ćwiczeń gramatycznych, bo dobrze jest posiadać usystematyzowaną wiedzę językową i szkolić wszystkie umiejętności językowe, tzn. mówienie, rozumienie ze słuchu, czytanie i pisanie. Dlatego nauczanie języka obcego powinno opierać się na różnych metodach i sposobach nauczania z wykorzystaniem atrakcyjnych narzędzi dydaktycznych.

Żyjemy w społeczeństwie multimedialnym, otoczonym ze wszystkich stron technologią, toteż technologia stała się nieodzownym elementem nauczania języków obcych. Komputery, tablice interaktywne, Internet, programy multimedialne i platformy edukacyjne ożywią każdą lekcję języka obcego, dając niezliczoną ilość możliwości zarówno do pracy w klasie, jak i w domu. Te nowoczesne narzędzia dydaktyczne uczą, bawią i zachęcają.

Nawet najlepszy nauczyciel czy najnowsze pomoce dydaktyczne nie przyniosą jednak sukcesu, jeżeli uczący nie wykaże samozaparcia i konsekwencji w dążeniu do celu, jakim jest nauczenie się języka. Trzeba twardo i konsekwentnie dążyć do celu i nie zrażać się napotkanymi problemami czy porażkami. Konsekwencja, otwartość i pozytywne nastawienie jest kluczem do sukcesu, jak mawiają Amerykanie „Attitude is everything”.

Uwieńczeniem wysiłków będzie znajomość języka obcego. Warto ją udokumentować certyfikatem potwierdzającym znajomość języka na danym poziomie. Wiele centrów egzaminacyjnych oferuje egzaminy potwierdzające znajomość języka. Certyfikaty językowe są honorowane zarówno przez uczelnie zagraniczne, jak i pracodawców. Planując swój rozwój zawodowy, warto o tym pamiętać.

Wraz ze znajomością języka obcego zmieni się nasz sposób postrzegania świata. Staniemy się bardziej otwarci, żądni wiedzy, poznawania świata i zdobywania nowych doświadczeń, dlatego umiejętność posługiwania się językiem obcym jest tak ważna w obecnym świecie.

Certyfikaty potwierdzające znajomość języka obcego

Każdorazowy wyjazd za granicę w celu podjęcia czy też kontynuowania kształcenia wymaga najczęściej jakiejś formy poświadczenia znajomości języka, w jakim dana osoba zamierza studiować. W trakcie kwalifikacji prowadzonej czy to na macierzystej uczelni kandydata, czy też poprzez zagraniczną instytucję edukacyjną, do której składana jest aplikacja, brane są pod uwagę rozmaite certyfikaty językowe.

Potwierdzenie znajomości wymagane jest w różnej formie: może to być kopia dokumentu-certyfikatu znajomości języka i jest to najczęstsza forma poświadczenia znajomości języka. Może się jednak zdarzyć, że

wystarczający okaże się dokument o odbyciu nauki w języku obcym na uczelni macierzystej lub jakiegokolwiek innej, oby tylko zajęcia odbywały się w języku obcym. Oficjalne języki Unii Europejskiej to: angielski, niemiecki, francuski.

Najpopularniejsze certyfikaty potwierdzające znajomość języka angielskiego

Egzaminy Cambridge ESOL (FCE, CAE, CPE)

University of Cambridge ESOL Examinations jest twórcą znanych na całym świecie certyfikatów dla osób uczących się języka angielskiego – FCE, CAE, CPE. W Polsce, egzaminy Cambridge ESOL są najpopularniejszymi egzaminami językowymi. Prestiżowe dyplomy Cambridge ESOL uznawane są przez wiele uniwersytetów, instytucji edukacyjnych oraz pracodawców na całym świecie, a w Polsce stanowią m.in. udokumentowanie kwalifikacji językowych, wymaganych od pracowników polskiej służby cywilnej. W Polsce kluczowym partnerem Cambridge ESOL jest British Council, brytyjska organizacja kulturalno-oświatowa, która prowadzi rejestrację na większość egzaminów Cambridge ESOL w Polsce.

FCE to jeden z najpopularniejszych egzaminów językowych na poziomie średniozaawansowanym wyższym. Wydawany bezterminowo. Odbywa się w trzech sesjach rocznie: wiosennej (marzec), letniej (maj-czerwiec), zimowej (listopad-grudzień).

CAE to jeden z najpopularniejszych egzaminów językowych na poziomie zaawansowanym. Wydawany bezterminowo. Odbywa się w trzech sesjach rocznie: wiosennej (marzec), letniej (maj-czerwiec), zimowej (listopad-grudzień).

CPE jest najwyższym stopniem spośród angielskich certyfikatów językowych, potwierdza znajomość języka angielskiego na poziomie biegłym. Wydawany bezterminowo. Odbywa się w dwóch sesjach rocznie: letniej (maj-czerwiec) i zimowej (listopad-grudzień).

Więcej informacji na stronach British Council.

Egzaminy TELC (The European Language Certificates)

System egzaminów stworzony w oparciu o program ramowy: Common European Framework of Reference Rady Europy. Certyfikat TELC można uzyskać po zdaniu egzaminu, który sprawdza znajomość języka, kładąc szczególny nacisk na umiejętność porozumiewania się. Certyfikaty TELC są znane i honorowane na terenie Unii Europejskiej. Certyfikaty TELC uwzględniają poziomy zaawansowania językowego od A1 do C1 i obejmują języki: angielski, niemiecki, francuski, hiszpański, włoski, portugalski, rosyjski, czeski, turecki.

Egzaminy LCCI

Kapituła egzaminacyjna LCCI, London Chamber of Commerce and Industry, to jedna z największych brytyjskich instytucji, potwierdzających certyfikatami kwalifikacje językowe i zawodowe w języku angielskim. LCCI posiada ponad 5000 akredytowanych ośrodków w 130 krajach na całym świecie, oferując szeroki wachlarz egzaminów z języka angielskiego biznesowego. Certyfikaty LCCI są cennym uzupełnieniem kwalifikacji zawodowych i są honorowane w ponad 80 krajach świata przez pracodawców, uniwersytety i instytucje finansowe.

Egzaminy City and Guilds

City and Guilds jest światowym liderem potwierdzającym kwalifikacje zawodowe. Ta założona przez Sir Isaaka Pitmana w 1837 roku w Londynie organizacja wypracowała wzorcowe standardy oceny kwalifikacji z dziedziny biznesu i języka angielskiego.

Egzaminy City&Guilds składają się z dwóch części – ESOL i SESOL. Egzamin ESOL (English for Speakers of Other Languages) sprawdza umiejętności: czytania, pisania i słuchania. Sprawność w zakresie wyśławiania się w języku angielskim sprawdza egzamin SESOL (Spoken English for Speakers of Other Languages). Egzaminy te można zdawać na pięciu poziomach zaawansowania (od A1 do C2 – według Common European Framework).

Certyfikaty City&Guilds są honorowane przez pracodawców i wyższe uczelnie w ponad 100 krajach. Egzaminy City&Guilds są zgodne ze standardami Europejskiego Systemu Opisu Języka (Common European Framework of Reference). Zgodnie z Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów (Dz. U. Nr 96 z dn. 26 maja 2003) – certyfikaty językowe C&G ESOL są oficjalnie honorowane przez Urząd Służby Cywilnej

w Polsce jako dokumenty potwierdzające znajomość języka obcego od poziomu B2 wzwyż. Osoba posługująca się takim certyfikatem może starać się o pracę w administracji rządowej. Certyfikaty te mogą również stanowić podstawę do zwolnienia z zaliczenia lub egzaminu kończącego lektorat języka angielskiego, jak też być pomocne w rekrutacji na studia doktoranckie i stypendia zagraniczne.

Więcej informacji można znaleźć na stronie www.cityandguilds.pl

Egzaminy IELTS

IELTS (International English Language Testing System) to test sprawdzający umiejętności językowe, stosowany do oceny poziomu znajomości języka angielskiego osób ubiegających się o przyjęcie na studia lub do pracy, a także jako ocena postępów w toku nauki. Stworzony został przez trzy instytucje: British Council, University of Cambridge ESOL Examinations oraz IDP Australia.

IELTS jest uznawany przez największe uczelnie, firmy, instytucje zawodowe na świecie oraz niemal wszystkie uczelnie wyższe w Wielkiej Brytanii, a także wiele szkół w Australii, Nowej Zelandii, Kanadzie, Irlandii, Francji, Włoszech, Niemczech, Belgii, Holandii i w wielu innych krajach. IELTS jest alternatywą dla innego egzaminu językowego, jakim jest TOEFL. Dostępne są dwa moduły egzaminu IELTS: Academic i General English. Moduł Academic English przeznaczony jest dla osób planujących studia w języku angielskim, natomiast moduł General English jest odpowiedni dla osób pragnących zdobyć doświadczenie zawodowe lub odbyć staż w krajach, gdzie angielski jest językiem komunikowania, oraz dla osób imigrujących do Australii, Kanady, Nowej Zelandii. Jest ważny przez dwa lata.

Egzamin TOEFL (Test of English as a Foreign Language)

Egzamin **TOEFL** sprawdza umiejętność rozumienia i posługiwania się językiem angielskim w środowisku akademickim. Wiele uczelni akademickich wymaga od studentów, dla których językiem ojczystym nie jest język angielski, zdania tego egzaminu. Jest on również honorowany przez różne agencje rządowe i stanowi ważny element w procesach decyzyjnych dla osób ubiegających się o stypendia zagraniczne. Wyniki egzaminu są ważne przez dwa lata, następnie są usuwane z głównej bazy danych. Egzamin można zdawać w formie internetowej (iBT), komputerowej (CBT) lub papierowej (PBT).

Egzamin TOEIC
(Test of English for International Communication)

TOEIC mierzy kompetencje językowe na poziomach od A1 do C2. Został stworzony z myślą o mierzeniu kompetencji językowej w środowisku pracy. Ocena mierzona jest w punktach od 10-990, ze szczegółowym raportem wyników i interpretacją. Stopień trudności pytań jest zróżnicowany. Egzamin skupia się na praktycznej znajomości języka. Można go zdawać w dowolnym momencie w sesjach zamkniętych (na żądanie) lub otwartych w ośrodkach ETS.

Więcej informacji można uzyskać:
ETS Europe,
00-049 Warszawa, ul. Świętokrzyska 31/33a,
tel. 48 22 8281077, 48 22 8281071

**Najpopularniejsze certyfikaty potwierdzające znajomość
języka niemieckiego**

ÖSD – Austriacki Dyplom Języka Niemieckiego to system egzaminów z języka niemieckiego, których zdanie uprawnia do otrzymania certyfikatów szeroko rozpoznawanych i uznawanych w świecie. Egzamin ÖSD składa się z dwóch części: pisemnej i ustnej. Główny nacisk kładziony jest na umiejętność komunikacji w języku niemieckim w najróżniejszych sytuacjach życia prywatnego i zawodowego. Uwzględniane są występujące odmiany standardowego języka niemieckiego, z jakimi mamy do czynienia w Austrii, Niemczech czy Szwajcarii. Egzamin ÖSD można zdawać w Instytucie Austriackim w Krakowie cztery razy do roku (w marcu, kwietniu, czerwcu i październiku). W celu zdania takiego egzaminu należy w odpowiednim terminie zgłosić się do biura, wypełnić formularz oraz wnieść przelewem opłatę egzaminacyjną.

Dane kontaktowe:
Österreich Institut Kraków Sp. z o.o.,
31-135 Kraków, ul. Batorego 25,
tel. 48 12 422 95 53, fax 48 12 4282170
www.oesterreichinstitut.krakow.pl

Grundstufe – Osoba przystępująca do egzaminu na tym poziomie powinna posiadać umiejętność elementarnej komunikacji w znanych sytuacjach życia codziennego. Główny nacisk kładziony jest na leżącą u pod-

staw komunikacji bierną znajomość języka. Certyfikat Grundstufe zalecany jest przede wszystkim osobom, którym w życiu codziennym i zawodowym niezbędna jest elementarna znajomość języka niemieckiego.

Zertifikat Deutsch – Osoba przystępująca do egzaminu na tym poziomie powinna umieć porozumiewać się w języku niemieckim w życiu codziennym i zawodowym. Główny nacisk kładziony jest w tym przypadku na umiejętność skutecznej komunikacji, nie zapominając oczywiście o poprawności formalnej. Zertifikat Deutsch ÖSD opracowany został we współpracy z Instytutem Goethego, WBT oraz Uniwersytetem we Fryburgu w oparciu o ustalenia Rady Europy „Threshold 90”, obowiązujące dla najczęściej używanych języków europejskich. Egzamin ZD uznawany jest zarówno przez firmy prywatne, jak i państwowe za świadectwo dobrej znajomości języka niemieckiego.

Mittelstufe – Egzamin ten wymaga umiejętności komunikowania się po niemiecku w codziennym życiu prywatnym oraz zawodowym. Osoba przystępująca do tego egzaminu powinna wykazać się umiejętnością funkcjonalnego używania języka, tzn. znajomością różnych rejestrów, zabarwień stylistycznych i naturalnej idiomatyki. Przez wielu pracodawców certyfikat Mittelstufe jest uznawany za świadectwo dobrej znajomości języka niemieckiego na płaszczyźnie prywatnej oraz zawodowej. Certyfikat ten zwalnia z egzaminu wstępnego z języka niemieckiego na uczelnie austriackie (bliższych informacji można zasięgnąć w centrali ÖSD lub w wybranych uczelniach).

Wirtschaftssprache Deutsch – Egzamin ten, opracowany we współpracy z Austriacką Izbą Gospodarczą, wymaga bardzo wysokiego poziomu znajomości języka niemieckiego (Mittelstufe), a także umiejętności swobodnego porozumiewania się w tym języku w tematyce ekonomicznej. Egzamin ten polecany jest osobom, które potrzebują znajomości ekonomicznego języka niemieckiego w związku z wykonywanym zawodem lub studiami na kierunku ekonomicznym bądź też chcą podnieść swoje kwalifikacje zawodowe.

Certyfikaty Goethe Institut – to szeroko rozpoznawane i uznawane dokumenty poświadczające znajomość języka niemieckiego na różnych poziomach. Oprócz egzaminów ogólnych istnieją również specjalistyczne np. Deutsch in Beruf czy też egzamin dla osób podejmujących studia w języku niemieckim.

Zertifikat Deutsch (ZD) – Certyfikat ten uznawany jest w Niemczech i w wielu innych krajach za dowód solidnej znajomości podstaw języka niemieckiego. Posiadacz certyfikatu opanował ok. 2 000 słów oraz najważniejsze struktury gramatyczne. Może uczestniczyć w rozmowach na tematy ogólne, jak również wypowiadać się pisemnie i rozumieć czytane teksty na tym poziomie.

Przykładowe testy ZD:

www.goethe.de/dll/prf/pba/zdt/mat/web/deindex.htm,

www.goethe.de/os/tok/sp/zd/zd.htm

Zentrale Mittelstufenprüfung (ZMP) – przeznaczony dla osób, które opanowały język niemiecki w stopniu zaawansowanym i mają za sobą ok. 800 godzin nauki języka niemieckiego. Na tym poziomie biegłości językowej dana osoba potrafi poprawnie mówić i pisać na różne tematy i jest w stanie zrozumieć teksty o dosyć wymagającym stopniu trudności. Część wyższych uczelni niemieckich akceptuje ten egzamin jako świadectwo opanowania języka w stopniu wystarczającym do podjęcia studiów. W przypadku osób pragnących studiować w Niemczech, dobrze jest przed przystąpieniem do egzaminu upewnić się w danej uczelni, czy uznaje ona egzamin ZMP za wystarczający.

Przykładowe testy ZMP:

www.goethe.de/dll/prf/pba/zmp/mat/web/deindex.htm,

www.goethe.de/os/tok/sp/ZMP/zmp.htm

Zentrale Oberstufenprüfung (ZOP) – do egzaminu Zentrale Oberstufenprüfung można przystąpić po opanowaniu materiału odpowiadającego ok. 1 200 lekcjom języka niemieckiego. Kandydat powinien wykazać, że opanował ponadregionalny standardowy język niemiecki w różnych dziedzinach. Musi rozumieć autentyczne teksty i sprawnie wyrażać się w mowie i piśmie. Jeśli chodzi o stopień trudności, egzamin ten porównywalny jest z egzaminem Kleines Deutsches Sprachdiplom. Świadectwo uzyskane po pomyślnie zdanym ZOP zwalnia z egzaminu wstępnego z języka niemieckiego na wszystkich uczelniach i uniwersytetach w Niemczech. Egzamin jest cenionym świadectwem dobrego opanowania języka niemieckiego dla celów zawodowych w środowisku biznesowym.

Przykładowy test ZOP:

www.goethe.de/dll/prf/pba/zop/mat/web/deindex.htm

Business German Certificate (ZDfB) – Certyfikat ten poświadcza, że jego posiadacz jest w stanie porozumieć się w różnych sytuacjach związanych z pracą zawodową. Potrafi on zrozumieć proste teksty ekonomiczne, napisać rutynowe pisma i uczestniczyć na adekwatnym poziomie w rozmowach dotyczących pracy zawodowej.

Prüfung Wirtschaftsdeutsch international (PWD) – ten egzamin z języka ekonomii i gospodarki pozwala zdobyć certyfikat, uznawany na całym świecie w dziedzinach związanych z handlem i przemysłem. Poświadcza on zaawansowaną znajomość w mowie i piśmie języka niemieckiego związanego z biznesem i pracą zawodową. Uczestnik egzaminu musi być w stanie wypowiadać się ustnie i pisemnie w sposób kompetentny na tematy zawodowe i ekonomiczne. Egzamin organizowany jest przy współpracy Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej (Deutscher Industrie und Handelstag – DIHT) oraz Carl Duisberg Centren (CDC).

Kleines Deutsches Sprachdiplom (KDS) – poświadcza solidną znajomość języka niemieckiego używanego na obszarze Niemiec. Osoba z tym certyfikatem potrafi czytać trudne teksty (literatura) i potrafi swobodnie posługiwać się językiem pisanym i mówionym. Egzamin ten jest porównywalny, jeśli chodzi o stopień trudności, do egzaminu Zentrale Oberstufenprüfung, poświadcza jednak także generalną znajomość niemieckich realiów społecznych i kulturalnych.

Przykładowy test KDS:

www.goethe.de/dll/prf/pba/kds/mat/web/deindex.htm

Najpopularniejsze certyfikaty potwierdzające znajomość języka francuskiego:

DEL F (Dyplom ogólnej znajomości języka francuskiego) i DAL F (Dyplom zaawansowanej znajomości języka francuskiego). Zdawać je można m.in. w Instytucie Francuskim w Krakowie. Znajomość języka francuskiego na poziomie egzaminu DAL F uznawana jest za wystarczającą do sprawnego studiowania w języku francuskim. Zwalnia on z egzaminu językowego przy rekrutacji na francuskie uczelnie. Większą ilość informacji na temat tych egzaminów można uzyskać w Instytucie Francuskim w Krakowie, tel. 48 12 4245350.

www.ifcracovie.org.pl

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

TCF – Test de connaissance de français. Może stanowić wstęp (zależnie od ilości punktów) do egzaminu DELF lub DALF.

Dyplomy Alliance Francaise – cztery rodzaje dyplomów potwierdzających znajomość języka francuskiego zakresie ogólnym oraz dyplom potwierdzających znajomość języka francuskiego w zakresie specjalistycznym.

Więcej informacji na stronie www.alliancefr.org

Certyfikaty Chambre de Commerce et d'Industrie de Paris

Informacje na stronie www.fda.ccip.fr

Joanna Szczepańska, Dagmara Bojda
Instytut Finansów, Biuro Współpracy Międzynarodowej
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Nysie

Nauka trwa przez całe życie

Z roku na rok Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Nysie odwiedza coraz więcej zagranicznych studentów chcących pogłębiać swoją wiedzę w naszym kraju. Sytuacja ta dla części nauczycieli akademickich jest powtórzeniem lat poprzednich, a dla części zupełnie nowa. Nie mniej jednak zawsze mobilizuje i stawia wyzwania przed prowadzącymi zajęcia, jak również przed osobami, które organizują pobyty studentów i gości zagranicznych od strony administracyjnej. Konieczność sprawnego i płynnego komunikowania się w języku angielskim, jak również chęć wyjścia naprzeciw oczekiwaniom tym razem pracowników PWSZ w Nysie sprawiła, iż Biuro Współpracy Międzynarodowej wraz z University of Sunderland zorganizowało dla nauczycieli akademickich i pracowników administracji Uczelni kurs języka angielskiego w Wielkiej Brytanii.

Początkowo miała być to tylko jednorazowa inicjatywa, ale poziom kursu prowadzonego przez tzw. „native speakers” i kwalifikacje języko-

we, które wzrosły u uczestników po powrocie z Sunderland sprawiły, że kurs wpisał się na stałe w harmonogram działań BWM i każdego roku jest jego reedycja¹. Głównym i wiodącym celem tego dwutygodniowego, intensywnego szkolenia jest podniesienie zdolności językowych w zakresie języka angielskiego, tak aby po powrocie do Polski wykładowcy mogli ze swobodą prowadzić zajęcia dla studentów zagranicznych, a pracownicy administracji zorganizować ich pobyt w Nysie. Uczestnicy kursu przez dwa tygodnie uczęszczają zarówno na zajęcia teoretyczne zakresu słownictwa i gramatyki, jak i praktyczne. Wśród tych drugich można wyróżnić tzw. „catch up time”, których celem jest indywidualne przestudiowanie materiału czy skorzystanie z zasobów biblioteki tamtejszego uniwersytetu. Każdorazowo motywem przewodnim kursu jest sztuka prowadzenia poprawnej prezentacji wraz z wykorzystaniem technik multimedialnych. Podczas tych zajęć uczestnicy uczą się jak przygotować i poprowadzić dobrą prezentację, jak ją rozpocząć i zakończyć, jakiego użyć słownictwa. Rady te mają im posłużyć do wykonania finalnego zadania – przygotowania i wygłoszenia referatu wraz prezentacją multimedialną na temat związany z zakresem swojej pracy w uczelni macierzystej. W efekcie każde wystąpienie jest rejestrowane i podawane analizie przez jury – nauczycieli języka angielskiego – tak, aby można było omówić ewentualne błędy i potknięcia, zarówno te językowe, jak i związane ze strukturą prezentacji czy mową ciała. Każdy prelegent w efekcie otrzymuje ocenę za przygotowane wystąpienie wraz z praktycznymi wskazówkami, także tymi praktycznymi, jak np. pokonanie stresu, zdenerwowania w czasie prowadzenia prezentacji. Dzięki czemu zajęcia, jak to określił mgr inż. Bartłomiej Kozak (uczestnik drugiej edycji kursu) są (...) *świetną okazją do podniesienia poziomu języka angielskiego oraz zdobycia nowych umiejętności z zakresu wystąpień publicznych i prowadzenia warsztatów w języku obcym.*

Kurs języka angielskiego dla pracowników PWSZ w Nysie wg mgr Agnieszki Szpary, uczestniczki pierwszej edycji kursu, (...) *jest zatem doskonałą okazją do przełamania bariery językowej*, która niewątpliwie towarzyszy kursantom przed wyjazdem do Sunderland. Ponadto daje możliwość poznania kultury kraju, którego językiem włada niemal 400 milionów ludzi na całym świecie.

---

¹ Do roku 2010 (włącznie) Biuro Współpracy Międzynarodowej zorganizowało 3 kursy językowe w University of Sunderland.

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

Jak zauważył wspomniany Bartłomiej Kozak (...) *dzięki dużemu zaangażowaniu wykładowców z University of Sunderland oraz osób, u których mieszkałem miałem możliwość poznania kultury i zwyczajów panujących w Wielkiej Brytanii. Kurs zostawia także miłe wspomnienia i chęć powrotu.*

Należałoby kontynuować tego typu działania. Dla obcokrajowców angielski z przyczyn oczywistych jest bardziej przyswajalny podczas nawet intensywnego kursu w Anglii, względem wielogodzinnych nauk w kraju, z którego pochodzą. Także „well done” jak mawiają nasi gospodarze – mówi dr inż. arch. Konrad Dobrowolski (uczestnik pierwszej edycji kursu).

Nam również, jako uczestniczkom kursu w Sunderland, pozostaje przychylić się do słów Brytyjczyków i powiedzieć „well done” z jednym małym i – „we are waiting for another course” – wszak nauka trwa przez całe życie...

Dagmara Bojda

*Biuro Współpracy Międzynarodowej
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Nysie*

Kursy językowe – projekt pn. *Europa dla aktywnych*

Znajomość języków obcych jest coraz bardziej popularna wśród studentów. Jednak jak wynika z ankiet przeprowadzanych w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nysie to właśnie obawa przed niewystarczającą znajomością języka obcego i przed spotkaniem z inną, odmienną kulturą powoduje, iż studenci boją się podjąć decyzję o wyjeździe na stypendium w ramach programów europejskich. Tym samym, jedno z najważniejszych założeń i priorytetów Komisji Europejskiej oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, jakim jest promowanie mobilności wśród polskich studentów i jej wzrost aż do 20% do 2013 roku są trudne do zrealizowania.

Dlatego Biuro Współpracy Międzynarodowej PWSZ w Nysie, chcąc wyjść naprzeciw potrzebom studentów i realizować postawiony przed sobą cel – promocję mobilności, który tak dobrze wypisuje się w założenia Komisji Europejskiej, realizuje projekt współfinansowany ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego pn. *Europa dla aktywnych*, który poza kursami językowymi (język hiszpański, język angielski dla finansistów, język niemiecki dla architektów, język polski dla zagranicznych studentów) zawiera w swoim programie liczne warsztaty mające na celu zapoznanie uczestników z kulturą krajów Unii Europejskiej i Turcji.

Projekt został skierowany do trzech grup: studentów PWSZ w Nysie, którzy zamierzają wyjechać na stypendium w ramach programów europejskich, zagranicznych studentów przyjeżdżających na studia do PWSZ w Nysie, którzy uczą się języka polskiego oraz poznają kulturę i historię Polski, a także do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, którzy zapoznają się z kulturami innych krajów Unii Europejskiej i Turcji oraz poznają podstawowe zwroty w językach urzędowych tych krajów.

W kursach i warsztatach biorą udział studenci PWSZ w Nysie, którzy po ich odbyciu mają jeszcze większe szanse na realizację praktyk w zagranicznych przedsiębiorstwach czy odbycia części studiów w uczelniach partnerskich. Udział w kursach i warsztatach daje możliwość poszerzenia znajomości języka obcego oraz zdobycia tak cennej łatwości w porozumiewaniu się, która z pewnością pomoże studentom podjąć decyzję o wyjeździe na stypendium. A w przyszłości czynniki te niewątpliwie wpłyną na większą atrakcyjność i konkurencyjność studentów, późniejszych absolwentów na rynku pracy.

Ponadto w warsztatach, poza studentami PWSZ w Nysie i zagranicznymi studentami, biorą udział uczniowie szkół ponadgimnazjalnych. Wpływa to na szerzenie wśród uczniów mobilności, jeszcze zanim staną się studentami, jak również na zrozumienie przez nich innych, odmiennych kultur i wzajemną tolerancję.

Z drugiej strony realizacja warsztatów z udziałem studentów zagranicznych wpływa na ich atrakcyjność, a kurs języka polskiego na poszerzenie znajomości naszego ojczystego języka oraz kultury polskiej wśród studentów pochodzących z krajów Unii Europejskiej i Turcji. Intensywny kurs daje możliwość zapoznania studentów z historią i kulturą województwa opolskiego i ukazania regionu jako miejsca atrakcyjnego zarówno pod względem akademickim, jak i turystycznym.

Ważnym elementem projektu *Europa dla aktywnych* jest także publikacja pt. *Nie taki polski straszny... Podręcznik do nauki języka polskiego dla obcokrajowców z elementami wiedzy o regionie*. Wydawnictwo jest zbiorem zadań i ćwiczeń do nauki języka polskiego, a jednocześnie zawiera informacje o polskiej kulturze, panujących tu zwyczajach i regionie, co w znacznym stopniu przyczynia się do podniesienia jakości kursu języka polskiego.

Europa dla aktywnych jest to więc projekt, który pozytywnie wpływa na poszerzenie oferty edukacyjnej PWSZ w Nysie i promocję Uczelni. Daje możliwość jeszcze lepszego przygotowania studentów PWSZ w Nysie, zagranicznych studentów oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych pod kątem językowym i kulturowym, a co za tym idzie jeszcze lepsze możliwości rozwoju. Ponadto projekt daje możliwość osiągnięcia dodatkowych celów, którymi niewątpliwie są: promocja nauki języków obcych wśród młodzieży oraz promocja specjalności w całości prowadzonych w obcym języku, z których mogliby korzystać zarówno studenci PWSZ w Nysie, jak i studenci z krajów Unii Europejskiej oraz Turcji.

Ilona Gwóźdź-Szewczenko
Studium Języków Obcych
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Nysie

Podręcznik do nauki języka polskiego dla obcokrajowców, czyli nie taki polski straszny...

Pomysł na napisanie podręcznika, który łączyłby w sobie dwa zadania: naukę języka polskiego jako obcego oraz elementarną wiedzę o regionie zrodził się podczas prowadzenia zajęć ze studentami przyjeżdżającymi do Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie w ramach programu LLP/Erasmus.

W trakcie inspirujących spotkań ze studentami z sąsiednich państw (np. Czechy) czy bardziej odległych i egzotycznych (np. Turcja), okazało się, że na rynku księgarskim panuje pewna luka. Otóż rokrocznie ukazuje się wiele ciekawych książek dotyczących nauczania języka polskiego jako obcego. Powstają też niezliczone publikacje dotyczące realiów Polski: zawierające tło społeczno-kulturowe, elementy historii, opisujące zwyczaje i święta. Zasadniczą podstawą spajającą te wszystkie publikacje jest fakt, że dotyczą one Polski w ujęciu ogólnym. Obcokrajowiec poznaje Polskę i „polskość” w ujęciu możliwie najszerszym. Poznaje najważniejsze „momenty historyczne” i związane z nimi hasła (zabory, powstania, „Solidarność” itp.), dowiaduje się np. gdzie znajduje się najwyższa góra w Polsce, jakich sąsiadów ma Polska i jakie są tradycyjne polskie potrawy, uczy się pytać o drogę na podstawie planów największych miast: stołecznej Warszawy czy też Krakowa, Wrocławia bądź Gdańska.

W nauczaniu języka polskiego obcokrajowców w nyskiej Uczelni wymienione podręczniki okazały się pomocne w małym stopniu. Rzecz jasna, nie kwestionuję ich przydatności całościowo. Niejednokrotnie bowiem sięgałam do różnorodnych pomocy dydaktycznych dostępnych na rynku księgarskim. Uważam jednakże, że specyfika kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej, a przede wszystkim swoisty koloryt Nysy, sprawiają, że Uczelnia powinna posiadać swój „własny” podręcznik do kształcenia obcokrajowców. Dlaczego?

Otóż istnieją co najmniej dwa powody, dla których warto było pokusić się o skomponowanie „lokalnego” podręcznika.

Pierwszy z nich, to wspomniana już wyżej specyfika Nysy. Dostępne na rynku podręczniki koncentrują się na głównych miastach Polski, które przybywający do naszego kraju student najczęściej już zna – chociażby ze słyszenia. Mniejsze miasta, o niejednokrotnie bardzo ciekawej historii i ofercie edukacyjnej, zostają w nich pominięte, a ich istnienie (ze zrozumiałych względów, co trzeba przyznać) nie jest nawet sygnalizowane. Do takich miast należy Nysa.

Drugim powodem jest mój osobisty zapał do swoistego osvajania Polski, pokazania jej od takiej strony, by student-cudzoziemiec zrozumiał, dlaczego Polska jest „właśnie taka a nie inna”, by się nią zainteresował, a być może także zachwyił. Odwołam się do przykładów, które najlepiej zobrazują moją teorię.

Obcokrajowcom wciąż tłumaczy się, że Polska leży w Europie Środkowej. Wspomina się o wyjątkowej pozycji Polski na arenie między-

narodowej, tłumacząc, iż jest to kraj, którego nie tylko historia, kultura, ale i język (liczne germanizmy, ale i bohemizmy czy rusycyzmy, ukraiinizmy i białorutenizmy) wskazują na to, iż wpływ na jego formowanie się miał zarówno Wschód, jak i Zachód. Teoretyczne wywody rzadko trafiają do studentów-cudzoziemców. Natomiast próba obrazowego przedstawienia tego faktu, choćby na przykładzie kulinariów (*sic!*), pokazuje, że studenci zaczynają rozumieć fenomen „polskości” i polskiego rozdarcia pomiędzy ideami Zachodu a tzw. duszą słowiańską. Nic nie stoi na przeszkodzie, by wykład o położeniu geopolitycznym Polski rozpocząć np. dyskusją na temat... zup. Otóż na Zachodzie Europy popularna jest zupa pomidorowa (niem. *die Tomatensuppe*), nieznana natomiast zupa z ogórków kiszonych (nie znają jej również tzw. Słowianie Zachodni, czyli Czesi i Słowacy). Natomiast na Wschodzie Europy jest odwrotna sytuacja: nie gotuje się zupy pomidorowej, za to przysmakiem jest ogórkowa (ros. *рассольник*). Polska jest jedynym krajem, w którym obie zupy są dobrze znane – i ten fakt znakomicie obrazuje przecinanie się kultur (również w wymiarze najprostszym, codziennym, rzecz można: przyziemnym). Z doświadczenia wiem, że studenci podchwytyją te fakty w lot i nie tylko chcą spróbować polskich specjałów (Czesi ogórkowej, a Rosjanie pomidorówki), ale także zadają mnóstwo pytań dotyczących polskiej kultury.

W tym kontekście interesująca jest także pozycja Nysy. Wszystkie dialogi i informacje w książce są konstruowane w ten sposób, by student niejako mimochodem poznawał miasto, do którego przyjechał się kształcić. Jako że Nysa leży na pograniczu, wzmaga to jej atrakcyjność dla studentów-cudzoziemców. I znów rodzi się pytanie: dlaczego? Otóż dlatego, że student, który przyjeżdża np. z Turcji, ma okazję poznać dwa (egzotyczne z jego punktu widzenia!) kraje. Może np. wybrać się na wycieczkę do pobliskich Czech. Studenci z Turcji, którzy nie wyjeżdżają na weekendy do domu, mogą spędzać czas wolny nad nyskim jeziorem bądź w pobliskich górach czeskich. Oczywiście, przeszkodą bywa wiza, ale nie jest to rzecz nie do pokonania. Paradoksalnie, również dla Czechów ta lokalizacja ma swe plusey. Studiując w Nysie, mają możliwość pozostania w weekendy i zwiedzania Polski bądź wyjeżdżania do domu (istnieje połączenie kolejowe z Nysy).

Należy podkreślić szczególnie mocno, że w Nysie istnieje znakomita baza do kształcenia obcokrajowców. Można nawet pokusić się o twierdzenie, że Nysa może być atrakcyjniejszym miejscem do studiowania niż

duże miasta przemysłowe. Zresztą odległość z Nisy do innych, większych ośrodków akademickich w Polsce (Wrocław, Opole) i w Czechach (Opava) nie przekracza stu kilometrów! W związku z tym Nysa jest nie tylko interesująca „sama w sobie”, ale także jako baza, z której można zwiedzić wiele innych miejscowości.

Wszystkie te fakty (naszkicowane tu z konieczności tylko pobieżnie i wyrywkowo) skłoniły mnie do napisania podręcznika do nauczania języka polskiego jako obcego i do włączenia do niego elementów edukacji regionalnej. Powstała w ten sposób książka, której zadaniem jest szybkie przyswojenie fraz najczęściej występujących w języku polskim, a jednocześnie szczególnie przydatnych w studenckim życiu. Zagadnienia gramatyczne zostały przedstawione w ujęciu funkcjonalnym, a zadaniem ćwiczeń gramatyczno-leksykalnych jest utrwalenie materii gramatycznej oraz słownictwa. Podręcznik jest tak skomponowany, że można go dowolnie rozszerzać (w przypadku kursu rocznego) bądź zawęzić (w przypadku intensywnego kursu miesięcznego). Klucz zamieszczony na końcu umożliwia studentom samodzielne wykonywanie ćwiczeń.

Jak wolno sądzić, najważniejszą zaletą podręcznika jest to, że nie ogranicza się on do prezentacji zwyczajów i świąt ogólnopolskich, ale eksponuje przede wszystkim specyfikę miasta i regionu Nisy. Student ma możliwość zapoznania się z historią miasta i poznać jego ciekawostki, np. dowie się, iż produkowano tu legendarne nyski, pozna mroczne karty historii na tle powiązań polsko-czeskich (palenie czarownic) itp.

Podręcznik skomponowany jest zgodnie z cyklem rocznym – składa się z czterech części zatytułowanych nazwami pór roku. Każda część ma kilka jednostek lekcyjnych. Student zostaje zapoznany ze świętami i zwyczajami towarzyszącymi każdej porze roku. Dowiaduje się np. co to są i jak się obchodzi dożynki, Święto Zmarłych czy magiczne Andrzejki, albo bardzo popularne w Polsce Dzień Babci i Dzień Dziadka. Akcentowane są też różnorodne lokalne wydarzenia kulturalne (np. Jarmark Jakubowy, Metalowa Twierdza) czy inne ciekawe wydarzenia artystyczne (takie jak *Muzyka w zabytkowych kościołach i wnętrzach Księstwa Nyskiego*) oraz wystawy muzealne (np. stała ekspozycja pt. *Procesy czarownic na pograniczu nysko-jesenickim*) oraz pobliskie atrakcje turystyczne (np. średniowieczna zabudowa sąsiedniego Kłodzka), co ma za zadanie zainteresować potencjalnych studentów do studiowania właśnie w PWSZ w Nysie.

Elżbieta Wandycz
Biuro Współpracy Międzynarodowej
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Nysie

Europass od podszewki

Wychodząc naprzeciw wzrastającej z roku na rok mobilności studentów, którzy jak najlepiej chcą wykorzystać możliwości swojego rozwoju, aby móc dołączyć do grona osób wyróżniających się kreatywnością i zdobytym doświadczeniem, inicjatywą Komisji Europejskiej stało się stworzenie Europassu. Dokumentu, który umożliwia w jasny i klarowny sposób przedstawienie własnych kompetencji i umiejętności zawodowych. Europass decyzją Parlamentu Europejskiego wszedł w życie 1 stycznia 2005 roku i obejmuje portfolio 5 dokumentów funkcjonujących w identycznej formie na obszarze całej Unii Europejskiej, jak również w państwach Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz w krajach kandydujących do UE.

Dokumenty wchodzące w skład Europassu można podzielić na dwie grupy, z czego pierwszą: **Europass – CV** i **Europass – Paszport Językowy**, każda z zainteresowanych osób może wypełnić samodzielnie, natomiast drugą grupę dokumentów: **Europass – Mobilność**, **Europass – Suplement do Dyplomu** oraz **Europass – Suplement do Dyplomu Potwierdzającego Kwalifikacje Zawodowe** wydają uprawnione do tego instytucje. Należy również pamiętać, że każdy z dokumentów Europassu może funkcjonować samodzielnie. Europass może zostać wykorzystany w celu przygotowania kompletnego portfolio dokumentów związanych z karierą zawodową, aby w jak najdokładniejszy sposób zaprezentować i udokumentować posiadane kwalifikacje. Ponadto można go wykorzystać, aby popracować nad swoją samooceną i przedstawić posiadane kompetencje językowe. Warto skorzystać z dokumentów Europassu przy poszukiwaniu pracy w kraju lub za granicą, przy wyjeździe na staż, praktyki zawodowe oraz w przypadku kontynuacji nauki za granicą lub wyjazdu na stypendium w ramach europejskich programów wymiany studentów, np. LLP/Erasmus. Oprócz tego dokumenty Europass można wykorzystać przy przekwalifikowaniu się.

Europass – CV jest standardowym formularzem, który ułatwia zaprezentowanie swojego życiorysu. Formularz dodatkowo zawiera niezbędne wskazówki na przedstawienie curriculum vitae według odpowiedniego układu graficznego. Warto pamiętać, że napisanie własnego CV w poprawny sposób to ważny krok przy poszukiwaniu pracy i czasem jedyna okazja, aby we właściwy sposób zaprezentować się przyszłemu pracodawcy. Dlatego też CV powinno zostać napisane w taki sposób, żeby przyciągnąć uwagę czytającego i przekonać go, że to właśnie nam należy poświęcić czas podczas rozmowy kwalifikacyjnej. Europass – CV wypełnia się samodzielnie. Formularz wraz z instrukcjami jego wypełniania we wszystkich językach UE jest dostępny na stronie internetowej Krajowego Centrum Europass:

<http://europass.cedefop.europa.eu>

Europass – Paszport Językowy pozwala zaprezentować swoje umiejętności językowe zgodnie z jednolitymi kryteriami przyjętymi na obszarze całej UE i według tabeli poziomów biegłości językowej. Podany dokument został przygotowany przez Radę Europy i stanowi część Portfolio Językowego Europass wraz z Biografią Językową oraz Dossier. Paszport Językowy zawiera tabelę samooceny i informacje o posiadanych dyplomach, zaświadczeniach i zdanych egzaminach językowych poprzez edukację szkolną, a także umożliwia udokumentowanie umiejętności językowych zdobytych podczas kształcenia nieformalnego. Formularz należy wypełnić samodzielnie. Dokument wraz z instrukcjami jego wypełniania we wszystkich językach UE znajduje się na stronie:

<http://europass.cedefop.europa.eu>

Europass – Mobilność jest dokumentem potwierdzającym zakres wiedzy i doświadczeń zdobytych podczas nauki, różnych szkoleń i praktyk realizowanych za granicą po 1 stycznia 2005 roku, które są określane mianem europejskich ścieżek kształcenia. Tu przykładowo możemy zaliczyć praktyki zawodowe w zagranicznych przedsiębiorstwach, semestr nauki na uczelni w ramach programu wymiany, praktyki – wolontariat w placówkach pozarządowych. Dokument Europass – Mobilność wypełnia instytucja wysyłająca beneficjenta na określony czas trwania ścieżki szkoleniowej oraz instytucja przyjmująca, w języku uzgodnionym między partnerami i osobą wyjeżdżającą. W celu uzyskania dokumentu Europass – Mobilność należy skontaktować się z instytucją wysyłającą, która powinna przesłać odpowiedni wniosek do Krajowego Centrum Europass.

Europass – Suplement do Dyplomu, uzyskują absolwenci studiów wyższych wraz z dyplomem ukończenia studiów. Dokument został opracowany wspólnie przez Unesco i Radę Europy, ma na celu ułatwić zrozumienie kwalifikacji zawodowych jego posiadacza, zwłaszcza poza krajem, w którym zostały one zdobyte. Należy pamiętać, że dany dokument nie jest wydawany wstecznie, nie zastępuje oryginału dyplomu, a także, co ważne, nie uprawnia do formalnego uznania dyplomu przez instytucje w innych krajach. Określa natomiast poziom i status studiów, które ukończył posiadacz dyplomu. Suplement do Dyplomu jest wydawany przez uczelnię macierzystą razem z dyplomem ukończenia studiów wyższych w ramach opłaty wnoszonej za wydanie dyplomu.

Europass – Suplement do Dyplomu Potwierdzającego Kwalifikacje Zawodowe jest wydawany absolwentom ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, którzy zdali wewnętrzny egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Określa zakres kompetencji posiadacza dyplomu oraz ułatwia zrozumienie znaczenia dyplomu ściśle wiążącego się z zawodem. Taki dokument również nie jest wydawany wstecz, nie zastępuje oryginału dyplomu zawodowego oraz nie uprawnia do formalnego uznania dyplomu przez instytucje innych krajów. Każdy Suplement do Dyplomu Potwierdzającego Kwalifikacje Zawodowe można uzyskać w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w języku polskim, a także na życzenie wnioskodawcy w wersji angielskiej.

Warto pamiętać!

Europass stwarza możliwości na kontynuację nauki i podjęcie pracy na obszarze całej Europy, a także pozwala porównać nasze kwalifikacje z innymi kandydatami do pracy pochodzącymi z różnych krajów UE.

Część IV

Współpraca partnerska
i projekty międzynarodowe

Elżbieta Wandycz
*Biuro Współpracy Międzynarodowej
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Nysie*

Transgraniczny duch nyskiej uczelni

Malownicze pogranicze polsko-czeskie jest obszarem posiadającym szczególne walory przyrodnicze i krajobrazowe, a także bardzo ważne bogactwo kulturowe. Prowadzona od lat współpraca pomiędzy różnego rodzaju instytucjami po obu stronach granicy, powoduje stałe rozwijanie się współpracy gospodarczej, społecznej i kulturalnej. Pogranicze stanowi obszar o znaczącym potencjale rozwojowym, co szczególnie zauważyć można w dziedzinie nauki. Korzystne położenie geograficzne sprzyja również rozwojowi turystyki i gospodarki tego terenu oraz nawiązywaniu kontaktów, w tym zewnętrznych. Taką współpracą może pochwalić się, jako jedna z nielicznych Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie, która niemalże od samego początku swojego istnienia stawia na polsko-czeską współpracę.

Nysa znajdująca się w bliskiej odległości od granicy z Republiką Czeską położona jest na południowym zachodzie Polski w województwie opolskim. Bliskość od Jesenika oraz wspólna granica Powiatu Nyskiego z Czechami (70 km) sprawia, że bardzo często Czesi odwiedzają nasze miasto. Warto przypomnieć, iż na pograniczu nysko-jesenickim znajduje się węzeł komunikacyjny, który składa się z trzech przejść granicznych osobowo-towarowych i przejść turystycznych mniejszego ruchu, tworząc w ten sposób istotne połączenie dwóch państw sąsiadujących, które znajdują się na terytorium Euroregionu Pradziad skupiającego 40 gmin polskich i 130 gmin czeskich. Z tego powodu również współpraca w wymiarze transgranicznym i międzyregionalnym jest na pograniczu polsko-czeskim szczególnie ważna, a z roku na rok można zaobserwować coraz większą liczbę wspólnych polsko-czeskich projektów oraz innych działań promujących aktywną współpracę. I w tym miejscu zatrzymajmy się na chwilę przy wspomnianej powyżej nyskiej uczelni, która może pochwalić się czynną współpracą z Czechami.

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

PWSZ w Nysie, która u naszych południowych sąsiadów znana jest pod nazwą Státní vysoká odborná škola v Nise zaprasza na studia młodzież także z Republiki Czeskiej, proponując nowoczesne kierunki studiów, takie jak choćby *Kosmetologia*, *Jazz i muzyka estradowa* czy *Dietetyka*, których czeskie uczelnie w ofercie edukacyjnej nie posiadają. Wychodząc naprzeciw czeskiemu odbiorcy, uczestniczy w transgranicznych targach edukacyjnych, promując nowoczesną szkołę wyższą posiadającą wysoko wykwalifikowaną kadre naukową i bogatą infrastrukturę dydaktyczną. Stąd też stoisko uczelni mogli dostrzec m.in. zgromadzeni na Międzynarodowych Targach Edukacji i Pracy *Kariéra 2009* we Vsetíně czy podczas organizowanych Targów Edukacji, Pracy i Zdrowia *Učeň, středoškolák, vysokoškolák 2009* w Ostrawie, których organizatorem była Izba Gospodarcza województwa morawsko-śląskiego. Oprócz wspomnianych międzynarodowych targów w Republice Czeskiej, uczelnia w Nysie aktywnie uczestniczy w różnego rodzaju Transgranicznych Targach Edukacji i Przedsiębiorczości, których organizatorami są przede wszystkim Wojewódzkie Urzędy Pracy oraz polsko-czesko-słowackie Partnerstwo Transgraniczne EURES-T Beskidy.

Nyska uczelnia, dynamicznie rozwijając współpracę polsko-czeską, posiada pięć umów bilateralnych podpisanych z czeskimi uczelniami partnerskimi: Masaryková Univerzita w Brnie, Univerzita Palackého w Ołomuńcu, Slezská Univerzita w Opawie, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně w Ústí nad Labem, Univerzita Tomáše Bati w Zlíně. Dla studentów oznacza to możliwość stosunkowo łatwego wyjazdu na stypendium czy praktykę zagraniczną. Z roku na rok zwiększa się liczba studentów przebywających na stypendiach (rocznych, semestralnych). Oprócz tego studenci mają możliwość zrealizowania 3-miesięcznych zagranicznych praktyk wakacyjnych w firmach/instytucjach czeskich, a także istnieje szansa na zakwalifikowanie się na szkoły letnie i studia semestralne organizowane przez BUWiM. Realizacja programu LLP Erasmus łączy się również z wymianą kadry naukowej pomiędzy współpracującymi placówkami. Podejmując naukę w Nysie, student ma więc możliwość uczestniczenia w wykładach pedagogów z czeskich uczelni współpracujących z PWSZ w Nysie. Szkoła może pochwalić się także wizytami wielu innych gości, którzy aktywnie uczestniczą w organizowanych międzynarodowych warsztatach i konferencjach. Warto zaznaczyć, że w jednej z ostatnich międzynarodowych konferencji pn. *Zarządzanie wiedzą w rolnictwie* organizowanej przez Państwową Wyższą Szkołę

Zawodową w Nysie wziął udział parlamentarzysta Republiki Czeskiej ing. Jiří Krátký. Ponadto polsko-czeską współpracę dokumentują wspólnie pisane projekty w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013. I w tym miejscu należy wymienić jednego z zaprzyjaźnionych partnerów uczelni, a mianowicie Vědeckotechnický park a Podnikatelský inkubátor Univerzity Palackého v Olomouci.

Podążając dalej w stronę transgranicznej współpracy, należy pochwalić uczelnię za propagowanie nauki języka naszych południowych sąsiadów. Po pierwsze, jako jedna z niewielu publicznych szkół wyższych, PWSZ w Nysie proponowała kształcenie na kierunku *Filologia czeska*, wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu na rynku dobrze wykształconych absolwentów biegle władających językiem czeskim. I tak po specjalizacji nauczycielskiej, która realizowała potrzeby edukacyjne regionu, ważnym elementem stało się wykształcenie dobrych filologów znających język czeski, ale w dziedzinie ekonomii, prawa, turystyki, finansów. W związku z tym absolwenci kończący kształcenie na kierunku *Filologia czeska* mogli podjąć pracę niemalże we wszystkich instytucjach prowadzących współpracę z partnerami czeskimi: w administracji państwowej, przedsiębiorstwach, instytucjach kulturalnych, organizacjach turystycznych, ale także w jednostkach służb granicznych. Wszędzie tam absolwenci mogli pomóc swoją biegłą znajomością języka czeskiego, a także służyć pomocną radą w specyfice kontaktów partnerskich ze stroną czeską. Absolwenci mogli również prowadzić korespondencję urzędową, nawiązywać kontakty, a poprzez znajomość języka pogłębiać istniejącą współpracę, sprawować opiekę językową nad delegacjami czeskimi. Dodatkowym atutem absolwenta kończącego specjalizację *Język biznesu: czeski* była znajomość podstaw marketingu, co przyczyniało się do wypromowania instytucji na rynku czeskim, w której owi absolwenci byli zatrudniani. Ponadto Biuro Karier PWSZ w Nysie stale otrzymuje oferty pracy dla absolwentów tego kierunku. Oferty pochodzą z firm produkcyjnych, handlowych i turystycznych z terenu całej Polski.

Po zamknięciu kierunku uczelnia nadal pozostała przy wąsko-specjalistycznym kształceniu języka czeskiego, ale tym razem w formie lektoratu języka czeskiego dla wszystkich studentów PWSZ w Nysie. Duża liczba ćwiczeń językowych wraz z zajęciami kulturowymi nastawionymi na komunikatywną znajomość języka czeskiego pozwala absolwentom w przyszłości kontynuować naukę na studiach magisterskich lub

podjęcie pracy na terenie Republiki Czeskiej. Kolejnym ważnym elementem wspierającym językowe wykształcenie umacniające wspólne działania polsko-czeskie jest organizowanie przez nyską uczelnię 3-miesięcznych intensywnych kursów języka czeskiego na poziomie komunikatywnym dla studentów, absolwentów, pracowników i mieszkańców nyskiego powiatu. Kurs ma na celu naukę zagadnień gramatycznych i leksykalnych, ale oprócz zajęć stricte językowych przewiduje też wprowadzenie do realiów czeskich, czyli zapoznanie z mentalnością oraz obyczajami panującymi u naszych południowych sąsiadów. Znajomość języka czeskiego stwarza dodatkowe szanse dla osób zamieszkujących pogranicze po polskiej stronie, ponieważ przyczynia się do większej mobilności mieszkańców, a co za tym idzie znalezienia miejsca pracy w Republice Czeskiej i zmniejszenia liczby bezrobocia.

Społeczności zamieszkujące obszar pogranicza polsko-czeskiego są powiązane więziami kulturowymi i historycznymi, które od kilku lat wspiera swoją transgraniczną aktywnością Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie poprzez współpracę w zakresie badań i rozwoju, edukacji, innowacji, a także wspierania małych i średnich przedsiębiorstw. Polsko-czeska współpraca na stałe zagościła w nyskiej uczelni i pozwala czerpać korzyści zarówno studentom, absolwentom, pracownikom, jak i mieszkańcom pogranicza po obu stronach granicy, poprzez promowanie transgranicznych działań, integracji jednostek współpracujących oraz realizowanie wspólnych koncepcji na rzecz dalszej aktywnej działalności.

Monika Witt
Instytut Neofilologii
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Nysie

Filolog jest ciekawy świata

Filologia to kierunek studiów, dla którego kontakty zagraniczne są szczególnie ważne. Absolwenci studiów neofilologicznych, niezależnie

od tego czy podejmują pracę w szkołach jako nauczyciele, czy jako naukowcy i nauczyciele akademicy w uczelniach wyższych, czy wykonują pracę tłumacza, czy też pracują w branży turystycznej, w administracji lokalnej, w fundacjach i organizacjach kulturalnych, zawsze stają się multiplikatorami. Nieodmiennie zostają skonfrontowani z zadaniem przybliżania, tłumaczenia, upowszechniania i promowania kultury kraju (lub krajów), którą wraz z językiem studiują.

Wbrew obiegowym opiniom studia filologiczne nie polegają tylko na nauce języka kraju docelowego (tak określa się na przykład język niemiecki w odniesieniu do studiów filologii germańskiej). Dobra znajomość języka to oczywiście konieczność, ale nie tylko o nią chodzi.

Filolog to specjalista w dziedzinie kultury, literatury, komunikacji. Jego zadaniem jest animacja i wspieranie dialogu międzykulturowego. I tak na przykład nauczyciel języka obcego nie tylko uczy gramatyki, słownictwa i poprawnej wymowy, ale ma za zadanie zainteresowanie młodzieży krajem, którego języka naucza, a więc ukazanie jego ciekawych elementów, pomoc w nawiązaniu kontaktów z młodzieżą tego kraju itd. Dlatego właśnie w wielu krajach studenci filologii obcych mają obowiązek spędzić przynajmniej jeden semestr w kraju, w którym mówi się w języku danej filologii. W Polsce nie ma wprawdzie takiego obowiązku, lecz jestem zdania, że należy stworzyć przynajmniej możliwości wymiany zagranicznej, tak aby przyszli absolwenci studiów filologicznych znali „swój” kraj nie tylko z książek, z telewizji i z Internetu.

Wydaje się to szczególnie istotne w przypadku filologii germańskiej; po części dlatego, że wizja Niemiec i Niemców w Polsce wciąż jeszcze obciążona jest negatywnymi stereotypami; po części dlatego, że kultura naszych sąsiadów jest w gruncie rzeczy bardzo słabo znana. Tylko poznanie codziennego życia w Niemczech, nawiązanie prywatnych kontaktów z Niemcami, uczestniczenie w studiach pozwoli na rzetelną znajomość tego kraju, obalenie mitów, a także na utrzymywanie kontaktów potrzebnych germaniście w jego przyszłym życiu zawodowym.

Dzięki doskonałej współpracy z Biurem Współpracy Międzynarodowej PWSZ w Nysie udało się wykorzystać kontakty pracowników Instytutu Neofilologii do podpisania umów w ramach programu Erasmus. Miejsc dla nyskich studentów Erasmusa w uczelniach niemieckich jest na tyle dużo, że każdy pragnący spędzić semestr za granicą, ma taką możliwość. Prócz funkcjonujących już od dawna umów z Uniwersytetem Fryderyka Ottona w Bambergu i Uniwersytetem w Kassel planujemy

podpisanie umowy z Uniwersytetem w Halle. Interesujące możliwości studiowania oferuje Wyższa Szkoła w Autonomii Niemieckiej w belgijskim Eupen, będąca również naszym partnerem. Jest to uczelnia, w której uczą się przyszli nauczyciele języka niemieckiego wywodzący się z mniejszości niemieckiej w Belgii. Ofertę uzupełniają uczelnie partnerskie w Opawie (Republika Czeska), w Cluj Napoca (Rumunia) oraz w Ljubljanie (Słowenia), w których również można studiować germanistykę.

Zachęcenie pobytami semestralnymi studenci decydują się coraz częściej na uzupełniające studia magisterskie w uczelniach partnerskich, a także w innych uczelniach zagranicznych. Takie studia to nie tylko ciekawa przygoda, ale i duży atut na rynku pracy.

Oprócz semestralnych pobytów w uczelniach partnerskich na studentów germanistyki czekają również inne możliwości spędzenia czasu za granicą. Trudno wymienić je wszystkie, ale dla przykładu:

- ❖ praktyki zawodowe w archiwum w partnerskim mieście Hildesheim, finansowane przez Nyski Związek Kulturalny w Hildesheim,
- ❖ praktyki w partnerskim Starostwie Powiatowym Mainz Bingen finansowane przez to Starostwo,
- ❖ praktyki w szkołach różnych krajów finansowane z programu Comenius,
- ❖ trzymiesięczne praktyki w wybranych szkołach i zakładach pracy finansowane z programu Erasmus,
- ❖ miesięczne kursy językowe na uczelniach niemieckich finansowane przez Niemiecką Centralę Wymiany Akademickiej oraz przez partnerskie Starostwo Mainz Bingen,
- ❖ podróże studyjne do Niemiec finansowane przez Niemiecką Centralę Wymiany Akademickiej (DAAD).

Oczywiście nie tylko studenci muszą utrzymywać kontakty zagraniczne. Jest to również, czy nawet przede wszystkim, zadanie nauczycieli akademickich. Dlatego w Instytucie Neofilologii często goszczą docenci z uczelni partnerskich, zaś pracownicy nyskiej germanistyki odbywają wykłady gościnne za granicą. Wykłady, seminaria i warsztaty prowadzone w ramach wymiany zbierają bardzo dobre opinie studentów i oczywiście zachęcają do własnego udziału w wymianie międzynarodowej.

Transfer wiedzy dokonuje się również w ramach konferencji międzynarodowych organizowanych przez Instytut Neofilologii oraz w ramach projektów międzynarodowych.

Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

I tak na przykład w minionym roku projekt pn. *Scriptorium.eu*, w którym nyska germanistyka brała udział wraz z naukowcami i nauczycielami z Niemiec, Danii, Szwajcarii i Finlandii w ramach Akcji Centralnej Comenius 2.1, zyskał bardzo dobrą ocenę Komisji Europejskiej. Powstałe w tym projekcie materiały kształcenia nauczycieli zgromadzone na specjalnej platformie e-learningowej będą służyć w kształceniu nauczycieli nie tylko na studiach licencjackich, lecz również w ramach otwieranych studiów podyplomowych pn. *Nauczyciel języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej* oraz w ramach planowanych szkoleń nauczycieli.

Wszystkich ludzi ciekawych świata zapraszamy na studia filologiczne w PWSZ w Nysie!

Konrad Dobrowolski
Instytut Architektury
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Nysie

Polsko-niemiecka specjalność studiów architektonicznych
„DD” (*Double Diploma*) – „Podwójne dyplomy”

Architektura ma przyszłość

Architekci kształtują nasze środowisko. Zajmują się planowaniem i renowacją budynków oraz całych osiedli. Do tych coraz bardziej kompleksowych zadań potrzebna jest wiedza i umiejętności twórcze. Architekci biorą przy tym pod uwagę nie tylko techniczne aspekty planowania, lecz także kulturowe, ekologiczno-ekonomiczne i prawne. Coraz większego znaczenia nabiera międzynarodowe wykształcenie i zdobyte przy tym umiejętności. W tym celu powstała polsko-niemiecka specjalność studiów – *Architektura* w Wyższej Szkole Łużyckiej i w Państwowej

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

Wyższej Szkole Zawodowej w Nysie, która jest na tych wątkach bardzo skoncentrowana. Międzynarodowe ukierunkowanie profilu, ułatwi w przyszłości absolwentom programu rozpoczęcie pracy zawodowej w kraju i za granicą, a w szczególności w obszarze przygranicznym. Dzięki współpracy obu uczelni istnieje możliwość połączenia praktycznego charakteru Wyższej Szkoły Łużyckiej z artystyczną i twórczą, a także ukierunkowaną na dziedziny urbanistyczne i konserwację zabytków, Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Nysie.

Wyższa Szkoła Łużycka w Chociebużu (Cottbus)

Instytut Architektury w Wyższej Szkole Łużyckiej (IA Hochschule Lausitz), główny partner w programie DD Instytutu Architektury w PWSZ w Nysie, ma swoją siedzibę w Chociebużu, który leży na wschodzie Niemiec nad rzeką Szprewą na skraju Szpreewaldu, niedaleko granicy polsko-niemieckiej. Od stolicy kraju Berlina i lotniska dzieli je zaledwie godzina jazdy samochodem. To liczące 100 000 mieszkańców miasto jest drugim, co do wielkości w Branderburgii, zaraz po stolicy Landu Poczdamie. Chociebuż posiada 850-letnią historię. Powszechnie znany jest jako jedno z najbardziej zielonych miast Niemiec – książe Pückler założył w nim park krajobrazowy, który wraz z innymi licznymi parkami i alejami spacerowymi czynią z Chociebuża przepiękne miejsce. Podczas procesu industrializacji miasto przekształciło się w centrum przemysłu włókienniczego, czego liczne świadectwa można znaleźć do dziś. Obecnie Chociebuż ze swoim teatrem państwowym, muzeum sztuki, a także dwiema szkołami wyższymi kreuje się jako atrakcyjne centrum kulturowo-naukowe.

Wyższa Szkoła Łużycka została założona w 1991 roku. Aktualnie dysponuje dwoma miasteczkami studenckimi – w Senftenbergu i właśnie Cottbus (Chociebuż). Uczelnia oferuje szeroki wachlarz kierunków od inżyniersko-naukowych, których tradycja sięga roku 1947, przez społeczno-naukowe aż do muzycznych. Wyższa Szkoła Łużycka oferuje wyjątkowe warunki studiowania. Nowoczesne budynki laboratoryjne, sale wykładowe, pomieszczenia do badań, stołówki i akademiki oraz wyposażona w najnowocześniejszą technikę medialną biblioteka uczelniana tworzą podstawy optymalnego nauczania. Studentom architektury udostępnia ponadto pracownie na uczelni, tzw. atelier, co stanowi

podstawę studiowania zakończonym sukcesem, przyczynia się do wymiany informacji wśród studentów oraz rozkwitu życia studenckiego. Praktycznie zorientowane treści programowe studiów i międzynarodowy charakter Wyższej Szkoły Łużyckiej otwierają studentom najlepsze perspektywy wejścia w życie zawodowe.

Dwunarodowy kierunek studiów – DD

Ukończenie dwunarodowego, polsko-niemieckiego, kierunku studiów *Architektura i Urbanistyka* w Wyższej Szkole Łużyckiej i Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nysie owocuje uzyskaniem tytułu Bachelor of Arts oraz inżyniera architekta – odpowiednik zachodnio-europejskiego Bachelor of Arts. Wykształcenie to umożliwia podjęcie pracy w biurze architektonicznym oraz zapewnia umiejętność rozwiązywania problemów natury twórczej, konstrukcyjnej, jak i technicznej. Absolwenci dwunarodowego kierunku studiów mają możliwość kontynuacji kształcenia na studiach II stopnia (magisterskich) w Wyższej Szkole Łużyckiej lub na innych uczelniach krajowych lub zagranicznych. Ostatni okres pokazał możliwość zrealizowania również podwójnego, polsko-niemieckiego dyplomu na studiach II stopnia. Obecnie odbywa się to w kooperacji pomiędzy Politechniką Krakowską, PWSZ w Nysie i HSL Cottbus.

Nauka na studiach I stopnia, w programie DD, podczas pierwszych trzech semestrów odbywa się na uczelniach macierzystych. Na czwartym semestrze studenci Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie przyjeżdżają do Cottbus i kształcą się wspólnie ze studentami Wyższej Szkoły Łużyckiej. Niemieccy studenci udają się do Polski na piątym semestrze. Miejsce pobytu na semestrze siódmym, a także przygotowania pracy licencjackiej pozostaje do wyboru każdemu studentowi. Językiem wykładowym na uczelniach jest język macierzysty danego kraju – niemiecki w Cottbus i polski w Nysie.

Organizacja studiów i stypendium

Studia są zorganizowane na zasadzie prowadzenia projektów. Nauka obejmuje samodzielną pracę, naśladowanie i tworzenie. Istotne znaczenie odgrywają także warunki pracy na uczelni. Każdy student ma

miejsce pracy w atelier na uczelni. Jest to forma nauki, która daje możliwość wymiany informacji i spostrzeżeń pomiędzy studentem a prowadzącym. Oprócz projektów, prowadzone są międzynarodowe warsztaty naukowe, które dają dodatkową możliwość pogłębienia określonej problematyki. Forma ta otwiera studentom okno na świat. To ona umożliwia zdobycie kontaktów wśród zagranicznych i miejscowych partnerów. Przekazaniu wiedzy służą seminaria uzupełnione wykładami. Pomysłodawcami poruszanej problematyki są również przyuczelniane instytuty pracujące nad projektami naukowymi. Dzięki warsztatom studenci polsko-niemieccy poznają się jeszcze przed wspólną kontynuacją studiów od czwartego semestru. Równoległe poprzez platformę internetową e-Learning opracowane są podstawy późniejszej edukacji. Platforma sprzyja wymianie informacji wewnątrzuczelnianych. Podczas pierwszych trzech semestrów oferuje się także intensywne kursy językowe, stanowiące podstawę do późniejszego pobytu na uczelniach zagranicznych.

Utrzymanie studenta jest procesem kosztownym, szczególnie poza granicami kraju. W ramach programu stworzono więc możliwość dofinansowania. Wiąże się to z otrzymaniem stypendium ERASMUS na pierwszy semestr wyjazdowy (semestr letni 2009/2010) – ok. 300-400 Euro/m-c, przez okres 5 miesięcy, oraz dofinansowania do 3-miesięcznej obowiązkowej wakacyjnej praktyki zawodowej realizowanej na terenie jednego z krajów UE (z wyłączeniem Polski jako kraju macierzystego).

Studenci niemieccy otrzymują dofinansowanie z DAAD.

Akredytacja i kuratorzy programu

Działanie programu jest efektem 3-letniej pracy zespołu osób reprezentujących obydwie kraje. W międzyczasie powstał program i regulamin studiów, zaakceptowany w dniu 22 września 2009 roku przez ACQUIN – Niemiecki Instytut do spraw akredytacji. Ważność dokumentu obowiązuje do 30 września 2014 r.

Stronę niemiecką w negocjacjach reprezentowali Prof. Marcus Otto, dipl.-ing. Sebastian Hettchen, mgr inż. Karolina Hettchen.

Stronę polską reprezentował dr inż. arch. Konrad Dobrowolski, z-ca Dyrektora Instytutu Architektury oraz mgr Anna Opałka kierownik Biura Współpracy Międzynarodowej. Dodatkowo w programie z ramienia BWM czynny udział bierze mgr Dagmara Bojda.

Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

W chwili obecnej opiekę merytoryczną nad programem sprawują dr inż. arch. Konrad Dobrowolski, reprezentujący Instytut Architektury Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej oraz dipl.-ing. Sebastian Hettchen z ramienia IA Hochschule Lausitz.

Efekty współpracy

Program Double Diploma realizowany jest w PWSZ w Nysie od roku akademickiego 2007/2008, kiedy to pierwsi studenci II roku Instytutu Architektury wyjechali na studia do Cottbus, aby później uzyskać podwójny dyplom (dyplom obu uczelni – PWSZ w Nysie i HS Lausitz), doskonalić swoją znajomość języka niemieckiego, poznać ludzi z różnych zakątków świata oraz zdobyć doświadczenie tak bardzo cenione przez pracodawców.

W latach 2007-2010 w programie udział wzięło już 18 studentów PWSZ w Nysie.

Anna Opałka
Biuro Współpracy Międzynarodowej
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Nysie

Centrum Konserwacji Zabytków

CENTRUM
BADAWCZO-EDUKACYJNE
KONSERWACJI ZABYTKÓW
PWSZ W NYSIE

Centrum Badawczo-Edukacyjne Konserwacji Zabytków PWSZ w Nysie powstało w roku 2005, dzięki dofinansowaniu z funduszu Zintegrowanego Programu

Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Centrum dysponuje odpowiednim zapleczem laboratoryjnym oraz kadrą naukową, praktykami z dziedziny fizyki, chemii, konserwacji zabytków, obsługi programów finansowych, a w razie potrzeby współpracuje ze specjalistami z innych dziedzin.

Swoim zakresem działania CBEKZ obejmuje zagadnienia:

- ❖ konserwacji zabytków ruchomych i architektonicznych (badania konserwatorskie, inwentaryzacja obiektów, konserwacja i restauracja, nadzór konserwatorski nad pracami renowacyjnymi, dokumentacja fotograficzna, rysunkowa i opisowa),
- ❖ edukacji (szkolenia i kursy dla właścicieli i użytkowników obiektów, konserwacja prewencyjna, współpraca z wykonawcami prac konserwatorskich, pozyskiwanie dofinansowania na prace konserwatorskie),
- ❖ badań obiektów zabytkowych (identyfikacja składu materiałowego warstw malarskich, zapraw, kamienia, drewna, podobrazy, analiza budowy, stratygrafia, konstrukcja),
- ❖ badań materiałów i technologii konserwatorskich.

Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

Partnerzy Centrum Badawczo-Edukacyjnego Konserwacji
Zabytków PWSZ w Nysie:

- Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków
- Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Opolu
- FH HAWK Hildesheim, Niemcy
- ESTA-Bildungswerk EV, Oeynhausen, Niemcy
- Akademia di Belle Arti di Carrara, Włochy
- Pera Fine Arts, Turcja
- Palazzo Spinelli, Włochy
- Ecole Avinion, Francja
- Egde Universitesi, Turcja
- Związek Zawodowy Budowlani, Polska
- „Biuletyn Informacyjny Konserwatorów Dzieł Sztuki”
- „Renowacje i Zabytki”
- Politechnika Lwowska, Ukraina

www.centrumkonserwacji.pl
ul. Obrońców Tobruku 5a, 48-300 Nysa
Tel.: +48 77 409 16 88, +48 77 409 08 62
centrumkonserwacji@pwsz.nysa.pl

Kierownik merytoryczny: dr Paweł Karaszkievicz
Kierownik administracyjny: mgr Anna Opałka

**RESELTAM. Opracowanie programu studiów w zakresie
konserwacji zabytków w oparciu o e-learning dla osób
z sektora restauracji zabytków w celu ich przeszkolenia
zgodnie z europejskimi standardami jakości**

Głównym celem projektu realizowanego w ramach programu pilotażowego Leonardo da Vinci było podniesienie wiedzy i umiejętności rzemieślników pracujących w sektorze konserwacji, będących najślab-

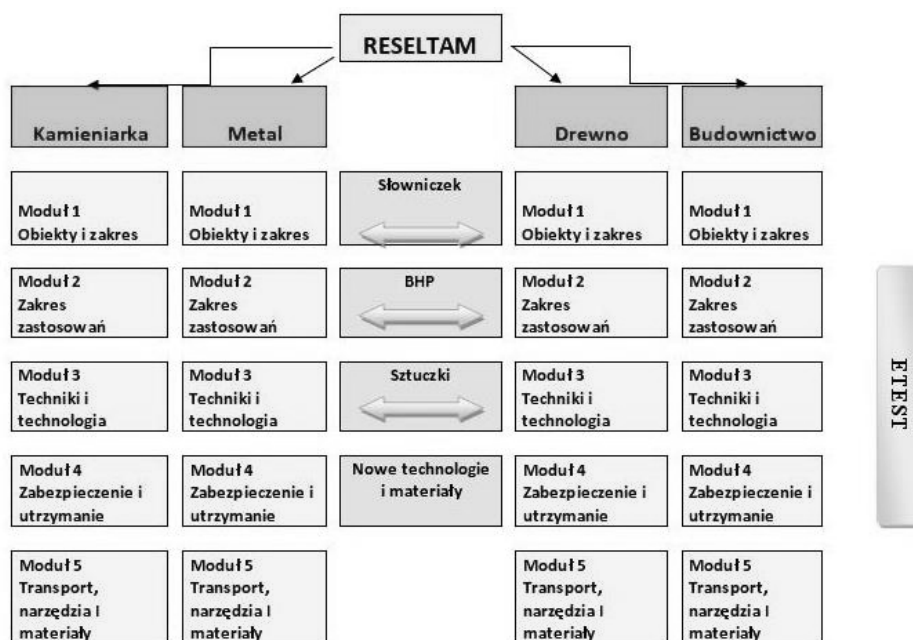
szym ogniwem w procesie restauracji i konserwacji. Poprzez stworzenie modułu nauczania, opracowanego na aktualnych europejskich standardach oraz uchwycenie elementów wspólnych dla procesu konserwacji w krajach partnerskich, program miał za zadanie zniwelowanie braków w edukacji w zakresie konserwacji i restauracji zabytków.

Wypracowany moduł edukacyjny wzbogacony został o elementy multimedialne, które pozwoliły rzemieślnikom, oprócz nauki, obserwować również warsztat pracy w innych krajach. Merytoryczna część podzielona została na cztery moduły: drewno, kamień, metal i budownictwo. Stworzono także odpowiadające modułom słowniczki, opisano zasady BHP oraz tzw. sztuczki mistrzowskie (rys. 1). Części te uzupełniają wiedzę zawartą w modułach teoretycznych. Zawartość strony merytorycznej podzielono na dwie części: na e-book oraz na e-test. Członkowie grup docelowych, którzy wzięli i wezmą udział w szkoleniu, mają możliwość sprawdzenia swojej wiedzy, używając w tym celu e-testu. Istnieje także możliwość dobrania stopnia zaawansowania dostosowanego do poziomu wiedzy uczestnika.

Projekt RESELTAM zrealizowany został w latach 2007-2009. W pierwszym etapie uczestnicy zaprezentowali raporty dotyczące wyboru grup docelowych oraz przedstawili sytuację w sektorze konserwacji zabytków w swoich krajach. Ponadto zdefiniowano, czym będzie e-learning w projekcie RESELTAM oraz sformułowano ankiety, na podstawie których można było stworzyć zawartość poszczególnych modułów nauczania. Następnym krokiem było przeprowadzenie ankiet w każdym z poszczególnych krajów, co posłużyło do zbudowania modułów nauczania odpowiadających na zapotrzebowanie w danym kraju. Podzielono także tematykę opracowań, tak aby każdy z partnerów opracował jedno zagadnienie z dziedziny konserwacji zabytków. Ecole d'Avignon z Francji zajęło się przygotowaniem modułu zakresu budownictwa, włoski partner Palazzo Spinelli Istituto przygotował moduł z zakresu kamienia, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa z Nisy opracowała moduł dotyczący drewna, a sekcję dotyczącą metalu opracował turecki partner Ege University Bergama (rys. 1).

Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

Rys. 1. Zawartość systemu e-learningowego

Moduły szkoleniowe podzielono na pięć zagadnień tj.: „Obiekty”, „Zakres zastosowań”, „Techniki i technologia”, „Zabezpieczenie i utrzymanie” oraz „Transport, narzędzia i materiały”. W drugiej fazie projektu, partnerzy podzielili się przygotowanymi przez siebie modułami. Miało to na celu sprawdzenie merytorycznej zawartości modułów pod względem przydatności w danym kraju. Wszystkimi uwagami, dotyczącymi modułów, podzielono się na technicznym spotkaniu w Berlinie. Po przetłumaczeniu wszystkich modułów na języki partnerów, moduły zostały przekonwertowane do środowiska, które umożliwiło zaimplementowanie ich w Internecie oraz przeprowadzenie fazy testowej. Wzięło w niej udział 150 osób, będących przedstawicielami różnych profesji, m.in. studenci, osoby samozatrudniające się, pracownicy, pracodawcy, nauczyciele, trenerzy i eksperci w danej dziedzinie. Po przetestowaniu elementów szkoleniowych, uczestnicy fazy testowej zostali poproszeni o wypełnienie ankiet ewaluacyjnych, dotyczących skuteczności oraz jakości systemu.

Nyski Festiwal Nauki. Zarządzanie wiedzą w regionie

W czasie trwania projektu miały miejsce także liczne warsztaty, konferencje oraz inne formy aktywności, których celem była promocja projektu. Na zakończenie przeprowadzono konferencję zamykającą wszystkie etapy, która odbyła się w czasie targów we Florencji w październiku 2009 roku.

Kontynuacja współpracy – RESELTAM II

W związku z udaną implementacją projektu RESELTAM, opracowano nową wersję programu będącą jego kontynuacją. RESELTAM II w pełni bazuje na opracowanym w poprzednim projekcie module szkoleniowym, tyle że idzie o krok dalej, a mianowicie daje możliwość praktycznej wymiany doświadczeń i praktyk pomiędzy instytucjami partnerskimi. RESELTAM II zakłada organizację praktyk zawodowych dla 5 studentów z każdego kraju partnerskiego, którzy w przyszłości będą dyplomowanymi konserwatorami zabytków. Każdorazowo w innym kraju partnerskim odbywać się będzie szkolenie dla 30 osób, mające na celu wykorzystanie zdobytej wiedzy teoretycznej w praktyce, ze szczególnym uwzględnieniem różnic kulturowych w podejściu do zastosowanych materiałów i technologii w zależności od praktyk i uwarunkowań w kraju partnerskim. Dodać można jedynie, iż do partnerstwa włączona została dodatkowo Instytucja Consorcio Centro Albayzín – Escuela Andaluza de Restauración z Granady w Hiszpanii oraz, że szkolenia konserwatorskie przeprowadzane będą również na takich obiektach, jak na przykład Hagia Sofia w Istambule, co jest wystarczającą rekomendacją dla wszystkich zainteresowanych.

Więcej informacji: centrumkonserwacji@pwsz.nysa.pl
www.reseltam.eu

RESELTAM

Doskonała kadra? Nowoczesne pracownie? Kameralność i spokój? Czy to wszystko razem jest możliwe na jednej uczelni? Oczywiście! Nawet na bezpłatnych studiach

Z dumą prezentujemy Państwu Uczelnię, która w 2011 roku świętuje jubileusz dekady swojego istnienia – Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Nysie. Położona nad jeziorem z widokiem na panoramę sudeckich szczytów, w uroczym 50-tysięcznym mieście, w którym uczy się, mieszka i rozwija swoje aspiracje zawodowe ponad 5 tysięcy studentów. Siłą uczelni są ludzie, którzy ją współtworzyli i którzy wnoszą tu swój dorobek i serce. Dlatego w tak krótkim czasie udało się stworzyć w Nysie klimat miasta akademickiego, gdzie władze lokalne i instytucje edukacyjne wspierają się nawzajem w drodze do jak najlepszego wykorzystania potencjału, jakim jest wiedza w połączeniu z doświadczeniem praktycznym. Dlatego, oprócz stypendiów naukowych dla najlepszych, w ramach programu pn. *Za darmo studiujesz, za darmo mieszkasz* Urząd Miasta, jako pierwszy w Polsce, od 2007 roku funduje studentom PWSZ w Nysie stypendia mieszkaniowe.

Nysa, mimo że nie leży na przecięciu się dużych węzłów komunikacyjnych, w niczym nie ustępuje dużym uczelniom akademickim, zarówno pod względem standardów nauczania, jak i nowoczesnej bazy materialnej. Niezmiennie pozytywne oceny Państwowej Komisji Akredytacyjnej, jak również wysoko wykwalifikowana kadra naukowa oraz stałe wysokie miejsca w ogólnopolskich rankingach szkół o podobnym charakterze potwierdzają wysoką jakość kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nysie. Co więcej, młodość uczelni jest niewątpliwie jej atutem: infrastruktura dydaktyczna – budynki, sale

wykładowe, laboratoria wyposażone w najwyższej klasy aparaturę i sprzęt komputerowy – jest zgodna z obecnymi trendami i standardami europejskimi, jak również zapewnia naszym Studentom kompleksowe i praktyczne przygotowanie do przyszłej pracy zawodowej na konkurencyjnym rynku pracy.

Studenci naszej Uczelni mają możliwość skorzystania z bogatej oferty stypendiów i praktyk zagranicznych w blisko 40 ośrodkach akademickich w całej Europie, zarówno podczas studiowania, jak i w przypadku kontynuacji nauki na drugim stopniu kształcenia, czyli na poziomie magisterskim. Współpraca międzynarodowa jest niezwykle istotnym elementem strategii rozwoju Uczelni. Realizowane przez nasze jednostki umowy bilateralne, programy i projekty europejskie oraz konferencje międzynarodowe dają możliwość poszerzenia horyzontów oraz kompetencji zawodowych i osobistych naszych Studentów, jak również kadry PWSZ w Nysie, a przyjeżdżający na stypendia i praktyki do naszej Uczelni Studenci i Wykładowcy zagraniczni są doskonałym wzbogaceniem procesu kształcenia oraz zapewniają stały dopływ nowych treści programowych w kontekście międzynarodowym.

Studenci angażują się zarówno w proces kształcenia, jak i w szeroko rozumiane życie społeczne naszej Uczelni i miasta. To dla nich mamy najlepszą ofertę edukacyjną i pozaedukacyjną oraz doskonałe warunki studiowania. Integralną częścią Uczelni jest system światłowodowy, dzięki któremu możemy ułatwiać Studentom załatwianie bieżących spraw i formalności związanych z tokiem studiów, poprzez elektroniczny dziekanat i elektroniczne indeksy oraz udostępniać bezpłatny szybki dostęp do Internetu w budynkach Uczelni.

Szczyrimy się indywidualnym podejściem do każdego Studenta, co jest zauważane i często przez Nich podkreślane. Taka otwartość Uczelni owocuje znaczną aktywnością życia studenckiego. Z pełnego wachlarza możliwości, jaki poza nauką oferujemy młodym ludziom, wymienić można 29 sekcji sportowych, w tym możliwość żeglowania na uczelnianej łódce, oraz 19 kół naukowych, w tym także te dające możliwość rozwoju artystycznego. Poszukujący swojej drogi młody człowiek, mając do wyboru 15 różnych kierunków studiów, na pewno znajdzie tu sporo ścieżek, którymi będzie mógł podążać.

Znaczenie współpracy międzynarodowej w procesie dyfuzji wiedzy

Strukturę Uczelni tworzy 13 Instytutów, Studium Nauk Podstawowych, Studium Języków Obcych oraz Studium Wychowania Fizycznego, a także nowoczesna Biblioteka, Klub Uczelniany AZS PWSZ Nysa, Biuro Współpracy Międzynarodowej, Biuro Karier oraz Oficyna Wydawnicza. Uczelnia oferuje bezpłatne studia I stopnia stacjonarne (dzienne) oraz płatne studia niestacjonarne (zaoczne). Studia kończą się uzyskaniem tytułu licencjata lub inżyniera, w zależności od wybranego kierunku studiów.

Władze Uczelni, starając się sprostać wyzwaniom i oczekiwaniom rynku, co rok poszerzają ofertę kierunków o nowości dydaktyczne. W chwili obecnej w PWSZ w Nysie można studiować na kierunkach:

- *architektura i urbanistyka*
- *architektura i urbanistyka*
specjalność: *konserwacja i ochrona zabytków*
- *bezpieczeństwo wewnętrzne*
- *dietetyka*
- *dziennikarstwo i komunikacja społeczna*
- *filologia*
specjalności: *filologia angielska, język biznesu angielski*
- *filologia germańska*
- *finanse i rachunkowość*
- *historia*
- *informatyka*
- *jazz i muzyka estradowa*
- *kosmetologia*
- *pielęgniarstwo*
- *rolnictwo*
specjalności: *agroturystyka, rolnictwo ekologiczne*
- *ratownictwo medyczne*
- *zarządzanie i inżynieria produkcji*
- *zdrowie publiczne*

Zapraszamy do studiowania w miłej i rodzinnej atmosferze, na nowoczesnej Uczelni w Nysie.